

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α' — ΤΕΥΧΟΣ 2

ΙΟΥΝΗΣ '80

ΤΙΜΗ ΔΡΑΧ. 35

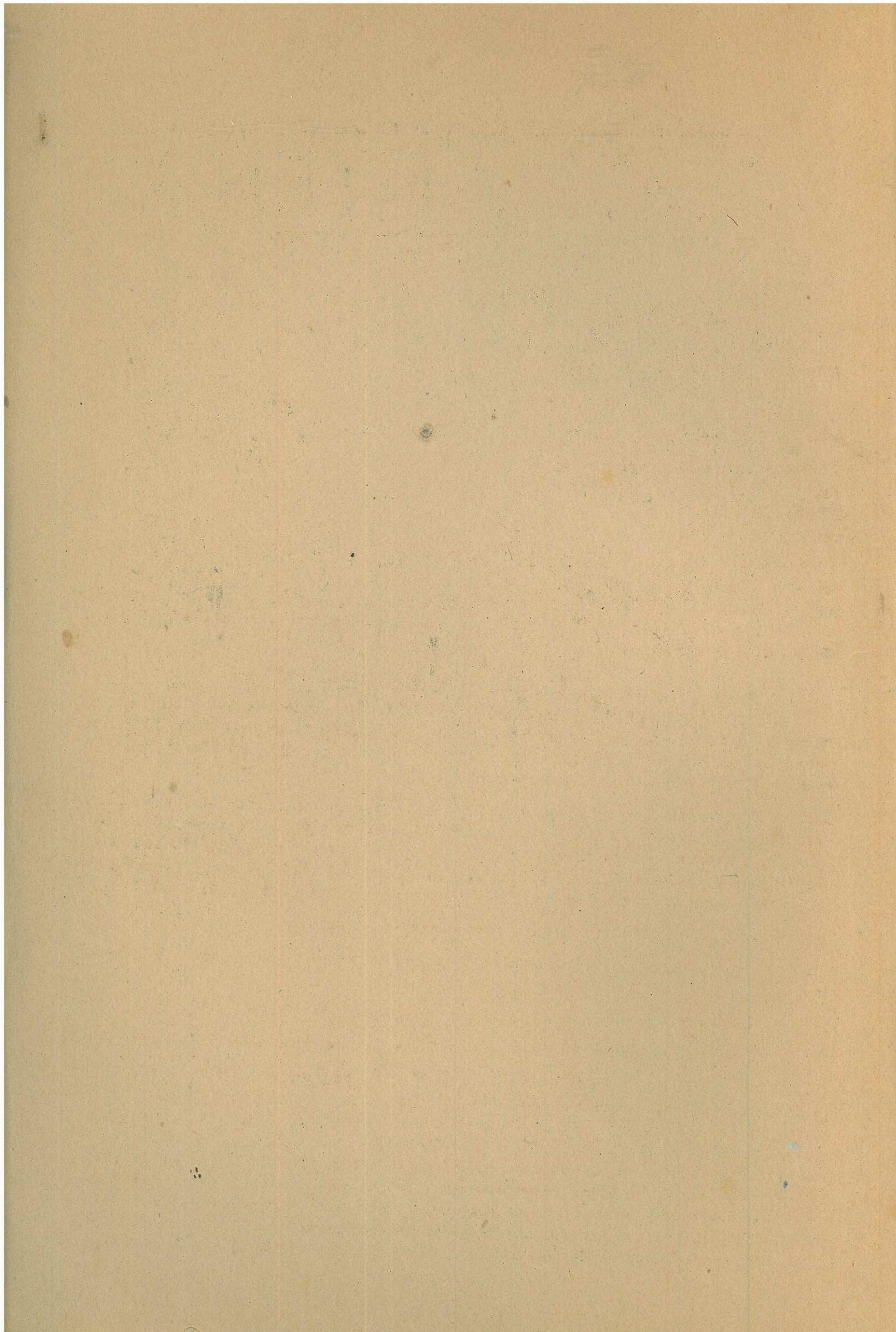
ΑΝΤΕΝΑ

ΒΑΣΚΟΙ και ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ Στη δεκαετία του '80	ΓΑΛΛΙΑ Το αντιπυρηνικό κίνημα	ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ Μια μαρτυρία απο τις φυλακές
----------------------------	--	-------------------------------------	--

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ Το πράσινο μπούκοτάζ	ΤΥΝΗΣΙΑ Μετά την Γκάφσα	Στην κατεχόμενη ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ
--------------------------------------	-------------------------------	----------------------------------

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ : Οι ελεύθεροι ραδιοσταθμοί
στην Ευρώπη

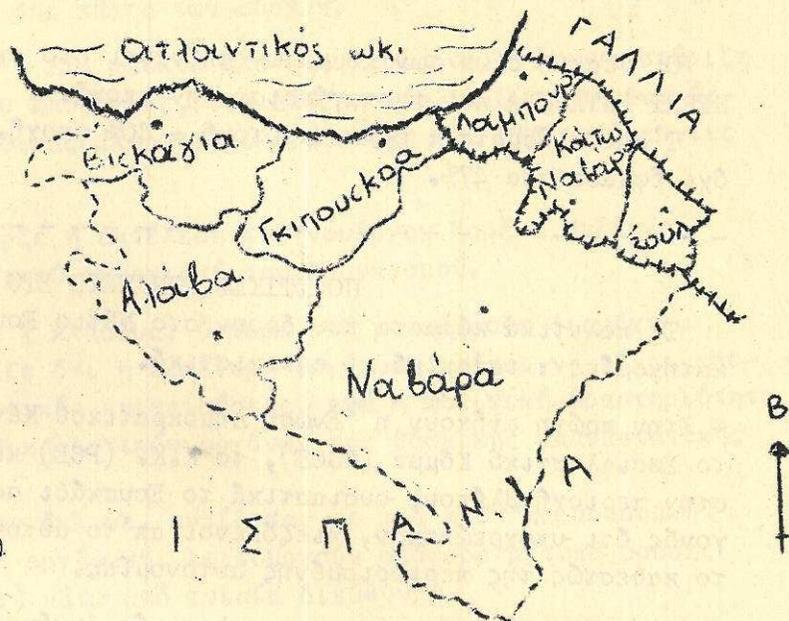

ΒΑΣΚΟΙ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ

Το Εουσκάδι, η χώρα των Βάσκων, περιλαμβάνει 7 επαρχίες :

- Την Βισκάγια (πρωτ. Μπιλμπάο)
- Γκιπουσκδα (πρ. Σαν Σεμπασιάν)
- Άλαβα (πρ. Βιτόρια)
- Ναβάρα (πρ. Παμπλόνα)
- Λαμπούρ (πρ. Μπαγιόν)
- Κάτω Ναβάρα (πρ. Σαιν Ζαν Πιέ ντε Πορ)
- Σουλ (πρ. Μωλεδόν)

Οι 4 πρώτες βρίσκονται στην Ισπανία κι αποτελούν το Νότιο Εουσκάδι. Οι άλλες 3 ανήκουν στη Γαλλία κι είναι το Βόρειο Εουσκάδι.

Το Νότιο Εουσκάδι, που αριθμεί γύρω στα 2,5 εκατ., είναι μαζί με την Καταλωνία οι πιο αναπτυγμένες, βιομηχανικά περιοχές της Ισπανίας. Αντίθετα, το Γαλλικό Εουσκάδι, που έχει 300.000 Βάσκους, είναι ελάχιστα βιομηχανοποιημένο και η οικονομία του είναι αγροτική και τουριστική (είναι ένα από τα θέρετρα της Γαλλίας, λόγω της θάλασσας και των Πυρηναίων).

ΤΟ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΣ

Στις 25 Οκτώβρη 1979 με δημοψήφισμα εγκρίνεται το "σχέδιο αυτονομίας" για το Ισπανικό Εουσκάδι. Το σχέδιο προέκυψε από τις απ'ευθείας διαπραγματεύσεις ανάμεσα στην κεντρική ισπανική κυβέρνηση και τους εκπροσώπους του Εθνικού Κόμματος των Βάσκων. Στις γενικές-του γραμμές προβλέπει :

1. Την ίδρυση βασκικής βουλής και κυβέρνησης με αρμοδιότητες στον διοικητικό, νομοθετικό, φορολογικό κι εκπαιδευτικό τομέα. (Όμως, σχετικά με τη φορολογία, μόνο το 1/3 των φόρων θα εισπράττονται από την τοπική κυβέρνηση, ενώ εξαιρούνται τελείως από τον έλεγχο-της όλες οι τράπεζες. Στο νομοθετικό τομέα επίσης, δεν είναι δυνατή η έκδοση νόμων που έρχονται σε αντίθεση με την ισπανική νομοθεσία.)
2. Την ισοτιμία της βασκικής γλώσσας προς την ισπανική.
3. Την άσκηση της δικαστικής εξουσίας απ'τους Βάσκους με πρόεδρο, όμως, του Ανωτάτου Δικαστηρίου που θα εγκρίνεται απ'το βασιλιά.
4. Την υποχρεωτική έγκριση των αποφάσεων της τοπικής ^{βουλής} από το Ισπανικό κράτος.
5. Τη διατήρηση του Ισπανού κυβερνήτη στη θέση-του, σαν ένα είδος υπέρ-νομάρχη.
6. Τη δημιουργία "αυτονομής αστυνομίας" από 800 άντρες που θα υπάγεται στη βασκική κυβέρνηση. Η ισπανική αστυνομική δύναμη θα παραμείνει στο Εουσκάδι και θα δρα είτε με την αίτηση της κυβέρνησης των Βάσκων, είτε με δική-της πρωτοβουλία αν εκτιμήσει ότι απειλείται σοβαρά το γενικό συμφέρον του κράτους και πάρει την έγκριση του ισπανικού συμβουλίου ασφαλείας. Κι ακόμα σε περίπτωση που κηρυχτεί κατάσταση έκτακτης ανάγκης, όλες οι αστυνομικές δυνάμεις που βρίσκονται στο Εουσκάδι υπάγονται στην κεντρική ισπανική κυβέρνηση. Η δύναμη της ισπανικής αστυνομικής δύναμης που βρίσκεται στο Εουσκάδι αριθμεί σήμερα 13.000 άντρες και χωρίζεται στη Γκουαρντιά Σιβίλ (οι πράσινοι, όπως τους λέει ο κόσμος από το χρώμα της

στολής-τους), στην ένοπλη αστυνομία (οι γκρίζοι) και στην πολιτικο-κοινωνική ταξιαρχία (οι μυστικοί).

7. Η Ναβέρα δεν εντάσσεται στο αυτόνομο Εουσκάδι, αλλά θα καθορίσει τη θέση-της με δημοψήφισμα που θα γίνει αργότερα.

Οι θέσεις όλων των κομμάτων απέναντι στο σχέδιο ήταν "ναι", εκτός από το HERRI BATASUNA που προπαγάνδισε την αποχή.

Τ' αποτελέσματα : 60% συμμετοχή - 40% αποχή. Το σύνολο της αποχής, λευκών και όχι έφτασε στα 47%.

ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ ΣΤΟ ΕΟΥΣΚΑΔΙ

Τα πολιτικά κόμματα που δρουν στο Νότιο Εουσκάδι θα πρέπει να διακριθούν σε 2 κατηγορίες : Ισπανικά κι εθνικιστικά.

- Στην πρώτη ανήκουν η Ένωση Δημοκρατικού Κέντρου (UCD - το κυβερνητικό κόμμα), το Σοσιαλιστικό Κόμμα (PSOE), το Κ.Κ. (PCE) και η Άκρα Δεξιά. Τα παραρτήματά-τους στην περιοχή βλέπουν ουσιαστικά το Εουσκάδι σαν Ισπανική επαρχία, άσχετα με το γεγονός ότι υποχρεώθηκαν, πιεζόμενοι απ' το αυτονομιστικό κίνημα, να δεχτούν τελικά το καθεστώς της περιορισμένης αυτονομίας.

- Στη δεύτερη, βρίσκονται οι πολιτικές δυνάμεις που εκφράζουν το βασικό εθνικιστικό κίνημα, απ' την πιο μετριοπαθή ως την ριζοσπαστικότερη μορφή-του :

- α. Το Εθνικό Κόμμα των Βάσκων (PNV) - Μετριοπαθές, το κατ'εξοχήν παραδοσιακό κόμμα των Βάσκων. Είναι το μεγαλύτερο και συνδέεται με μακροχρόνους αγώνες για την αυτονομία της περιοχής. Μέσα απ' αυτό εκφράζεται κι η Βάσικη αστική τάξη.
- β. Ενωμένος Λαός (HERRI BATASUNA) - Εκλογικό μέτωπο που έχει πολιτικές θέσεις ανάλογες εκείνων της Στρατιωτικής ETA και, φυσικά, διαθέτει την υποστήριξή-της.
- γ. Βάσικη Αριστερά (EUSKADIKO EZKERRA) - Αντίστοιχα, το μέτωπο που συνδέεται με την Πολιτικο-Στρατιωτική ETA.

Στις 9/3/80 έγιναν οι πρώτες εκλογές για το Αυτόνομο Κοινοβούλιο. Αποτελέσματα:

Σύνολο εδρών	60
Εθνικό Κόμμα των Βάσκων (PNV)	25
Ενωμένος Λαός (HERRI BATASUNA)	11
Βάσικη Αριστερά (EUSKADIKO EZKERRA)	6
Σοσιαλιστικό Κόμμα (PSOE)	9
Ένωση Δημ/κού Κέντρου (UCD)	6
Λαϊκή Συμμαχία (Άκρα Δεξιά)	2
Κ.Κ. (PCE)	1

για την ΕΤΑ

Η είκοσάχρονη δράση της ETA έχει παίξει καταλυτικό ρόλο στις εξελίξεις, όχι μόνο του Εουσκάδι, αλλά κι ολόκληρου του Ισπανικού κράτους. Να, σε χοντρές γραμμές η ιστορία-της.

Στα 1953, μία ομάδα νέων του PNV βγάζει το παράνομο περιοδικό "Δράση". Από αυτή την ομάδα θα ξεπηδήσει στις 1959 η ETA (Βάσκοι και Ελευθερία). Μέχρι το 1961 η ETA περιορίζεται στο να γερμίζει τους τοίχους με συνθήματα εθνικο-επαναστατικά.

Στα 1961 η ΕΤΑ κάνει την πρώτη-της ένοπλη ενέργεια : σαμποτάζ σ'ένα τρένο που μετέφερε παλαιούς φρανκιστές πολεμιστές. Από κει και πέρα η δράση-της συνεχίζεται αδιάκοπα, ενώ ταυτόχρονα η ιδεολογία-της γίνεται ολοένα πιο ριζοσπαστική. Υιοθετεί τις ιδέες του "επαναστατικού πολέμου" και την τακτική του ανταρτοπολέμου στις πόλεις και τα χωριά, βαθαίνοντας ολοένα και περισσότερο, όχι μόνο το εθνικό αλλά και το κοινωνικό περιεχόμενο της πάλης των Βάσκων.

Μέσα στα χρόνια που έρχονται, η ΕΤΑ αποκτά όλο και περισσότερο την υποστήριξη των Βάσκων. Στην περίφημη δίκη του Μπούργκος, τον Δεκ/ρη του 1970, ο πληθυσμός εκδηλώνει την υποστήριξη-του στα δικασόμενα ηγετικά στελέχη της ΕΤΑ με απεργίες και διαδηλώσεις.

Σταθμός στη δράση της ΕΤΑ υπήρξε η εκτέλεση του ναυάρχου Καρέρο Μπλάνκο, πρωθυπουργού της Ισπανίας και φυσικού συνεχιστή του Φρανκισμού.

Στα 1974 η ΕΤΑ διασπάστηκε σε 2 κλάδους, ύστερα από μακρόχρονη διαμάχη : Στη Στρατιωτική ΕΤΑ, που υποστήριζε ότι η παράνομη οργάνωση πρέπει να είναι αποκλειστικά αφιερωμένη στις στρατιωτικές επιχειρήσεις, ενώ η πολιτική δραστηριότητα είναι έργο των πολιτικών και συνδικαλιστικών οργάνων της βασκικής επαναστατικής αριστεράς και

Στην Πολιτικο-Στρατιωτική ΕΤΑ, που έκλινε, αντίθετα, σε μία πιο "παραδοσιακή" αντίληψη : εκτός από την παράνομη οργάνωση, λειτουργούν διάφορα μέτωπα δράσης (πολιτικό, συνδ/κό, πολιτιστικό..) κάτω από ενιαία διεύθυνση.

Ακολουθούν δύο συνεντεύξεις : Η πρώτη της Πολ.-Στρ. ΕΤΑ δόθηκε πριν το δημοψήφισμα για την αυτονομία. Η δεύτερη είναι της Στρ. ΕΤΑ και δόθηκε μετά απ'αυτό. Τα δύο κείμενα εξηγούν τις απόψεις των οργάνωσεων αυτών για το "καταστατικό αυτονομίας" και ταυτόχρονα δίνουν τη φυσιογνωμία και τις σημερινές-τους επιλογές.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟ - ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΤΑ

ΕΡ.— Με τη μορφή των λεγόμενων "πενήντα νόμων" η ισπανική κυβέρνηση πρόκειται να ψηφίσει στο κοινοβούλιο ένα καταστατικό αυτονομίας για τη Χώρα των Βάσκων. Αυτό το καταστατικό θα μπορούσε να σας ικανοποιήσει ; Ποιά θα είναι η στάση-σας στις διαπραγματεύσεις για την εφαρμογή-του ;

ΑΠ.— Δεν θέλουμε αυτή την αυτονομία των "50 νόμων". Θέλουμε πρώτα-πρώτα να εξεταστεί και να ψηφιστεί η αυτονομία σαν αρχή. Πρωταρχικά, πρέπει το ισπανικό κοινοβούλιο ν'αναγνωρίσει ολοκληρωτικά τα ιστορικά δικαιώματα του βασκικού έθνους. Το περιεχόμενο του καταστατικού πρέπει να διαπραγματευτεί και να συζητηθεί μετά. Διαφορετικά η κατάσταση θα οξυνθεί και τα πράγματα θα γυρίσουν στο χειρότερο. Από την αρχή, 2 πράγματα κίρως πρέπει να ειπωθούν καθαρά. 1) Η Ναβάρρα δεν θα γίνει το 2ο της χώρας των Βάσκων. Πρέπει να ενταχθεί ολοκληρωτικά στο Εουσκάδι. 2) Οι φυλακισμένοι να αμνηστευθούν και να αποχωρήσουν οι ισπανικές καταπιεστικές δυνάμεις.

Αν ένα τέτοιο καθεστώς περάσει, αυτό θα είναι ένα ουσιαστικό βήμα προς την αυτονομία, ειδικά θ'ακολουθήσει ο ολοκληρωτικός πόλεμος.

ΕΡ.— Αν το καθεστώς αυτονομίας σας ικανοποιεί, θα καταθέσετε τα όπλα ;

ΑΠ.— Όχι. Δεν θα καταθέσουμε τα όπλα παρά τη μέρα που θα 'χουμε πετύχει τους στρατηγικούς-μας σκοπούς : την ανεξαρτησία και τον σοσιαλισμό.

ΕΡ.— Διεξάγοντας ποιές μάχες ;

ΑΠ.— Έχουμε, και θα έχουμε πάντα πολλά πεδία επέμβασης. Πάρτε την υπόθεση Μισελέν, είναι παραδειγματική για να κατανοήσει κανείς τον αγώνα-μας.

Η Μισελέν, πολυεθνική εταιρία, υπήρξε πάντα, επί Φράνκο όπως και μετά, μία εταιρία πολύ καταπιεστική, μη αποδεχόμενη ούτε συνδικάτα, ούτε εργοστασιακές επιτροπές. Οι απολύσεις για συνδικαλιστικούς λόγους ήταν μόνιμες. Οι εργατικές απεργίες χτυπιόνταν εκεί πάντα, από μία αδιάλακτη εργοδοσία. Τον Φλεβάρη του 79, ξέσπασε σε 4 εργοστασια σύγκρουση για την αναγνώριση των εργο-

στασιακών επιτροπών, για μισθολογικές αυξήσεις. Τη στιγμή που ο αγώνας των εργαζομένων κινδύνευε να ξεφτίσει, η Πολ.- Στρ. ΕΤΑ απήγαγε τον Γάλλο γεν. διευθυντή του εργοστασίου της Βιτόρια, τον Ρουσιέ, και μία σφαίρα του ρίχτηκε στα πόδια σαν προειδοποίηση. Στη συνέχεια πιάσαμε τον Αμπαίτουα, διευθυντής κι αυτός. Η σύλληψη αυτή προκάλεσε ένα ξανανέβασμα της εργατικής αγωνιστικότητας. Ακόμα κι οι εργατικές επιτροπές, που τότε ελέγχονταν από το Κ.Κ., έριξαν την ευθύνη, για αυτή την κατάσταση, στη Μισελέν. Κρατούμενος για 9 μέρες, ο Αμπαίτουα, είχε τον χρόνο να μας κάνει πολλές αποκαλύψεις που γράψαμε σε κασέτα και μεταδόθηκαν από ένα ραδιοφωνικό σταθμό. Το μαγνητόφωνο είναι ένα όπλο τρομερό :

Αναγγείλαμε πως αν δεν αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις, ο διευθυντής της Μισελέν θα εκτελεστεί. Η διεύθυνση υποχώρησε τότε και αποφασίσαμε ν'απελευθερώσουμε τον κρατούμενό-μας, όμως η εργοστασιακή επιτροπή, μέσω του τύπου, με υπονοούμενα μας ζήτησε να μην το κάνουμε πριν ξεκινήσουν πραγματικά οι διαπραγματεύσεις. Ήταν μία εξαιρετική επιχείρηση για να βοηθήσουμε τον εργατικό αγώνα, αλλά επίσης μία επιχείρηση πολύ "πειστική" για το σύνολο της εργοδοσίας. (Σ.Σ. Τον Μάη του 80 έγινε η δίκη 4 μελών της Πολ.- Στρ. ΕΤΑ, με την κατηγορία της απαγωγής του διευθυντή της Μισελέν, Αμπαίτουα. Εκατοντάδες εργάτες της Μισελέν υπέγραψαν έκκληση για την αθώωση των 4. Το δικαστήριο τους καταδίκασε σε 4 χρόνια φυλάκιση.)

ΕΡ.- Λέτε ότι έχετε καθορίσει "πολιτικά ή οικολογικά πεδία επέμβασης".

Τι σημαίνει αυτό στην πράξη ;

ΑΠ.- Στο Ιρούν, ένας βιομήχανος, ο Μοντέρο, μδλυνε τα δυο ποτάμια που βρίσκονταν κοντά στο εργοστάσιό-του, προκαλώντας ανυπόφορη δυσοσμία για τον κόσμο. Τον υποχρεώσαμε να κάνει μία τεχνική μελέτη για ένα σύστημα φιλτραρισμού των αποβλήτων και να το παρουσιάσει για έγκριση στους συνοικιακούς συλλόγους, στις δημοτικές αρχές και στις οικολογικές ομάδες. Οι αποφάσεις-του πληθυσμού, αντιπροσωπευμένου από αυτά τα τρία συλλογικά όργανα, έπρεπε να εφαρμοστούν κατά γράμμα. Κι αυτό έγινε.

Στο "πολιτιστικό πεδίο", μία θεαματική ενέργεια ήταν η απαγωγή του Κρέσπο, αντιπροσώπου του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας. Κατά τη διάρκεια των ημερών της κράτησής-του, μοιράσαμε ένα πολιτιστικό σχέδιο, από 18 σελίδες, όπου προτείναμε μία λύση στο πρόβλημα της βασκικής γλώσσας.

Επεμβαίνουμε επίσης ενάντια στη φυγή των βασκικών κεφαλαίων. Προειδοποιούμε τους βιομήχανους να μη δίδωχνουν κεφάλαια. Έχετε εδώ μία ιδέα των ενεργειών-μας αντι-εξουσίας.

Παράλληλα, για να δείξουμε τη δύναμή-μας απέναντι στην κεντρική εξουσία, ανεβάζουμε την εμβέλεια των επιχειρήσεων σε ορισμένες πολιτικές στιγμές. Έτσι, όταν η Μαδρίτη διέκοψε όλες τις διαπραγματεύσεις τον περασμένο χρόνο, κάναμε ταυτόχρονα δυο επιχειρήσεις. Πρώτα απαλοτριώσαμε 300 KGR δυναμική, 500 όπλα και 35.000 σφαίρες. Έπειτα καταλάβαμε το στρατιωτικό διοικητήριο του Σαν Σεμπαστιάν. Δεν είχαμε σκοπό να σκοτώσουμε ή ν'απαγάγουμε όποιον βρισκόταν εκεί, αλλά μόνο να πάρουμε όλα τα όπλα και να κάνουμε επίδειξη δύναμης. Για μερικές ώρες συλλάβαμε πολλούς ανώτερους αξιωματικούς κι ανάμεσά-τους έναν στρατηγό.

ΕΡ.- Ποιά είναι η γνώμη-σας για τις ενέργειες της Στρ. ΕΤΑ, που περιγράφεται συχνά σαν πιδ αδιάλαχτη και που έχει διεκδικήσει εφέτος την μεγάλη πλειοψηφία των αποπειρών ενάντια στα μέλη της ισπανικής αστυνομίας ή του στρατού ;

ΑΠ.- Στην πράξη είμαστε συχνά σύμφωνοι, αλλά υπάρχει μία βαθειά πολιτική διαφορά ανάμεσα στο δικό-μας και το δικό-τους ένοπλο αγώνα. Γι αυτούς, τίποτα δεν άλλαξε μετά τον θάνατο του Φράνκο. Εξακολουθούν πάντα ν'αγωνίζονται ενάντια στη στρατιωτική δικτατορία.

Εμείς, αντίθετα, σκεφτόμαστε πως η δημοκρατικοποίηση του ισπανικού κράτους είναι γεγονός, αλλά ότι αυτή η αστική δημοκρατία, στη χώρα των Βάσκων, δεν διαθέτει αναγκαίους μηχανισμούς πολιτικής ολοκλήρωσης (όσοι αμφισβάλουν για αυτό ας ρίξουν μία ματιά στα αποτελέσματα των τελευταίων εκλογών : 35% των ψήφων στα κόμματα της ένοπλης αντίστασης). Η δημοκρατικοποίηση δεν λειτουργεί εδώ, εξ αιτίας της βασκικής αντίστασης, και για αυτό χρησιμοποιείται η καταπίεση. Το ίδιο πρόβλημα που είχαν άλλοτε οι Γάλλοι στην Αλγερία, και σήμερα οι Αγγλοι στην Ιρλανδία.

Με δυό λόγια, η Στρ. ΕΤΑ επιζητά να προκαλέσει μιὰ καθολική και γρήγορη αποσταθεροποίηση του νέου ισπανικού πολιτικού συστήματος. Χωρίς να θέτουμε τον ίδιο στόχο, δεν το βοηθάμε να σταθεροποιηθεί, αλλά στη σημερινή φάση, μεταχειριζόμαστε κατ' αρχήν ένα άλλο τύπο δράσης : υποστήριξη στο κόμμα ΕΙΑ, δημιουργία οργανισμών βασκικής λαϊκής αντι-εξουσίας, επίτευξη ενός αληθινού καθεστώτος αυτονομίας με πλήρη μεταβίβαση της εξουσίας από την Μαδρίτη στη Χώρα των Βάσκων. Η Στρ. ΕΤΑ αντιτίθεται ολοκληρωτικά στο καθεστώς αυτονομίας. Εμείς είμαστε ευνοϊκοί απέναντί-του γιατί θα καλυτερεύσουν οι συνθήκες του αγώνα-μας για την ανεξαρτησία και τον σοσιαλισμό.

ΕΡ.- Ο σκοποξ-σας είναι λοιπόν ο ίδιος, η ανεξαρτησία, αλλά εκτιμάτε ότι στο μεταξύ η αυτονομία θα είναι κάτι καλό ;

ΑΠ.- Ναι, για να διευκολύνουμε αυτή την πορεία προς την ανεξαρτησία.

ΕΡ.- Ποιοι δεσμοί υπάρχουν ανάμεσα στο πολιτικό κόμμα ΕΙΑ (Κόμμα της Βασκικής Επανάστασης) και την Πολ.- Στρ. ΕΤΑ ;

ΑΠ.- Κανείς οργανικός δεσμός δεν υπάρχει ανάμεσα σε μας και την ΕΙΑ. Ωστόσο, η ΕΙΑ βρίσκεται κοντά στην πολιτική-μας κι αντίστροφα. Μετά την 7η Συνέλευση, το Συνέδριό-μας δηλαδή, επιλέξαμε ένα αριθμό στελεχών για να δημιουργήσουν αυτό το κόμμα. Χωρίς να μας εξασθενίζει μακροπρόθεσμα, αυτό μας στοίχισε. Έτσι ορισμένα από τα "ειδικά κομάντος" μας έφυγαν για να ενταχθούν στη Στρ. ΕΤΑ. Συνηθισμένοι για μεγάλο διάστημα στον παράνομο αγώνα, δεν μπόρεσαν να κατανοήσουν την καινούρια κατάσταση. Εκτιμούμε πράγματι, ότι το να σκοτώσεις έναν πολιτοφύλακα σήμερα δεν είναι το ίδιο πράγμα όπως να τον σκοτώνεις επί φράνκο.

Ο πραγματικός-μας σκοπός είναι ν' αναλάβει τον ένοπλο αγώνα όλος ο πληθυσμός. Συνεχίζοντας να κτυπάμε τα σύμβολα του ισπανικού κράτους, αποβλέπουμε επίσης σε στόχους στους οποίους οι άνθρωποι είναι άμεσα ευαίσθητοι. Στους εργατικούς αγώνες, στις συνοικίες, στα χωριά, έχουμε μιὰ πολύ ενεργητική πολιτική επέμβασης σε σημείο που ο κόσμος γνωρίζει ότι μπορεί να υπολογίζει σε μας.

ΕΡ.- Είναι δυνατό να μας δώσετε λεπτομέρειες για τον τύπο της στρατιωτικής-σας οργάνωσης ; π.χ. είστε οργανωμένοι όπως η Στρ. ΕΤΑ ;

ΑΠ.- Όχι. Έχουμε μιὰ διπλή δομή, δυό μηχανισμούς : ο ένας για την τακτική επέμβαση, ο άλλος για την επιχειρησιακή. Ο πρώτος έχει έναν μαζικό στρατηγικό χαρακτήρα. Δεν επεμβαίνει με τρόπο πολύ θεαματικό. Οι σκοποί-του : να υπερασπίσει και να σταθεροποιήσει στρατιωτικά όλα τα είδη της λαϊκής αντι-εξουσίας : φεμινιστικά κινήματα, ενώσεις των ενοίκων, συνδικαλιστικοί αγώνες, κινήματα αντίστασης στη μδλυνση... Ιδιαίτερα αν αυτά τα κινήματα υφίστανται καταπίεση.

Εδώ βρίσκεται η αλληλεγγύη ανάμεσα στο στρατό-μας και το κόμμα ΕΙΑ που δημιουργεί κι αναπτύσει αυτούς τους οργανισμούς αντι-εξουσίας. Απ' τ' άλλο μέρος έχουμε φτιάξει "φάλαγγες" που αποβλέπουν να μετασχηματίσουν αυτό τον τακτικό μηχανισμό, σε λαϊκό στρατό.

Αντίθετα, ο επιχειρησιακός μηχανισμός είναι μιὰ παράλληλη δομή που προορίζεται για στρατιωτικές ενέργειες πιδ μεγάλης εμβέλειας, που απαιτούν εξειδίκευση κι ανώτερο εξοπλισμό. Ένα παράδειγμα : η κατάληψη του στρατιωτικού διοικητηρίου του Σαν Σεμπαστιάν από 30 μαχητές-μας... Συχνά, όταν οι αγωνιστές του πρώτου τομέα "μπλοκάρονται" από την αστυνομία, περνούν στον επιχειρησιακό τομέα, ολοκληρωτικά παράνομοι.

Τέλος διαθέτουμε μιὰ "υπηρεσία πληροφοριών", που έργο-της είναι η συλλογή και επεξεργασία κάθε είδους πληροφοριών.

ΕΡ.- Οι γυναίκες έχουν θέση στην Π.-Σ. ΕΤΑ ;

ΑΠ.- Κατ' αρχήν, από τη στιγμή που εντάσσονται στην ένοπλη οργάνωση, έχουν την ίδια αντιμετώπιση με τους συντρόφους-τους. Παίζουν, πράγματι, ένα ρόλο όλο και μεγαλύτερο. Τελευταία πιάστηκε ένα κομάντο από 3 γυναίκες κι έναν άντρα. Ήταν η πρώτη φορά στην ιστορία της ΕΤΑ που συνέβαινε αυτό.

ΕΡ.- Πιστεύετε ότι ο μαρξισμός-λενινισμός έχει θέση στο βασκικό επαναστατικό κίνημα ;

ΑΠ.- Ο μαρξισμός-λενινισμός έχει τη θέση-του στη χώρα-μας. Μην ξεχνάτε ότι το Εουσκάδι είναι βιομηχανική χώρα. Πρέπει να το λάβουμε υπόψη-μας. Θα προτιμούσαμε ωστόσο ν' αποψύ-

γουμε τις επικείμενες. Μεγαλύτερη σημασία έχει για μας να αγωνιζόμαστε πάνω σε μια συγκεκριμένη προοπτική. Παλεύουμε, πράγματι, για μια κοινωνία χωρίς τάξεις και βλέπουμε τον μαρξισμό σαν μια σωστή μεθοδολογία για να αναλύσουμε τη σύγχρονη βασική πραγματικότητα.

Μπορεί αυτό να φαίνεται παράξενο, αλλά δεν είμαστε σε θέση να προχωρήσουμε πιο πέρα προς το παρόν.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΤΑ

ΕΡ.- Ποιά ανάλυση κάνετε για το ρόλο που παίζει η Στρ. ΕΤΑ σήμερα στο Εουσκάδι ;

ΑΠ.- Η ΕΤΑ δεν είναι το βασικό επαναστατικό κίνημα. Αποτελεί μέρος του βασικού επαναστατικού κινήματος, σαν μια από τις οργανώσεις-του. Είναι η ένοπλη συνιστώσα του επαναστατικού κινήματος.

Αυτό το βασικό επαναστατικό κίνημα καθορίζεται με βάση δύο κριτήρια: την ανεξαρτησία και το σοσιαλισμό. Η ΕΤΑ είναι η ένοπλη πρωτοπορία, δεν είναι όμως το ηγετικό κόμμα. Συμμετέχει σ' ένα λαϊκό συνασπισμό που ενσωματώνει όλες τις οργανώσεις, όλες τις αυτο-οργανώσεις, όλα τα αυθόρμητα κινήματα, που είναι ταυτόχρονα σοσιαλιστικά και ανεξαρτησιακά. Αυτός ο συνασπισμός της πατριωτικής αριστεράς είναι το ΚΑΣ (Ένωση Πατριωτικής Αριστεράς). Το ΚΑΣ έχει μια διεύθυνση στην οποία συμμετέχουν και μέλη της ΕΤΑ. Αυτή είναι η πολιτική ηγεσία του βασικού κινήματος. Όλες οι οργανώσεις που συμμετέχουν στο ΚΑΣ έχουν την αυτονομία τους και, ωστόσο, στο σύνολο υπάρχει αρκετά μεγάλη τακτική και στρατηγική συνοχή. Το ΚΑΣ είναι, αν θέλετε, η ένωση των πρωτοποριών.

ΕΡ.- Κάτω από ποιούς όρους θα δεχόσαστε την κατάπαυση του πυρός με τη Μαδρίτη ;

ΑΠ.- Το ΚΑΣ προσφέρει στο ισπανικό κράτος τη δυνατότητα μιας κατάπαυσης του πυρός με αντάλλαγμα μια δημοκρατική περιοδοδοσιασμένη σε 5 σημεία που πρέπει να ικανοποιήσει η Μαδρίτη (καθολική αμνηστία, αποχώρηση των δυνάμεων κατοχής,

δικαίωμα αυτοδιάθεσης των 4 επαρχιών, περιλαμβανόμενης και της Ναβάρας, υπεροχή της βασικής γλώσσας απέναντι στην ισπανική, και νομιμοποίηση όλων των πολιτικών κομμάτων χωρίς εξαίρεση). Αυτά τα 5 σημεία εκφράζουν τη θέληση του βασικού λαού. Το ΚΑΣ, όταν προτείνει αυτή την εναλλακτική λύση, δεν ζητάει ούτε το σοσιαλισμό ούτε την ανεξαρτησία, αλλά μια πολιτική δημοκρατία που θα επιτρέψει την ελεύθερη επιλογή θεσμών, πραγματικά λαϊκών, που θα εξασφαλίζουν την αυτόνομη εξέλιξη του βασικού λαού, χωρίς επεμβάσεις ξένες προς τη θέλησή-του. Ορισμένα από αυτά τα σημεία είναι άμεσα εφαρμόσιμα. Όμως δεν είναι διαπραγματεύσιμα χωριστά.

Η εναλλακτική λύση που προτείνουμε, αν έμπαινε σε δημοψήφισμα, θα έπαιρνε 90% των ψήφων. Αν γινόταν αυτό, η κατάπαυση του πυρός θα ήταν άμεση.

Η ισπανική κυβέρνηση βρίσκεται πραγματικά σε δύσκολη θέση. Είτε διαπραγματεύεται τώρα τη δημοκρατική εναλλακτική λύση για το Εουσκάδι και εξασφαλίζει την πορεία της μεταρρύθμισης στην Ισπανία. Είτε προωθεί τη σύγκρουση στο Εουσκάδι. Και αυτό δε μπορεί παρά να δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη διατήρηση της μοναρχίας.

Σήμερα παρακολουθούμε ένα πολιτικό ελιγμό που έχει σκοπό να καταστρέψει το βασικό επαναστατικό κίνημα. Αν, όπως δείχνουν τα πράγματα, αποτύχει αυτή η μανούβρα, θα σημαίνει ότι το κίνημα πάει μπροστά. Δεν απομένει πια στον πολιτικό μηχανισμό της μοναρχίας παρά να εντείνει την καταπίεση. Στην έσχατη περίπτωση θα επιβάλει στο Εουσκάδι κατάσταση πολιορκίας. Η ΕΤΑ έχει τη δύναμη ν' αντισταθεί. Και μετά θα πρέπει να γίνουν διαπραγματεύσεις. Γι' αυτό δεν καταλαβαίνουμε γιατί η ισπανική κυβέρνηση δεν διαπραγματεύεται από τώρα.

ΕΡ.— Αν η κυβέρνηση της Μαδρίτης ικανοποιούσε τις 5 διεκδικήσεις του ΚΑΣ, τι θα έκανε η Στρατ. ΕΤΑ;

ΑΠ.— Σε κάθε κατάσταση αντιστοιχεί μιιά απάντηση. Μπορεί να υπάρξει μιιά απάντηση θεσμική, μιιά απάντηση μαζική, μιιά ειρηνική απάντηση.

Σήμερα η ΕΤΑ προσδιορίζει τη δράση της: της σαν "επιθετική": η ένοπλη επίθεση ενάντια στο ισπανικό κράτος αποβλέπει ν' αποσπάσει κατακτήσεις, και συγκεκριμένα τα 5 σημεία. Όταν τα 5 σημεία θα έχουν ικανοποιηθεί, ο ένοπλος αγώνας θα πάρει "αμυντικό" χαρακτήρα. Πραγματικά, ο ρόλος του ένοπλου αγώνα της ΕΤΑ θα ήταν τότε να υπερασπίσει τις κατακτήσεις του βασκικού λαού. Δεν θα δράσουμε παρά στο μέτρο που θα απειληθούν αυτές οι κατακτήσεις. Γι' αυτό το λόγο η κατάπαυση του πυρός δεν σημαίνει ούτε κατάθεση των όπλων ούτε εξαφάνιση της ΕΤΑ.

ΕΡ.— Σας κατηγορούν ότι είστε φανατικού, μαθητευόμενοι μάγοι που παίζετε με τη φωτιά του φασισμού. Δεν φοβάστε μήπως εκδηλωθεί στρατιωτική αντίδραση;

ΑΠ.— Ο ισπανικός στρατός είναι ομοιογενής. Ο "κίνδυνος πραξικοπήματος", ο "κίνδυνος παρεκτροπής" από το δημοκρατικό δρόμο, είναι μπαμπούλες που επιδόησε η κυβέρνηση της Μαδρίτης για ν' αντίτεθει σε κάθε δημοκρατική εναλλακτική λύση στο Εουσκάδι, που θα έβαζε σε αμφισβήτηση την καθιερωμένη αρχή της "εγδότηας της Πατρίδας". Δεν υπάρχει φασιστικός κίνδυνος στην Ισπανία. Αν όμως το καθεστώς δεν είναι πλειοφασιστικό, οι θεσμοί του, ιδιαίτερα όλα τα καταπιεστικά σώματα, και πολλά από τα στελέχη, είναι. Πρέπει να το θυμόμαστε.

ΕΡ.— Θα γίνουν νέες εκλογές για τη συγκρότηση βασκικής κυβέρνησης. Ποιά θα είναι η στάση-σας απέναντι σ' αυτό το θεσμό; Πιστεύετε, π.χ., ότι μπορεί να αποτελέσει σημείο στήριξης στη χειραφέτηση του βασκικού λαού;

ΑΠ.— Δεν μπορώ να απαντήσω γιατί το ζήτημα αυτό το συζητάμε τώρα στην οργάνωσή-μας. Μπορώ όμως να σας πω ότι προστά στους θεσμούς της "μεταρρύθμισης" στο Εουσκάδι, πρέπει να ενδυναμώσουμε

τις δομές της αντι-εξουσίας. Υπάρχει ήδη η Βασκική εθνοσυνέλευση που δημιουργήθηκε στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας. Πρέπει ν' ακολουθήσουμε αυτό το δρόμο. Θα επιδιώξουμε την προώθηση ενός λαϊκού μετώπου ικανού να ενσωματώσει όλους τους εκλεγμένους, σε όλα τα επίπεδα, δημοτικούς συμβούλους, βουλευτές, γερουσιαστές, και όλες τις λαϊκές ομάδες βάσης: αντιπυρηνικές επιτροπές, επιτροπές για την αμνηστία, φεμινιστικές ομάδες, επιτροπές γειτονιάς κ.λ.π. και όλες τις οργανώσεις που συμμετέχουν στο ΚΑΣ.

Πάνω σ' αυτό το σημείο, άλλωστε, γίνονται όλες οι συζητήσεις: πως να ενσωματωθούν σ' αυτό το μέτωπο οι λαϊκοί σχηματισμοί ώστε να συζητηθούν και να επεξεργάζονται τις μορφές οργάνωσής-τους. Το ΚΑΣ πρέπει να παίζει ένα ρόλο εμφυχωτή μέσα σ' αυτό το νέο σχηματισμό, έτσι ώστε να του δώσει ένα ταξικό περιεχόμενο και να τον προσανατολίσει στο δρόμο της ανεξαρτησίας. Η επεξεργασία του προγράμματος του μετώπου θα γίνει με βάση τα 5 σημεία του ΚΑΣ. Και θα πρέπει να αποτελέσει μιιά δημοκρατική εναλλακτική λύση στη "μεταρρύθμιση" στο Εουσκάδι. Ολ' αυτά βρίσκονται στο στάδιο της οικοδόμησης.

Σ' ότι αφορά τη μελλοντική βασκική κυβέρνηση, θα πρέπει να ξέρουμε ποιός διαθέτει την πραγματική εξουσία, πολιτική και στρατιωτική. Αν η Βασκική κυβέρνηση θέλει να συζητήσει με την ΕΤΑ αλλά δεν διαθέτει καμιά εξουσία, δεν πρόκειται να συζητήσουμε μαζί-της. Είναι ξεκάθαρο πως για την ώρα ο μόνος συνομιλητής για την ΕΤΑ είναι η ισπανική κυβέρνηση.

ΕΡ.— Το PNV φαίνεται να διατηρεί πάντα μεγάλη επιρροή στο Εουσκάδι. Σε τι αποβείτε αυτή τη μακροχρόνη δημοτικότητα;

ΑΠ.— Είναι ένα παλιό κόμμα που κράτησε ηρωική στάση το 1936. Είναι βαθιά ριζωμένο και διαθέτει σήμερα μεγάλο λαϊκό έρεισμα. Το PNV προτείνει ένα πλδ "εύκολο" δρόμο για να φτάσει σε στόχους θεωρητικά παρόμοιους με τους δικούς-μας.

Η ΕΤΑ κάνει διάκριση ανάμεσα στην ηγεσία και τη βάση του PNV. Αυτή η τελευταία συνειδητοποιεί σιγά-σιγά τον απατηλό χαρακτήρα του δρόμου που έχει πάρει το PNV, που στην πράξη δεν οδηγεί στην πλήρη απελευθέρωση του Εουσκάδι, αλλά στην ενσωμάτωσή-του στα ισπανικά ολιγαρχικά συμφέροντα.

ΕΡ.- Αυτοκαθορίζεστε σαν μαρξιστές-λενινιστές, όπως ισχυρίζονται πολλοί σχολιαστές ;

ΑΠ.- Ο μαρξισμός-λενινισμός αποτελεί ένα όργανο ανάλυσης. Η ιστορική-του συμβολή είναι σημαντική... Αλλά είναι σαφές ότι δεν γίνεται να μεταφυτευθεί η ρώσικη επανάσταση εδώ. Η βασική επαναστατική πορεία είναι ιδιόμορφη. Αυτόνομη.

Πραγματικά, δεν μας αρέσει να καθορίζομαστε σαν μαρξιστές-λενινιστές. Επεξεργαζόμαστε την ιδεολογία-μας με βάση την πρακτική-μας. Χρησιμοποιούμε στοιχεία από τον μ-λ εδώ κι εκεί, αυτό όμως αποτελεί αυτόνομη επιλογή. Είναι ξεκάθαρο, ωστόσο, για μας, ότι δεν μπορούμε να είμαστε ανεξάρτητοι χωρίς ένα σοσιαλιστικό σύστημα.

ΕΡ.- Δεν φαίνεται να σας φοβίζει το αυταρχικό πεπρωμένο πολλών απελευθερωτικών κινήσεων. Τι είναι αυτό που σας επιτρέπει να βεβαιώνετε σήμερα, ότι το βασικό κράτος δεν θα είναι άδριο ένα καταπιεστικό κράτος, με τον τρόπο-του και για διαφορετικούς λόγους ; Πώς βλέπετε την μελλοντική κοινωνία στο ανεξάρτητο Εουσκάδι ;

ΑΠ.- Δεν μπορώ να πω με τι θα μιλάει το ανεξάρτητο σοσιαλιστικό βασικό κράτος, γιατί το ν' απαντήσω θα σημαίνει ακριβώς ότι υιοθετώ μία αυταρχική αντίληψη. Δεν είναι η ΕΤΑ που θα δημιουργήσει αυτή τη μελλοντική κοινωνία, που θα κάνει επιλογές για το λαό. Ο λαός είναι εκείνος που στην πορεία-του θα δημιουργήσει αυτή την κοινωνία κι αυτό το κράτος. Η επανάσταση είναι ένα πρόβλημα εκπαίδευσης και διαμόρφωσης νοοτροπίας. Σήμερα δεν είμαστε επαναστάτες. Είμαστε μέσα στη διαδικασία για να γίνουμε.

Η ΕΤΑ δημιουργεί τις βάσεις που μπορούν να επιτρέψουν την κατάληψη της εξουσίας και τη δημιουργία μίας κοινωνίας γνήσια σοσιαλιστικής. Αν είναι αλήθεια ότι ο τρόπος που παίρνει κανείς την εξουσία, προσδίνει τη μορφή σ' αυτή την εξουσία, τότε δεν απομένει παρά να δούμε τι θα γίνει όταν έρθει αυτή η στιγμή. Στην πολιτική δράση πρέπει πάντα ν' αφήνουμε χώρο για το απρό-

βλεπτο, την φαντασία.

Εκείνο που φοβόμαστε, είναι η γραφειοκρατικοποίηση, η πορεία που στο τέλος-της ένα κόμμα φτάνει να υπερασπίζει κατά προτεραιότητα τα δικά-του συμφέροντα.

ΕΡ.- Έχετε πάντα σαν στρατηγικό στόχο να επανενώσετε το Νότιο με το Βόρειο Εουσκάδι ;

ΑΠ.- Ο στόχος-μας είναι η δημιουργία ενός βασικού σοσιαλιστικού κράτους, ανεξάρτητου κι ενωμένου. Αυτή η ανεξαρτησία θα είναι ολοκληρωτική, χωρίς ιδιαίτερους δεσμούς με την Ισπανία ή τη Γαλλία, τουλάχιστον όχι θεσμούς διαφορετικούς απ' αυτούς που ενώνουν τη Γαλλία με το Βέλγιο π.χ.

Ασφαλώς πρόκειται για μία διαδικασία σταδιακή. Το πρώτο στάδιο είναι η αυτονομία των 4 επαρχιών του Νότου. Όταν θα έχουμε αποσπάσει την αυτονομία στο Νότο, θα ξεκινήσουμε μία διαδικασία για να συσφίξουμε τους πολιτικούς, οικονομικούς, κοινωνικούς και πολιτιστικούς δεσμούς με τις επαρχίες του Βορρά. Το τελικό στάδιο, βέβαια, θα είναι η ολοκληρωτική ανεξαρτησία.

ΕΡ.- Έχετε σχέσεις με την GRAPO ; Μερικοί λένε μάλιστα ότι έξω από το Εουσκάδι οργανώνετε στρατιωτικές επιχειρήσεις μαζί.

ΑΠ.- Δεν υπήρξε ποτέ καμιά επαφή.

ΕΡ.- Οι κομάντος της ΕΤΑ εκπαιδεύονται στρατιωτικά στην Κούβα και στην Υεμένη ;

ΑΠ.- Δεν μπορώ να σας απαντήσω ούτε ναι, ούτε όχι.

ΕΡ.- Γιατί η ΕΤΑ έχει αποφύγει το φαινόμενο των πολιτικών ηγετών, των ιστορικών αρχηγών ; Είναι σκόπιμο αυτό ;

ΑΠ.- Πρώτα-πρώτα, η ηγεσία της ΕΤΑ είναι πραγματικά συλογική. Έπειτα αυτό δεν αξίζει τον κόπο. Απ' τη στιγμή που υπάρχει ένας ηγέτης που εμφανίζεται σαν τέτοιος στα μάτια της κοινής γνώμης, γίνεται ένας πολύ ισχυρός μύθος, κι όταν χαθεί, αυτό προκαλεί αποθάρυνση στο λαό. Άλλωστε, από φιλοσοφική άποψη, έχουμε συνηθίσει να μην προσωποποιούμε τη δράση-μας. Στην ΕΤΑ δωρίζει κανείς την προσωπικότητά-του, παίρνοντας ένα πολεμικό ψευδώνυμο.

ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΒΑΣΚΕΣ

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛ. - ΣΤΡ. ΕΤΑ

Η συμμετοχή των γυναικών στον απελευθερωτικό αγώνα των Βάσκων είναι σημαντική, ιδιαίτερα στα τελευταία χρόνια. Στη συνέντευξη που ακολουθεί, 3 γυναίκες μέλη της Πολ.- Στρ. ΕΤΑ μιλούν για τα ιδιαίτερα προβλήματα των γυναικών, γενικά και στο εσωτερικό της οργάνωσης, και δίνουν τις απόψεις-τους πάνω στον τρόπο αντιμετώπισης-τους. Η συνέντευξη δόθηκε πριν από ένα χρόνο σε δυο δημοσιογράφους, μια Ισπανίδα κι έναν Ελβετό.

Όταν τον Ιούνιο 78 μια ομάδα της Πολ.- Στρ. ΕΤΑ κατέλαβε το στρατιωτικό διοικητήριο του Σαν Σεμπαστιάν, ανακοινώθηκε για πρώτη φορά δημόσια, ότι στην ενέργεια αυτή έλαβαν μέρος και γυναίκες.

Βέβαια πολλές είναι οι γυναίκες που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ιστορία της ΕΤΑ, ένα ιδιαίτερο κεφάλαιο όμως για αυτές δεν γράφτηκε ποτέ. Γιατί πάντα ήταν οι "μανάδες", οι "αραβωνιαστικές" ή οι "αδελφές" που δίνανε τη ζωή-τους για τους αγωνιστές-άντρες τους. Πάντα μέχρι τώρα όταν αυτές οι γυναίκες παρουσιάζονταν με δηλώσεις-τους στον τύπο, αναφέρονταν στον γενικό αγώνα των Βάσκων.

Για πρώτη φορά στα 20 χρόνια ζωής της ΕΤΑ, κάθησαν γυναίκες αυτής της οργάνωσης σ' ένα τραπέζι και είπαν: "Εμείς οι Βάσκες..." Οι 3 γυναίκες δήλωσαν πως οι απόψεις-τους είναι αποδεκτές από ένα μεγάλο μέρος των μελών της οργάνωσης, όχι όμως απ' όλους.

"Οι συνθήκες αγώνα και παρανομίας δεν επιτρέπουν γενικές και δημόσιες συναθροίσεις. Γίνεται όμως μια εσωτερική συζήτηση με θέμα τη γυναίκα, που φαίνεται και στις δημοσιεύσεις-μας.

Θεωρούμε τους εαυτούς-μας φεμινίστριες, αλλά ανήκουμε σε μια "συνολική" οργάνωση. Έχουμε λοιπόν δυο πράγματα να πούμε. Πιστεύουμε ότι η γυναίκα πρέπει να οργανώνεται αυτόνομα, για ν' αγωνιστεί για τα ειδικά προβλήματα που έχει. Πιστεύουμε, όμως, επίσης, ότι πρέπει ν' αγωνιστούμε μαζί με τους άντρες ώστε να συμβάλουμε από τώρα στην αλλαγή της νοοτροπίας που έχουν ακόμα και μερικοί που

θεωρούν τους εαυτούς-τους προοδευτικούς."

ΕΡ : Όταν αποφασίσατε ν' αγωνιστείτε σε μια ένοπλη οργάνωση, που μέχρι λίγα χρόνια πριν ήταν σε πλήρη παρανομία, εγκαταλείψατε το γνωστό-σας περιβάλλον, το σπίτι-σας, την οικογένεια. Πως αντέδρασαν οι γονείς αυτών των γυναικών, που έκοβαν κάθε δεσμό για ν' αγωνιστούν με την ΕΤΑ ;

ΑΠ : Οι περισσότερες οικογένειες ξέρουν ότι από τη στιγμή που εξαφανίζεται κάποιος δικός-τους, έχει μπει στην ΕΤΑ. Υπάρχει τρία χρόνια τώρα, τέτοια κατανόηση, και οι περισσότερες οικογένειες έχουν υποφέρει τρία απ' τη δικτατορία, ώστε οι πιο πολλοί γονείς να σέβονται αυτή την απόφαση, να σιωπούν και να ρωτάνε λίγα.

Μέχρι τώρα, το νάχει κάποιος δικός-τους σχέση με την ΕΤΑ, τους έκανε να αισθάνονται περήφανοι. Βέβαια προτιμούσαν να είναι ένας γιος και όχι μια κόρη που εγκατέλειπε την οικογένεια. Αυτό όμως είναι κατανοητό, γιατί τα βασανιστήρια στα οποία υποβάλλονταν οι γυναίκες όταν συλλαμβάνονταν, σαν μέλη ένοπλης οργάνωσης, ήταν κατά πολύ σκληρότερα.

ΕΡ : Τι σας έκανε να μπειτε στην ΕΤΑ ;

ΑΠ : Φυσικά ο αγώνας για την ανεξαρτησία και το σοσιαλισμό. Θα κοροϊδεύαμε τον εαυτό-μας αν λέγαμε ότι το κάναμε για φεμινιστικούς σκοπούς. Θα πρέπει να λάβει κανείς υπόψη-του ότι κατά τη διάρκεια της δικτατορίας του Φράνκο, η ΕΤΑ είχε κηρύξει ένα κατά μέτωπο πόλεμο ενάντια στο Ισπανικό κράτος. Γι αυτό

και οι στόχοι είχαν αποκλειστικά εθνικιστικό χαρακτήρα. Ο ένοπλος αγώνας ήταν το κυριότερο και ο λαός περιοριζόταν στο να βοηθάει την ΕΤΑ. Τώρα όμως τα πράγματα άλλαξαν και για την Πολ.— Στρ. ΕΤΑ το κυριότερο είναι ο ταξικός αγώνας.

Εξαιτίας του χαρακτήρα του αντιστασιακού αγώνα κυριαρχούσε η μορφή του αγωνιστή. Η ανδροκρατία δεν είναι ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό μόνο στην ΕΤΑ, αλλά και σ' άλλες σχεδόν τις ένοπλες οργανώσεις, και ίσως περισσότερο αλλού απ' ό,τι στην ΕΤΑ. Γιατί πάντα στον ένοπλο αγώνα τον κύριο ρόλο τον έπαιξε ο άντρας, πράγμα που ενίσχυε την άποψη ότι ο άντρας είναι το ενεργητικό και η γυναίκα το παθητικό στοιχείο. Το ίδιο άλλωστε γίνεται και στα κόμματα. Ενώ εμείς π.χ. για πολλά χρόνια δουλεύαμε στην υποδομή, οι γυναίκες στα κόμματα κάθονταν στην γραφομηχανή—τους.

ΕΡ: Τώρα δεν δουλεύετε μόνο στον τομέα της υποδομής ;

ΑΠ: Όχι, από τον καιρό της δικτατορίας του Φράνκο η ΕΤΑ άλλαξε. Βλέπουμε την επανάσταση από μαρξιστική σκοπιά. Ξεκινήσαμε, εμείς οι γυναίκες, μέσα στους κόλπους της οργάνωσης μια συζήτηση, που αρχίζει ν' αποδίδει... Απόδειξη είναι ότι εμείς οι γυναίκες συμμετέχουμε στα κομάντο με ισότιμα καθήκοντα, όπως κι οι άντρες.

ΕΡ: Σε τι διέφερε η δουλιά ενός άντρα απ' αυτή μιας γυναίκας την εποχή της δικτατορίας του Φράνκο ;

ΑΠ: Εκείνο τον καιρό, υπήρχαν πολύ λίγες γυναίκες—μέλη. Η γυναίκα που γινόταν τότε μέλος ήταν βέβαια ισότιμη, αλλά ώσπου να γίνει, έπρεπε να αποδείξει ότι είχε πολλές ικανότητες. Μια γυναίκα έπρεπε να έχει 5 φορές περισσότερες ικανότητες από έναν άντρα. Το πρόβλημα ξεκινούσε από την εκλογή μιας γυναίκας—μέλους.

Γι αυτό νομίζουμε ότι χάρις στην εσωτερική συζήτηση που μπορέσαμε να περάσουμε έγιναν μεγάλα βήματα πρόοδου. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι άντρες της ΕΤΑ δεν είναι ούτε υπε-

ρήνθρωποι, ούτε όντα από άλλο πλανήτη, αλλά απλοί άνθρωποι του λαού. Αν οι άντρες της οργάνωσης ήταν εχθρικοί προς τις γυναίκες, αυτό οφειλόνταν στη βασική κοινωνία. Η δουλιά της γυναίκας δεν αναγνωρίζεται από το σύστημα στη σημερινή κοινωνία. Αυτό δεν συμβαίνει στον αγροτικό τρόπο παραγωγής.

ΕΡ: Πιστεύετε πως η γυναίκα—αγρότισσα στην παραδοσιακή βασική κοινωνία ήταν πραγματικά ελεύθερη ;

ΑΠ: Βέβαια, ούτε εκεί μπορεί να πει κανείς ότι ήταν ελεύθερη, αλλά τουλάχιστον η δουλιά—της θεωρούνταν στο αγροτικό νοικοκυριό σημαντική κι απαραίτητη.

Το σπίτι ήταν ένα δούλο της θρησκείας και η γυναίκα ήταν για τους προγόνους—μας μια ιέρεια. Στο σπίτι είχε μια μικρή εξουσία : έκανε κομάντο στα αγαθά και καθόριζε τις τιμές των γεωργικών προϊόντων.

Έξω από την οικογένεια δεν ήταν τίποτα. Προς τα έξω την οικογένεια εκπροσωπούσε ο άντρας. Πιστεύουμε μάλιστα, ότι ο μύθος της Μητριαρχίας των Βάσκων δεν υπήρξε ποτέ όπως μας τον παρουσιάζουν. Υπήρξε πραγματικά μια κοινωνία μητριαρχική, που τις αποφάσεις όμως έπαιρνε ο αδερφός της μητέρας. Την εξουσία λοιπόν δεν την είχε ο σύζυγος σαν θεσμός, αλλά την είχε παρόλ' αυτά ένας άντρας.

ΕΡ: πιστεύετε ότι οι νοικοκυρές είναι εργάτριες ;

ΑΠ: Ναι. Το σύστημα κερδίζει απ' αυτή τη δουλιά. Πρέπει να λάβει κανείς υπόψη, ότι οι μάνες γενούν παιδιά, τα ντύνουν, τα διαπαιδαγωγούν και τα προετοιμάζουν για την παραγωγή, κι αυτό δεν κοστίζει στο κράτος ούτε δεκάρα.

Εκτός αυτού, η γυναίκα μένει στο σπίτι απομονωμένη, δεν μπορεί να συμμετέχει σε αγώνες κι ούτε να συνειδητοποιήσει τα γενικά προβλήματα. Αν όμως έδινε κανείς μισθό στις νοικοκυρές, αυτό θα σήμαινε, ότι θεσμοποιείται ο καταμερισμός εργασίας μεταξύ αντρών και γυναικών.

ΕΡ: Η κριτική του θεσμού της οικογένειας είναι αποφασιστικό στοιχείο του φεμινιστικού κινήματος. Η οικογένεια είναι για σας το βασικό στοιχείο των σχέσεων ;

ΑΠ: Η πατριαρχική και κλασική οικογένεια δεν έχει καμιά αξία πιά. Είμαστε ενάντια-της γιατί η γυναίκα καταναγκάζεται στη δουλιά του σπιτιού. Χρειαζόμαστε μια ισότιμη σχέση ανάμεσα στα δύο φύλλα, κι αυτό δεν είναι δυνατό μέσα στα πλαίσια της παραδοσιακής οικογένειας.

ΕΡ: Αφού κριτικάρετε την οικογένεια, ποιά εν-λακτική λύση προτείνετε αυτή τη στιγμή ;

ΑΠ: Είναι πολύ δύσκολο να μιλήσει κανείς για εναλλακτικές λύσεις γενικά. Εγώ προσωπικά πιστεύω πως ο θεσμός του γάμου πρέπει να πάψει να υπάρχει. Το καλύτερο είναι το κάθε άτομο να εκλέγει ελεύθερα την εναλλακτική λύση ή στην ομάδα, ή στην μεταξύ των δύο σχέση.

ΕΡ: Λέτε ότι είστε μαρξίστριες. Η οργάνωσή-σας απέδειξε συχνά ότι υπερασπίζεται συμφέροντα των εργατών κι αγωνίζεται ενάντια στην εκμετάλλευση. Κριτικάροντας τους θεσμούς, νομίζετε ότι καταδικάζετε την αστική οικογένεια, όχι όμως και την προλεταριακή ;

ΑΠ: Όχι, γιατί η γυναίκα του αστού καταπιέζεται από τον άντρα-της, ενώ η γυναίκα του προλεταρίου, εκτός από την καταπίεση του συστήματος, καταπιέζεται και από τον άντρα-της.

ΕΡ: Πιστεύετε δηλαδή ότι ο φεμινισμός-σας αφορά και γυναίκες αστών ;

ΑΠ: Ακριβώς, γιατί εμείς οι γυναίκες έχουμε κοινά προβλήματα. Για να αγωνιστούμε ενάντια στην εξουσία των αντρών, πρέπει να υπολογίζουμε και στις γυναίκες που δεν είναι επαναστάτριες. Οι αστές δεν θ'αγωνιστούν για το σοσιαλισμό, αλλά για λόγους τακτικής μπορούμε να προχωρήσουμε μαζί. Στην πορεία μπορεί να χάσουμε πολλές που ήταν μαζί-μάς, ίσως μόνο για το διαζύγιο. Αλλά ποιος ξέρει, μπορεί πολλές απ'αυτές να καταλάβουν ότι η απελευθέρωση θα έρθει μόνο σε μια αταξική κοινωνία.

ΕΡ: Πιστεύετε ότι η μεταξύ των δύο σχέση βρίσκεται σε κρίση ;

ΑΠ: Όχι, στη χώρα-μας τουλάχιστον όχι.

τοί που αναζητούν καινούριες εμπειρίες σε ομάδα είναι μια μειοψηφία κι εκτός αυτού, αυτή η εναλλακτική λύση έχει πολλά προβλήματα. Οι νέοι βήσκοι ψάχνουν ακόμα στη μεταξύ των δύο σχέση. Ίσως αυτό να οφείλεται στη συνήθεια, μα καθ'αυτό πάλι σημαίνει ότι η κρίση δεν γίνεται αντικειμενικά αισθητή.

ΕΡ: Υπάρχει ανεκτικότητα στη χώρα-σας για τον λεσβιακό έρωτα ;

ΑΠ: Όχι, δεν υπάρχει ανοχή στον λεσβιακό έρωτα. Εμείς πιστεύουμε ότι το κάθε άτομο έχει δικαίωμα να επιλέγει μόνο-του τις σεξουαλικές-του σχέσεις. Η κατάργηση της σχετικής νομοθεσίας είναι το πρώτο βήμα για ν'αναγνωριστεί και νομικά η ομοφυλοφιλία.

ΕΡ: Έχει συμβεί περισσότερο από μια φορά να παρθούν σοβαρές αποφάσεις μιάς ένοπλης ομάδας από γυναίκες.

ΑΠ: Αυτό εξαρτάται από την ομάδα και από την κάθε ενέργεια. Την τελευταία λέξη έχει ο υπεύθυνος της ομάδας, που μέχρι σήμερα συνήθως είναι άντρας.

(Για τη συμμετοχή γυναικών στην κεντρική επιτροπή της Πολ.-Στρ. ΕΤΑ, για λόγους ασφαλείας δεν θέλησαν ν'απαντήσουν.)

ΕΡ: Αξίζει ν'αγωνίζεται κανείς πέρα από την ανεξαρτησία και το σοσιαλισμό, μέσα στην ίδια την ΕΤΑ, ενάντια σε ανθρώπους που εμποδίζουν την απελευθέρωση της γυναίκας ;

ΑΠ: Αν ένα μέλος της οργάνωσης-μας εμποδίζει τον αγώνα για την απελευθέρωση της γυναίκας, τότε θα κάναμε ότι και με κάθε ρεφορμιστή και αντεπαναστάτη : θα ζητούσαμε τη διαγραφή-του.

ΕΡ: Τι θέση παίρνετε στο θέμα των εκτρώσεων ;

ΑΠ: Είμαστε υπέρ των εκτρώσεων, όχι σαν λύση, αλλά σαν το μικρότερο κακό σε σχέση με μια ανεπιθύμητη μητρότητα. Βρίσκουμε καλύτερο το να μπορεί κάθε γυναίκα να παίρνει εύκολα αντισυλληπτικά. Μια και δεν είναι όμως ακόμα δυνατό αυτό, υποστηρίζουμε τη νομιμοποίηση των εκτρώσεων.

Αν υποθέσουμε πως γίνονταν κι εδώ μια καμπάνια νομιμοποίησης των εκτρώσεων, θα προσπαθούσαμε να υποστηρίχθαι κι

από την οργάνωσή-μας. Αν δεν τα καταφέρ-
ναμε, θα κριτικάραμε γι αυτό δημόσια
την ETA.

ΕΡ: Εσείς σαν μέλη μιάς ένοπλης οργά-
νωσης, σκεφτήκατε να κάνετε καμιά
ενέργεια σχετικά με τα προβλήματα
των γυναικών ;

ΑΠ: Ναι, έχουμε σκεφτεί ένοπλες επεμ-

βάσεις. Κάναμε προτάσεις για ενέργειες
γυναικείων κομάντος, σε σχέση με τα ει-
δικά προβλήματα των γυναικών. Αλλά σ'
αυτό το θέμα δεν έγιναν ακόμα πολλές
κινητοποιήσεις στη χώρα-μας, και πρέπει
πρώτα οι γυναίκες να οργανωθούν και ν'
αγωνιστούν. Η άνιση μεταχείριση στη
δουλειά και οι βιασμοί είναι δυο θέματα
που μας απασχολούν.

Η ΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ "11" ΤΟΥ ΜΠΙΛΜΠΑΟ

Στις 26 Οκτώβρη 1979, επρόκειτο να γίνει στο Μπιλμπάο η δίκη 11 γυναικών, που
είχαν ανακαλυφθεί από την αστυνομία, ότι είχαν κάνει έκτρωση (στην Ισπανία απαγο-
ρευονται από το νόμο οι εκτρώσεις). Η δίκη αυτή έδωσε την ευκαιρία στις Βάσκες
γυναίκες να πραγματοποιήσουν πλατειές εκδηλώσεις αλληλεγγύης προς τις "11", με
μαζικότητα κι οργάνωση χωρίς προηγούμενο για τη χώρα, ζητώντας

- την αμνηστειση των κατηγορουμένων γυναικών

- ελεύθερη και δωρεάν έκτρωση

- πληροφόρηση για την αντισύλληψη

- Μπροστά στην κινητοποίηση αυτή, οι ισπανικές αρχές ανάβαλαν τη δίκη επ' αδ-
ριστο...

ΟΙ ΒΙΑΣΜΟΙ, ΝΕΑ ΜΟΡΦΗ ΚΑΤΑΠΤΕΣΗΣ

Στις 8 Γενάρη στη LIJUA, κοντά στο Μπιλμπάο, μιά νέα γυναίκα, η ANA TERE
BARNECA, γνωστή για τη συμμετοχή-της στον απελευθερωτικό αγώνα, βιάστηκε και δολο-
φονήθηκε. Μιά φασιστική οργάνωση ανέλαβε την ευθύνη (έχει διεκδικήσει κι άλλους
βιασμούς).

Τις επόμενες μέρες έγιναν μεγάλες διαδηλώσεις γυναικών στο Μπιλμπάο, με συν-
θήματα : "Τιμωρία στους βιαστές" - "Κανένας βιασμός χωρίς απάντηση". Εγιναν πολλές
επιθέσεις και καταστροφές των διαφημίσεων και των προθηκών των πορνο-σινεμά.

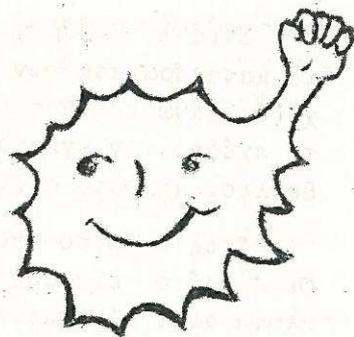
"Οι βιασμοί στο Εουσκάδι δεν μπορούν να απομονωθούν από το σύνολο της καταπίε-
σης που πέφτει πάνωμας. Είναι βιασμοί πολιτικοί, βιασμοί πολέμου, για ν' ανακόψουν
ένα απελευθερωτικό κίνημα. Σκοπός αυτής της νέας μορφής καταπίεσης είναι η
τρομοκρατία. Θέλουν να προκαλέσουν το φόβο και την ανασφάλεια σ' ένα λαό που
αγωνίζεται για την απελευθέρωση-του, στις γυναίκες αυτού του λαού που αρχίζουν να
συνειδητοποιούν την κατάσταση-τους και να μπαίνουν κι αυτές στον αγώνα. Θέλουν να
μας εμποδίσουν, και μ' ένα τρόπο καλά μελετημένο. Μας βιάζουν, φτιάχνουν νόμους, τους
εφαρμόζουν, ένα ολόκληρο σύστημα φασιστικό, πατριαρχικό κι αντιδραστικό πέφτει πάνω-
μας και δεν θα σταματήσει ποτέ να εναντιώνεται στα δικά-μας συμφέροντα",
λέει μιά βάσκα αγωνίστρια.

Στις 17 Γενάρη, οι γυναικείες οργανώσεις, ακολουθούμενες από τα πολιτικά κόμ-
ματα κι οργανώσεις κηρύσσουν γενική απεργία, σε ένδειξη διαμαρτυρίας για τους βια-
σμούς και τη δολοφονία ενός αγωνιστή του HERRI BATASUNA.

Στις 27 Γενάρη, σε 3 αθούσες κινηματογράφου του Μπιλμπάο, που πρόβαλαν ται-
νίες πορνό, επενέβη η ETA πολ. - στρ. και διέκοψε τις προβολές. Σε ανακοίνωση που
έστειλαν στις εφημερίδες ανέφεραν : "Τα πορνογραφικά φιλμς προπαγανδίζουν στον
βάσκινο λαό μιά φθιτική και αντιδραστική ιδεολογία, που αποτελεί παρότρυνση στους
βιασμούς. Την επόμενη φορά θα δράσουμε πιο δυναμικά..."

ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

ΠΛΟΓΚΟΦ: 5 ΧΡΟΝΙΑ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ

Το Πλογκοφ είναι ένα μικρό παράλιο χωριό της Βρετανίας, στη Βορειο-δυτική Γαλλία. Οι κάτοικοι-του, φαρμάδες και ναυτικοί οι περισσότεροι. Το μικρό αυτό χωριό με τις 2.000 κατοίκους, έχει αποκτήσει μεγάλη δημοσιότητα τον τελευταίο καιρό με τον πεισματικό αγώνα των κατοίκων-του, που θέλουν να ματαιώσουν την εγκατάσταση πυρηνικού σταθμού ηλεκτρικής ενέργειας στην περιοχή-τους.

Το 1976, η EDF (η γαλλική ΔΕΗ) που εφαρμόζει ένα ευρύτατο πυρηνικό πρόγραμμα, ανακοίνωσε ότι έχει επιλέξει το Πλογκοφ σαν πιθανό χώρο για προσεχή εγκατάσταση πυρηνικού σταθμού. Οι κάτοικοι του Πλογκοφ αντέδρασαν αμέσως. Ήρθαν σ' επαφή με τους κατοίκους περιοχών όπου έχουν εγκατασταθεί πυρηνικά κέντρα και που δεν είχαν αντιδράσει έγκαιρα. Η πείρα έδειξε πως μόνο στην αρχή υπάρχει πραγματική δυνατότητα να εμποδίσουν την προώθηση του σχεδίου και όχι όταν θα έχουν αγοραστεί οι εκτάσεις και θα 'χουν ριχτεί τα πρώτα κυβικά μπετόν.

Γι αυτό το λόγο η αντίστασή-τους άρχισε από την πρώτη στιγμή και συνεχίζεται αδιάλειπτη, πεισματική, ευρηματική. Κανείς δεν μένει έξω από τον αγώνα αυτό. Άντρες, γυναίκες, γέροι, νέοι και παιδιά. Και ιδιαίτερα οι γυναίκες, που, στο χωριό αυτό των ναυτικών και των φαρμάδων είναι πολύ περισσότερες και είναι μαθημένες να παίρνουν όλες τις πρωτοβουλίες της καθημερινής ζωής μόνες-τους.

Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΚΑΤΟΙΚΩΝ

Σπονδυλική στήλη της αντιπυρηνικής αντίστασης στο Πλογκοφ είναι η "ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΜΥΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΟ ΠΥΡΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ", που από το 1976 συντονίζει την αγωνιστική κινητοποίηση των κατοίκων του Πλογκοφ, αλλά και των υπολοίπων χωριών της περιοχής που θίγονται από τη δημιουργία του πυρηνικού εργοστασίου.

Όλα αυτά τα χρόνια συνεδριάζει τακτικά την πρώτη Τρίτη κάθε μήνα, συγκεντρώνοντας πολλές φορές μόνο τους πιο δραστήριους, αλλά στις πιο κρίσιμες περιστάσεις εκατοντάδες άτομα. Η "Επιτροπή Αμυνας" αποδείξε επανειλημμένα την μεγάλη αποτελεσματικότητα της οργάνωσης κατά χωριό, όπου στην κάθε κοινότητα υπάρχει ένας υπεύθυνος, ικανός να οργανώσει μέσα σε λιγότερο από μισή ώρα τη γενική κινητοποίηση της περιοχής-του.

Η αυστηρή τήρηση των εντολών μιας επιτροπής, που ο καθένας αναγνωρίζει το κύρος-της, δεν εμποδίζει τους κατοίκους να έχουν το πεδίο δράσης ελεύθερο και να παίρνουν πρωτοβουλίες. Για πολύ καιρό πρόεδρος της επιτροπής ήταν ο δήμαρχος του Πλογκοφ, Ζαν-Μαρί Κέρολκ'χ, ενώ τώρα είναι μία νέα γυναίκα, η Αντ Καρβάλ.

Η "ΕΡΕΥΝΑ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ"

Αρχές Γενάρη 80 ανακοινώνεται ότι θα γίνει στην περιοχή, από ειδικό συνεργείο, "Έρευνα Δημοσίας Ωφέλειας". Η έρευνα θ' αρχίσει στις 31 Γενάρη και θα κράτησει 6 βδομάδες.

Οι δήμαρχοι των χωριών Πλογκοφ, Πριμελέν, Κλεντέν και Γκουλιέν αρνούνται να τοιχοκολήσουν την ανακοίνωση για την έρευνα και δηλώνουν ότι τα δημαρχεία-τους θα παραμείνουν κλειστά σ' όλη τη διάρκεια της έρευνας. Ο νομάρχης του Φινιστέρ αποφασίζει να στείλει στα χωριά, για τις 6 βδομάδες, "παράρτηματα δημαρχιών" που θα στεγάζονται σε ειδικά τροχόσπιτα.

Στις 3ο Γενάρη, όλα το Πλογκόφ είναι επί ποδός πολέμου. Οι τείχοι των σπιτιών, τα καταστρώματα των δρόμων, είναι γεμάτα συνθήματα. Από το πρωί, μπροστά στο δημαρχείο, πάνω σ'ένα τραπέζι είναι απλωμένα όλα τα έγγραφα της EDF κι ένας χάρτης με το σχέδιο των εγκαταστάσεων. Στις τρεις το απόγευμα ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο, μπροστά στον κόσμο που χέει μαζευτεί, βάζουν φωτιά στα έγγραφα.

Στις 6.30 το απόγευμα, το Πλογκόφ είναι αποκλεισμένο από τον υπόλοιπο κόσμο. Οι 4 δρόμοι-εισοδοί στο χωριό έχουν μπλοκαριστεί με οδοφράγματα από τα πιθ'ετερδ-κλήτα αντικείμενα: παλιά αυτοκίνητα, λάστιχα, συρματόσχοινα, πέτρες, κομένα δέντρα, κλπ. Μπροστά από το οδοφράγμα, κατάχαμα μα στην ασφαλτο, απλώνουν τη γαλλική σημαία, δείχνοντας έτσι πόση εκτίμηση της έχουν (στη Βρετάνη υπάρχει αυτονομιστικό κίνημα). Στις 4 το πρωί εμφανίζεται μπροστά στα οδοφράγματα η πομπή: το συνεργείο της έρευνας, τα τροχόσπιτα που θα χρησιμεύουν σαν "παραρτήματα δημαρχείου" και οι χωροφύλακες - φρουροί που είναι ενισχυμένοι με θωρακισμένα. Με την εμφάνισή-τους οι κάτοικοι ρίχνουν κοκτέηλ μολότωφ και φλόγες αγκαλιάζουν τα οδοφράγματα, για να εμποδίσουν η διέλευσή της πομπής. Οι χωροφύλακες απαντούν με θάκρυδα. Είναι η πρώτη σύγκρουση... 4 ώρες χρειάστηκαν οι χωροφύλακες για να μπουν στο Πλογκόφ και να στήσουν τα τροχόσπιτα κοντά στην εκκλησία του χωριού.

Την ίδια μέρα, 31 Γενάρη, όλα τα καταστήματα της περιοχής του Ακρωτηρίου Σιζέν μένουν κλειστά, καθώς κι ορισμένες δημόσιες υπηρεσίες, ενώ ο τοπικός τύπος δημοσιεύει εντυπωσιακούς καταλόγους συμπαράστασης στον αντιπυρηνικό αγώνα. Μαθητές γυμνασίου, καθηγητές και γονείς οργανώνουν τη μέρα αυτή διαδηλώσεις σε πολλές πόλεις.

Η ΣΤΑΝΗ

Οι κάτοικοι της γύρω περιοχής έχουν ιδρύσει έναν αγροτικό συνεταιρισμό, την GFA, στην οποία συμμετέχουν χιλιάδες άτομα με μερίδια των 100 FR. Η GFA λοιπόν, αγδρασε από τους Πλογκοφινούς 17 εκτάρια και νοίκιασε άλλα 50, καθύπτοντας έτσι την περιοχή όπου προορίζεται να γίνει ο πυρηνικός σταθμός. Για τις 3 Φλεβάρη, η GFA αναγγέλει το στήσιμο μίας στάνης μέσα σ'αυτή την περιοχή. 20.000 άτομα απ'όλη τη Βρετάνη συμμετέχουν στα "εγκαίνια". Τα πρώτα 17 πρόβατα φθάνουν μαζί με το βοσκό, που έχει υπογράψει συμβόλαιο με τη GFA μέχρι το 1987...

Για το λόγο ότι εγκατέστησαν στάνη χωρίς άδεια, οι δύο υπεύθυνοι της GFA θα μηνυθούν από το νομάρχη και το δικαστήριο θα τους καταδικάσει σε 400 FR πρόστιμο, χωρίς όμως να ορίσει και προθεσμία για ν'απομακρύνουν τη στάνη.

ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΙΛΤΡΟ...

Εντωμεταξύ, από την πρώτη μέρα της έρευνας, ο αγώνας των κατοίκων προσανατολίζεται από τη μία μεριά στη συνεχή παρενόχληση του συνεργείου της έρευνας και της χωροφυλακής, και από την άλλη στην προσπάθεια να ενισχυθεί η συμπαράσταση από τους κατοίκους άλλων περιοχών και να κερδηθεί η κοινή γνώμη.

Στά 4 χωριά όπου έχουν τοποθετηθεί "παραρτήματα δημαρχείων" και γίνονται οι έρευνες του συνεργείου, οι προστριβές με τους κατοίκους είναι συνεχείς. Στο Πλογκόφ, που είναι το αγωνιστικό επίκεντρο της περιοχής, ξετυλίγεται κάθε μέρα το ίδιο σενάριο: Το πρωί, πολλές δεκάδες γυναίκες παρενοχλούν συστηματικά τους "ξένους", μπάνουν ανάμεσά-τους, προσπαθούν να σκίσουν τα έγγραφα. Τους κοροϊδεύουν, τους βρίζουν χοντρά (οι πλογκοφίνοι φημίζονται για την επίδοσή-τους στο βρισίδι).

Κάθε απόγευμα στις 5, οι χωροφύλακες και το συνεργείο, φεύγουν από το χωριό και πηγαίνουν στο στρατόπεδο που έχουν στήσει λίγα χιλιόμετρα πιθ'κάτω. Από τις 4 η ώρα αρχίζει να μαζεύεται σιγά-σιγά ο κόσμος στο σημείο που είναι τα καμιόνια-του. Οι κοντινές ταράτσες και τὰ δέντρα είναι κατειλημένα. Όλοι ξέρουν ότι τη στιγμή που ετοιμάζονται να φύγουν οι χωροφύλακες είναι πιθ'τρωτοί... Καί κάθε απόγευμα, στις πέντε η ώρα ακριβώς, ένα σύννεφο από μπογιές και πέτρες πέφτει πάνω στους χωροφύλακες.

κες. Βαμένοι από την κορφή ως τα νύχια, αυτοί αμύνονται με δακρυγόνα. Ωστόσο κάθε φορά φεύγουν κυνηγημένοι. Στο Πλογκόφ, το κυνήγι του χωροφύλακα ήταν για 6 βδομάδες το πιο δημοφιλές σπορ, και οι σύγχρονοι Αστερίξ σημείωναν μεγάλες επιτυχίες σ' αυτό, έστω και χωρίς το μαγικό φίλτρο.

Τη νύχτα, όμως, δεν επακολουθούσε το πατροπαράδοτο τσιμπούσι. Στο χώρο της εγκατάστασης του δημαρχείου-παραρτήματος και στο πάρκινγκ της χωροφυλακής, έσκαβαν τάφρους και κουβαλούσαν τόνους από μπάζα και σκουπίδια. Την άλλη μέρα στις 8 που ερχόταν η πομπή, ο κόσμος ξαναμαζευόταν. Όχι όμως για να συγκρουστεί, αλλά για να κοροϊδεύσει τους χωροφύλακες που με τα φτυάρια στα χέρια καθάριζαν τα μπάζα.

Μέσα σ' αυτό το καθημερινό πρόγραμμα, οι αντίπαλοι σιγά-σιγά ενισχύουν τις θέσεις-τους. Οι χωροφύλακες δέχονται ενισχύσεις και φθάνουν τις πολλές εκατοντάδες, τα CRS (τα γαλλικά MAT) έρχονται συχνά σε βοήθεια.

Από τη μεριά-τους οι κάτοικοι εφοδιάζονται με σφεντόνες και ρίχνουν σιδερένιες μπλινιές ρουλεμάν, ανακαλύπτουν το "πιάτο-νάρκη", ένα ψεύτικο ομοίωμα αντιαρματικής νάρκης, που καθυστερεί την αποχώρηση της πομπής. Ακόμα, στο δημαρχείο εγκαθίσταται ένας "πειρατικός" ραδιοφωνικός σταθμός, που το υλικό-του υπήρξε προσφορά της Ομοσπονδίας Ελεύθερης Ραδιοφωνίας της Γαλλίας, ενώ ένα "προπαγανδιστικό χαραβάνι" οργώνει όλη τη Βρετάνη.

Η ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Στο μεταξύ πολυάριθμες διαδηλώσεις συμπαραστάσης γίνονται παντού στη Βρετάνη, για να υποστηρίξουν τον αντιπυρηνικό αγώνα του Πλογκόφ. Η πιο ενεργητική όμως υποστήριξη ήρθε από τους ανθρώπους της θάλασσας : τους ναυτικούς-φαράδες της γειτονικής επαρχίας Μπιγκουντέν που, από τις αρχές του Μάρτη οργάνωναν κάθε βράδυ κατά τις 6, εντυπωσιακές διαδηλώσεις στο Σαιν Γκενολέ, καθώς επέστρεφε από το Πλογκόφ μια διμοιρία χωροφυλάκων που διανυκτέρευε σε μια κατασκήνωση της περιοχής.

Οι φαράδες του Μπιγκουντέν, που έχουν συγκροτήσει μια "αντιπυρηνική επιτροπή", ανησυχούν πολύ με το ενδεχόμενο να γίνει πυρηνικό εργοστάσιο στο Πλογκόφ, μερικές εκατοντάδες μέτρα από τις θαλάσσιες ζώνες, τις πιο πλούσιες σε ψάρια. Ο Λοϊκ Ντυπρέ, από τα πιο δραστήρια μέλη της επιτροπής, λέει : "Εδώ, οι περισσότεροι άνθρωποι ζουν από το ψάρεμα κι έχει μεγάλη σημασία για μας να μη γίνει το έργο στο Πλογκόφ. Εκδηλώνουμε λοιπόν την άρνησή-μας ετοιμάζοντας κάθε βράδυ μια μικρή υποδοχή στους χωροφύλακες που γυρίζουν από το Πλογκόφ. Ακόμα, αναπτύσσουμε σημαντική δουλειά πληροφόρησης μαζί με επιστήμονες, γιατί οι 2.200 ναυτικοί-φαράδες της ΜΠΙγκουντέν δεν βλέπουν πως μπορεί να συμβιβαστούν και να συνυπάρξουν το ψάρεμα και το πυρηνικό εργοστάσιο."

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Από τότε που άρχισαν τα γεγονότα του Πλογκόφ, οι κάτοικοι, διεκδικώντας καθημερινά το δικαίωμα να παραμείνουν κύριοι της γης-τους, έχουν μάθει τουλάχιστον ένα πράγμα : αν και ο αγώνας-τους αφορά και βρίσκει σύμφωνη τη μεγάλη πλειοψηφία του πληθυσμού της Βρετάνης, όπως φαίνεται από τις διαδηλώσεις και όλες τις εκδηλώσεις αντίστασης, δεν συμβαίνει το ίδιο με τα μεγάλα κόμματα, που ενοχλούνται φανερά από το πρόβλημα του Πλογκόφ. Δε σημειωθεί ότι το Πλογκόφ είναι ένα από τα δύο-τρία χωριά του ακρωτηρίου Σιζέν που έχει "την καρδιά-του αριστερά".

Τα κόμματα της κυβερνητικής πλειοψηφίας (UDF, RPR) έχουν ταχθεί υπέρ του συγκεκριμένου σχεδίου και κάνουν ότι μπορούν για να γίνει δεκτό από τον πληθυσμό. Ένας από τους κυβερνητικούς βουλευτές της περιοχής, σε ομιλία-του διάμαρτυρήθηκε για τα γεγονότα : "Αυτοί οι τρόποι ενεργείας χρησιμοποιούνται για να πλήξουν τη δημοκρατία και να εξουδετερώσουν με την τρομοκρατία την σιωπηλή πλειοψηφία."

Όσο για τα κόμματα της αριστεράς, η στάση-τους υπήρξε αμφίροπη. Το Σοσιαλιστικό Κόμμα έχει δηλώσει την αντίθεσή-του προς το σχέδιο εγκατάστασης πυρηνικού σταθμού

στο Πλογκόφ, αλλά δεν αντιτίθεται γενικά στο πυρηνικό πρόγραμμα στη Γαλλία.

Το Κ.Κ. ευνοεί το πυρηνικό πρόγραμμα. Σ' ότι αφορά το Πλογκόφ, στην αρχή είχε δηλώσει ότι διαφωνεί με το συγκεκριμένο σχέδιο λόγω "ιδιαιτέρων κινδύνων". Όμως το 78 ο Ζ. Μαρσαί έκανε δηλώσεις στις οποίες δικαιολογούσε την δημιουργία του πυρηνικού σταθμού. Η Ουμανιτέ σε πρόσφατα άρθρα-της ήταν πολύ σαφής : "Η εκλογή είναι απλή. Απ' τη μιὰ πλευρά είναι αυτοί που δέχονται τη βιομηχανική υπανάπτυξη της περιοχής και την παρακμή-της. Από την άλλη αγωνίζονται οι κομμουνιστές και οι εργαζόμενοι που θέλουν ν' αποκτήσει η Βρετάνη τα ενεργειακά μέσα, τα απαραίτητα για την ανάπτυξη-της." Για την Ουμανιτέ οι "αμφισβητήσεις του Πλογκόφ", είναι "επαγγελματίες προβοκάτορες και ταραχοποιοί, που ήρθαν από το Παρίσι". Οργισμένη που οι Πλογκοφίνοι, μετά τις πρόσφατες επικρίσεις του ΚΚ, είχαν γράψει σε πανώ "Πλογκόφ-Καμπούλ - ίδια μάχη", η Ουμανιτέ συνέχιζε : "Ο αντικομμουνισμός είναι το πρώτο κοινό σημείο αυτών που αρνούνται στη Βρετάνη το δικαίωμα στην ανάπτυξη."

Αποτέλεσμα : το ΚΚ, που άλλοτε ήταν ισχυρό στο Πλογκόφ, είδε τελευταία τις δυνάμεις-του να συρικνώνονται ραγδαία, ενώ τα πρώην μέλη και οι συμπαθούντες συμμετέχουν κάθε μέρα στον πετροπόλεμο με τους χωροφύλακες. Ο Εζεν Κόκε και ο Κλετ Ανκερ, οι δυο κάτοικοι του Πλογκόφ που καταδικάστηκαν για "επίθεση εναντίον οργάνων της τάξεως", υπήρξαν κι οι δυο μέλη του ΚΚ, που έσκισαν τις κομματικές-τους ταυτότητες μετά τις δηλώσεις του Μαρσαί το 78.

Η ΝΥΧΤΑ ΤΩΝ ΟΔΟΦΡΑΓΜΑΤΩΝ

Την Πιρασκευή, 29 Φλεβάρη, σημειώθηκαν τα πιο σοβαρά επεισόδια στο Πλογκόφ. Λίγα λεπτά μετά τις 5 κι ενώ 400 άτομα ήταν συγκεντρωμένα στο χώρο του "κινητού δημαρχείου", ένα κοκτέηλ μολδοτωφ έδωσε την αφορμή στους χωροφύλακες να επιτεθούν αιφνιδιαστικά στον κόσμο, με τη βοήθεια ενός αποσπάσματος αλεξιπτωτιστών που είχε φθάσει με καμιόνια από την Τρεπασέ. Μέσα σ' ένα πνιγρό σύνεφο από δακρυγόνα, χτύπησαν τον κόσμο με ρόπαλα και τραυμάτισαν πολλούς. Δημιουργήθηκε μεγάλος πανικός, που τον επέτεινε ένα στρατιωτικό ελικόπτερο που κατέβαινε σύριζα στο έδαφος. Έγιναν και πολλές συλλήψεις.

Οι κάτοικοι του Πλογκόφ αποφάσισαν να αποκλείσουν και πάλι το χωριό-τους. Τρεις ώρες μετά τα επεισόδια, το Πλογκόφ ήταν απομονωμένο. Οι Πλογκοφίνοι, βοηθούμενοι κι από κατοίκους γειτονικών πόλεων, έστησαν τεράστια οδοφράγματα στις 4 εισόδους του χωριού. Αποπειράθηκαν μάλιστα ν' ανατινάξουν και μιὰ γέφυρα, αλλά δεν είχαν αρκετό δυναμισμό...

Η πομπή έφτασε στις 5 το πρωί. Και χρειάστηκε μιὰ πραγματική στρατιωτική επιχείρηση για να μπορέσουν μετά 3 ώρες να περάσουν τα φλεγόμενα οδοφράγματα. Στην επιχείρηση πήραν μέρος πολλές εκατοντάδες χωροφύλακες, αλεξιπτωτιστές, θωρακισμένα, πυροσβεστικά οχήματα και μπουλντόζες της MOMA. Κι όταν έφτασαν στον χώρο εγκατάστασης του "δημαρχείου-παραρτήματος", είδαν πως οι κάτοικοι είχαν αδειάσει εκεί δεκαπέντε φορτηγά σκουπίδια :

Η ΔΙΚΗ - ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ "ΕΡΕΥΝΑΣ"

Στις 6 Μάρτη άρχισε στο Κιμπέρ η δίκη των 9 που είχαν συλληφθεί την προηγούμενη εβδομάδα. Το πρωί, καμιά εκατοστή πλογκοφίνοι, ανάμεσά-τους κι ο δήμαρχος, παρουσιάστηκαν έξω από το δικαστήριο, κρατώντας από μιὰ βαλίτσα κι έχοντας σφεντόνες κρεμασμένες στο λαιμό, και ζήτησαν να τους συλλάβουν "Λευτεριά στο Πλογκόφ - Λευτεριά στα παιδιά-μας. Πιάστε-μας είμαστε οπλισμένοι : " φώναζαν μπροστά στους αστυνομικούς που φρουρούσαν το δικαστικό μέγαρο.

Η δίκη άρχισε μέσα σε ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα, ενώ έξω από το δικαστήριο συγκεντρώθηκαν χιλιάδες άτομα και σημειώθηκαν επεισόδια μεταξύ διαδηλωτών και ΜΑΤ. Η δίκη αναβλήθηκε για 10 μέρες γιατί ένας από τους συνηγούς τιμωρήθηκε με δεκαήμερη παύση για "προσβολή του δικαστηρίου".

Στις 14 Μάρτη τέλειωσε η "Έρευνα δημόσιας ωφέλειας" στο Πλογκόφ. Οι κάτοικοι-του και πολλοί άλλοι που ήρθαν απ' όλη την Βρετανία, "γέμισαν" το γεγονός με μια μεγαλόπρεπη κηδεία... Στο φέρετρο που κρατούσαν, και που ήταν γεμάτο φθόφους αρουραίου, ήταν γραμμένα τα ονόματα του νομάρχη, του αναπληρωτή-του και του κυβερνητικού βουλευτή της περιοχής. Έγινε επίσης η τελευταία από τις καθιερωμένες ανταλλαγές πετροβολητού, δακρυγόνων και κοκτέηλ μολότωφ, λίγο πριν φύγουν το συνεργείο της Έρευνας κι οι χωροφύλακες.

Κι ο αγώνας συνεχίζεται... Το Σαβατοκύριακο 14 και 15 Μάρτη, 50.000 άτομα απ' όλη τη Γαλλία ήρθαν να εκδηλώσουν τη συμπάραση-τους στους κατοίκους του Πλογκόφ και του Ακρωτηρίου Σιζέν, που οργάνωσαν μια μεγάλη λαϊκή γιορτή.

Η δίκη των 9 επαναλήφθηκε στις 17 Μάρτη. Οι ποινές που τους επιβλήθηκαν, χαρακτηρίστηκαν "ποινές κατευνασμού". Ένας απαλλάχτηκε, ένας 15 μέρες μ' αναστολή και 7 με ποινή ενός μήνα μ' αναστολή.

Μετά το τέλος της δίκης και την αναχώρηση του συνεργείου, η δραστηριότητα των αντιπυρηνικών προανατολίζεται στην προετοιμασία της μεγάλης εκδήλωσης που έχει οριστεί για την Πεντηκοστή, στις 25-26 Μάη.

Η ΑΝΤΙΠΥΡΗΝΙΚΗ ΠΕΝΤΗΚΟΣΤΗ

100.000 άτομα απ' όλη τη Γαλλία και τις γειτονικές χώρες έφτασαν στο Πλογκόφ, για να πάρουν μέρος στο διήμερο των αντιπυρηνικών εκδηλώσεων, στις 25-26 Μάη. Η "γιορτή του Πλογκόφ" ήταν ταυτόχρονα λαϊκό πανηγύρι, μουσικό φεστιβάλ, φθόρουμ συζητήσεων και αντιπυρηνική συγκέντρωση.

Στην απέραντη έκταση κοντά στην Προκυμάλα Τρεπασέ, που είχε μεταβληθεί σε κάμπινγκ, ο καθένας μπορούσε να βρει ό,τι τον ενδιέφερε. Για τους πιο "συνεπείς" αντιπυρηνικούς αγωνιστές υπήρχε πληθώρα νέων πληροφοριών, επαφές κι ανταλλαγές εμπειριών, ενώ ομιλίες και συζητήσεις γίνονταν σ' όλο τον χώρο και ειδικό κάθε λογής πήραν τον λόγο. Άλλο σημείο που συγκέντρωσε το ενδιαφέρον του κόσμου ήταν η μεγάλη έκθεση υλικών και συσκευών "εναλλακτικών μορφών ενέργειας" (ηλιακής, αιολικής κλπ.)

Οι μέρες ήταν ηλιόλουστες και πολλοί από τους εκδρομείς δεν δίστασαν να βουτήξουν στη θάλασσα. Τα βράδια μουσικοί και τραγουδιστές διαδέχονταν ο ένας τον άλλο.

Η αντιπροσωπία του Λαρζάκ (περιοχή στη Νότια Γαλλία γνωστή για το μακροχρόνιο αγώνα των κατοίκων-της για να μη γίνουν στον τόπο-τους στρατιωτικές εγκαταστάσεις) πρόσφερε στη σπάνη του Πλογκόφ 30 πρόβατα. Ο βοσκόδης της GFA τα παρέλαβε στη διάρκεια μιας σύντομης τελετής στην κεντρική εξέδρα, μπροστά στο συγκεντρωμένο πλήθος.

Η εκδήλωση αυτή υπήρξε ένα ορόσημο. Μέχρι τώρα ο αντιπυρηνικός αγώνας του Ακρωτηρίου Σιζέν ήταν αποκλειστικά υπόθεση της περιοχής και οι κάτοικοι-της είχαν επανειλημμένα υπογραμμίσει ότι στηρίζονταν στις δυνάμεις-τους, και ότι μόνο σ' εξαιρετικές περιπτώσεις θα δέχονταν βοήθεια απ' έξω. Από δω και πέρα τα πράγματα παίρνουν άλλη μορφή. Έξερουν τον τεράστιο αντίκτυπο που είχε η αντίστασή-τους και η Ανί Καρβάλ, η πρόεδρος της επιτροπής άμυνας, είπε την Κυριακή 26 Μάη το βράδυ, καθώς ευχαριστούσε όσους ήρθαν : "Έχουμε ανάγκη από τη βοήθειά-σας γιατί ο αγώνας-μας δεν τέλειωσε και είναι δύσκολος". Και πρόσθεσε "παράδειγμά-μας είναι οι φίλοι-μας από το Λαρζάκ που τους ευχαριστούμε. Ελπίζουμε να κρατήσουμε, όπως κρατούν κι αυτοί τόσα χρόνια τώρα".

ΙΡΛΑΝΔΙΑ

Στη δεκαετία του 80

Ο Τζέρι Άνταμς, αντιπρόεδρος του SINN FEIN (το πολιτικό κόμμα, που στρατιωτικός-του βραχίονας είναι ο IRA - IRISH REPUBLICAN ARMY), είναι ένας από τους πιο δημοφιλείς ρεπουμπλικάνους ηγέτες στα εθνικιστικά γκέτο της Βόρειας Ιρλανδίας. Γι' αυτό το λόγο αποτελεί συνεχώς στόχο των Βρετανών. Δυό μέρες μετά το τέλος του συνεδρίου του Σιν Φέιν, ενώ παρακολουθούσε την κηδεία του Κέβιν Ντελάνεϋ, ενός εθελοντή του IRA που σκοτώθηκε από τη βόμβα που κρατούσε, τον συνέλαβαν, όπως είχαν και στις αρχές Γενάρη για μερικές μέρες. Αλλά καθώς δεν είχαν καμιά απόδειξη για συμμετοχή-του στον IRA, τον άφησαν ελεύθερο, κάτω από στενή επιτήρηση βέβαια.

Από τον καιρό της ενέδρας στο Γουότερπόιντ, όπου σκοτώθηκαν 18 Αγγλοι αλεξιπτωτιστές και της επίθεσης του Αυγούστου όπου σκοτώθηκε ο λόρδος Μαουντμπάιτεν, τα βρετανικά μέσα μαζικής ενημέρωσης δεν παύουν να τον παρουσιάζουν σαν τον επικεφαλής των "νεαρών μαρξιστών λύκων" και σαν αρχιτέκτονα της σημερινής στρατηγικής του ρεπουμπλικάνικου κινήματος.

Ο ηγέτης αυτός του Σιν Φέιν, παρόλο που είναι γύρω στα τριάντα μόνο, έχει ήδη δέκα χρόνια στο ενεργητικό-του σαν ηγετικό στέλεχος του ρεπουμπλικάνικου κινήματος. Φυλακισμένος χωρίς δίκη στις αρχές της δεκαετίας του 70, στις φυλακές του Λονγκ Κες, αφήθηκε τον Ιούνιο του 1972 από τους ίδιους τους Αγγλους, που δέχτηκαν να συμμετάσχει στη ρεπουμπλικάνικη αντιπροσωπία που πήγε στο Λονδίνο για να διαπραγματευτεί με την βρετανική κυβέρνηση μια σύντομη ανακωχή, που παραβιάστηκε σε λίγο από το βρετανικό στρατό.

Ενώ τον θεωρούσαν διοικητή της Ταξιαρχίας του Μπέλφαστ του IRA, συλλαμβάνεται και φυλακίζεται πάλι τον Ιούλιο του 1973. Στα χρόνια που περνά στα στρατόπεδα κρατουμένων γράφει ένα εβδομαδιαίο χρονικό, που βγαίνει παράνομα από το στρατόπεδο, και δημοσιεύεται με ψευδώνυμο στην εφημερίδα "REPUBLICAN NEWS".

Ενώ η εκστρατεία του "Κινήματος Γυναικών για την Ειρήνη" φέρνει προσωρινά σε δύσκολη θέση τον IRA, δημοσιεύει από τη φυλακή το 1976 μια προσούρα που κυκλοφόρησε σε δεκάδες χιλιάδες αντίτυπα, την "Ειρήνη στην Ιρλανδία", που τα συμπεράσματά της είναι ξεκάθαρα: "Μόνο ένα ανεξάρτητο Ιρλανδικό κράτος, απελευθερωμένο από τους Άγγλους κι από κάθε ιμπεριαλιστική ανάμιξη, ελεγχόμενο από τον ιρλανδέζικο λαό, χάρης σε δομές που ο ίδιος θ' αποφασίσει, και βασισμένο στις σοσιαλιστικές αρχές, μπορεί να λύσει τα πολλαπλά προβλήματα της Ιρλανδίας."

Απελευθερώθηκε τον Φλεβάρη του 77, συνελήφθη και πάλι το 1978 και δικάστηκε από ένα δικαστήριο χωρίς ενδρόμους, που, με βάση μια εκπομπή του BBC, επιχείρησε να τον καταδικάσει για "συμετοχή στον IRA". Η κατηγορία όμως δεν στάθηκε.

Μερικές ώρες μετά το τέλος του συνεδρίου του Σιν Φέιν, ο Τζέρι Άνταμς σ' αυτή την συνέντευξη προς την LIBERATION, αναφέρθηκε στα προβλήματα που αντιμετωπίζει και σήμερα το ρεπουμπλικάνικο κίνημα.

ΕΡ: Κοντεύει να περάσει ένας χρόνος που βρσκαεται στην εξουσία η συντηρητική κυβέρνηση της Μάργκαρετ Θάτσερ. Έχει εφάρμδσει μια νέα στρατηγική σ' ότι αφορά την Ιρλανδία ;

ΑΠ: Η Θάτσερ, είναι ξεκάθαρο, προσπαθεί να προωθήσει μια πολιτικο-στρατιωτική

επίθεση. Επιδιώκει, προς το παρόν, να εξασφαλίσει μια συμφωνία των βορειο-ιρλανδέζικων κομμάτων που ευνοούν την βρετανική παρουσία. Αν δεν το καταφέρουν, και πιστεύω ότι οι Αγγλοι είναι πεισμένοι ότι έτσι θα γίνει, θα επιβάλει μια λύση "μεταβίβασης". Δηλαδή μια επαναφορά του παλιού συστήματος της τοπικής βουλής του

① Με τη λέξη ρεπουμπλικάνος, στην περίπτωση της Ιρλανδίας, δηλώνεται ο οπαδός της δημιουργίας ανεξάρτητου Ιρλανδικού κράτους.

Στόρμοντ, που θα διατηρηθεί μέχρι να γίνουν εκλογές. Αυτό το σύστημα τοπικά θα μειώσει την πίεση που υφίστανται οι Άγγλοι. Αυτή θα είναι η κύρια πολιτική εξέλιξη των επομένων μηνών.

ΕΡ: Σημαίνει αυτό μια μεταβολή πολιτικής κής σ' ότι αφορά την "Ωλοστεροποίηση" με σκοπό ν' αναληφθεί το βάρος του αγώνα ενάντια στον IRA, από την τοπική αστυνομία και τα "συμπληρωματικά τάγματα" και λιγότερο από τον βρετανικό στρατό ;

ΑΠ: Αυτή η πολιτική δεν μπορεί να βγάλει πουθενά. Η Ωλοστεροποίηση δεν μπορεί να πετύχει, παρά μόνο αν το επίπεδο της αντίστασης κατέβει σε πολύ χαμηλό σημείο και μπορέσουν να ελέγξουν την κατάσταση οι ντόπιες δυνάμεις καταστολής. Αυτόν τον τελευταίο χρόνο αποδείχτηκε ότι δεν είναι ικανοί να το πετύχουν και ο αριθμός των βρετανών στρατιωτών αυξήθηκε και πάλι. Στρατιωτικά, η κατάσταση για αυτούς είναι αφόρητη. Το σχέδιο για προώθηση του ρόλου της αστυνομίας και βαθμιαία απαγγίστρωση του στρατού έχει αποτύχει, και η κατάσταση είναι και πάλι ρευστή.

ΕΡ: Στο νότο, η ανάληψη της πρωθυπουργίας από τον Τσάρλι Χόγκεϋ, που θεωρείται σαν το γεράκι της εθνικιστικής πτέρυγας του κόμματος του Φιάνα Φαίηλ, αποτέλεσε έκπληξη. Ποιά είναι τα αίτια και ποιές οι συνέπειες ;

ΑΠ: Το εθνικιστικό ζήτημα προκάλεσε την πτώση του προηγούμενου πρωθυπουργού Τζακ Λυντς, εφόσον μάλιστα, λίγο πριν από την επιχείρηση του IRA το καλοκαίρι, είχαν ενταθεί σημαντικά οι εθνικιστικοί αγώνες. Η ανικανότητα του Λυντς, η δουλοπρεπή στάση-του απέναντι στη Θάτσερ, ευνόησαν τα σχέδια της "εθνικιστικής" πτέρυγας του κόμματός-του. Είναι η βάση του Φιάνα Φαίηλ που έριξε τον Λυντς και τον αντικατέστησε με τον Χόγκεϋ.

Ο Χόγκεϋ ακολουθεί προς τα δεξιά την παράδοση του Ντε Βαλέρα, δηλαδή την παράδοση του "εθνικισμού στα λούγια". Εμφανίζεται σαν ο ισχυρός άντρας, πράγμα που δεν είναι στην πραγματικότητα. Ωστόσο είναι επικίνδυνος για τους εργαζόμενους, για τους κοι-

νώνικά μη προνομιούχους και, πολιτικά, για τους Ρεπουμπλικάνους.

ΕΡ: Εδώ και δέκα χρόνια ακριβώς, μετά από μια διάσπαση, το Σιν Φέιν χρειάστηκε να ξεκινήσει από μια νέα βάση. Τι απολογισμός βγαίνει απ' αυτή την εξέλιξη ;

ΑΠ: Για μένα, το ρεπουμπλικάνικο κίνημα στη σημερινή μορφή-του έχει ξεκινήσει πριν από 75 χρόνια. Οι ρίζες-του προχωρούν ακόμα πιο βαθιά, στα αποχωριστικά και ρεπουμπλικανικά κινήματα, όπως η Επαναστατική Ιρλανδική Αδελφότητα, οι Φένιανς κλπ.

Στη σημερινή όμως μορφή-του, υπάρχει από τις αρχές του αιώνα. Μια φορά μόνο, στα χρόνια που προηγήθηκαν του ξεσηκωμού του 1916, υπήρξε ενότητα του εργατικού κινήματος και της εθνικής υπόθεσης, όταν ο IRISH CITIZEN ARMY του κ Κόννολυ συγχωνεύθηκε με τους IRISH VOLUNTEERS για να σχηματίσουν τον IRA.

Από τότε, γνωρίσαμε ανόδους και πτώσεις, και πάντα είχαμε τη μεγαλύτερη δυνατή υποστήριξη σ' ότι αφορά το εθνικό ζήτημα. Και καθώς αγωνιζόμαστε κυρίως για την εθνική απελευθέρωση και την ανεξαρτησία, είχαμε την τάση να δίνουμε την προτεραιότητα στην εθνικιστική πλευρά του αγώνα-μας.

Εκείνο που είναι καινούριο αυτά τα τελευταία δέκα χρόνια, είναι η αυξανόμενη πολιτικοποίηση των ρεπουμπλικάνων, εξαιτίας του μακρού χρόνου που διάρκεσε η τελευταία φάση της εκστρατείας που συνεχίζεται και σήμερα. Και για πρώτη φορά μέσα στο Σιν Φέιν, το χάσμα των γενιών καλύφθηκε. Η εξέλιξη μέσα στους κόλπους του Σιν Φέιν κατέληξε στην υιοθέτηση μιας επαναστατικής ρεπουμπλικανικής πολιτικής.

ΕΡ: Στη διάρκεια ακριβώς του Συνεδρίου του Σιν Φέιν, οι διαφορές εκτιμήσεων υπήρξαν σημαντικές. Πως μπορούμε να κρινουμε την προοδευτική εγκατάλειψη του παλιού προγράμματος του Σιν Φέιν "EIRE NUA" (Νέα Ιρλανδία), που κρίθηκε πολύ μετριοπαθές ;

ΑΠ: Πιστεύω πως είναι μια υγιής εξέλιξη. Είχαμε συζυτήσεις ειλικρινείς, ανοιχτές και δημοκρατικές. Καθένας μπόρεσε να

εκφράσει την αποψη-του. Στο τέλος των δύο αυτών ημερών, η μεγάλη πλειοψηφία των ανθρώπων δέχτηκαν ότι αυτές οι αλλαγές άνοιξαν ένα νέο δρόμο μπροστά-τους. Ξεκινώντας από κει μπορούμε να προχωρήσουμε πολύ στα χρόνια που έρχονται.

ΕΡ: Σίγουρα, ένα σημαντικό γεγονός αυτού του συνεδρίου υπήρξε η εμφάνιση του φεμινισμού σαν οργανωμένης δύναμης μέσα στους ίδιους τους κόλπους του ρεπουμπλικάνικου κινήματος.

ΑΠ: Από οργανωτική άποψη, δεν υπήρξε ποτέ διάκριση φύλλων μέσα στο ρεπουμπλικάνικο κίνημα, με την έννοια ότι οι γυναίκες φθάνουν στις ανώτερες υπεύθυνες θέσεις ανάλογα με την ικανότητά-τους.

Όμως, στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας, ταυτόχρονα με την εισβολή του φεμινισμού στο παγκόσμιο προσκήνιο, οι Ιρλανδέζες μπήκαν σ' όλα τα μέτωπα αγώνα, στην υπεράσπιση κρατούμενων, ανέλαβαν μόνες-τους την εκπαίδευση της οικογένειας, έπαιξαν ένα ρόλο πολύ πιο ανεξάρτητο από ποτέ. Στη διάρκεια του συνεδρίου γίναμε μάρτυρες της έκφρασης αυτής της ταυτότητας, αυτής της ανεξαρτησίας. Πολιτικά, το Σιν Φέιν διαθέτει σήμερα ένα σπουδαίο χαρτί : την Επιτροπή Συντονισμού των Γυναικών.

ΕΡ: Η κατάσταση των πολιτικών κρατούμενων στα BLOCKS H (συγκροτήματα φυλακών "υψηλής ασφαλείας") φαίνεται στάσιμη. Υπάρχει καμιά πρόδοος σ' ότι τους αφορά ; Από τ' άλλο μέρος το Σιν Φέιν άλλαξε εντελώς θέση μέσα σ' ένα χρόνο : προτίμησε να προωθήσει μια πλατεία εκστρατεία παρά να ζητήσει αποκλειστικά την υποστήριξη προς τους κρατούμενους απ' όσους συμφωνούν με τον ένοπλο αγώνα. Γιατί αυτή η αλλαγή ;

ΑΠ: Χωρίς να μπαίνουμε σε λεπτομέρειες, η κατάσταση είναι απλή : οι κρατούμενοί-μας συνεχίζουν ν' αντιστέκονται στις απόπειρες να τους ποινικοποιήσουν, με τμήμα μεγάλες θυσίες. Οι Βρετανοί, ιδιαίτερα στα BLOCK H, δοκιμάζουν όλα τα μέσα για να σπάσουν αυτή την αντίσταση. Από τακτική άποψη, κανένας ρεπουμπλικάνος δεν ελπίζει να συνεχιστεί αυτή η κατάσταση κι αυτός ο αγώνας στα

BLOCKS H, όταν μάλιστα σκεφτείται τις φοβερές δοκιμασίες που επιβάλλει στους κρατούμενους. Οι Άγγλοι λένε πως πρόκειται για μια προπαγανδιστική εκστρατεία από τη μεριά-μας. Αν είναι έτσι, δεν έχουν παρά να κλείσουν τα BLOCKS H.

Σ' ότι αφορά την εξωτερική υποστήριξη αυτή αρθρώνεται, όπως είναι φυσικό, γύρω από τις διεκδικήσεις των φυλακισμένων. Τη στιγμή όπου ο αγώνας γνώριζε δύσκολες φάσεις, ήταν επιτακτική ανάγκη να προβάσουμε τον αγώνα των κρατούμενων σαν μια πλευρά της αντίστασης στο σύνολό-της, συμπεριλαμβανόμενης και της ένοπλης.

Από τη στιγμή όμως που σημειώθηκε σημαντική πρόοδο το σύνολο του αγώνα, αυτοί οι περιορισμοί δεν ήταν πια αναγκαίοι. Έτσι το Σιν Φέιν αποφάσισε συνειδητά να ενώσει όλους αυτούς που έχουν εκφράσει υποστήριξη στους κρατούμενους και αντίθεση προς την βρετανική πολιτική, αλλά που είχαν μείνει στο περιθώριο γιατί αποδοκίμαζαν τον ένοπλο αγώνα. Αυτή η νέα φάση που εγκαινίασε το Σιν Φέιν, ξεκίνησε με την ενθάρυνση των αντρών φυλακισμένων του BLOCK H και των γυναικών της φυλακής ARMAGH. Υλοποιήθηκε με τη δημιουργία της "Εθνικής Επιτροπής για την κατάργηση των BLOCKS H", που έχει δύο κέντρα, στο Μπέλφαστ και στο Δουβλίνο.

Σαν βάση των αγώνων-της έχει 4 διεκδικήσεις των κρατούμενων :

- το δικαίωμα να φορούν τα δικιά-τους ρούχα.
- το δικαίωμα να τους προσφέρονται δυνατότητες εκπαίδευσης κι αναψυχής.
- τη δυνατότητα να δέχονται τουλάχιστον ένα γράμμα κάθε βδομάδα.
- την επαναφορά του δικαιώματος αναθεώρησης των καταδικαστικών αποφάσεων, που έπαψε να ισχύει εξαιτίας της αντίστασης μέσα στα BLOCKS H.

ΕΡ: Ποιές είναι οι πιθανότερες εξελίξεις στην Ιρλανδία κατά τους επόμενους μήνες ; Ποιόν ρόλο θα παίξει σ' αυτές το Σιν Φέιν ;

ΑΠ: Στο Νότιο έχει αρχίσει μια περίοδος δυσκολιών που συνεχώς βαθαίνουν και σίποδες το καθεστώς FIANA FAITHA δεν μπορεί να δώσει λύσεις. Έχουμε μπει σε

μιά φάση μόνιμης οικονομικής ύφεσης και ο Χώγκεϋ έχει την πρόθεση ν'αντιταχθεί στους εργαζόμενους που οι διεκδικήσεις τους ωστόσο, είναι πολύ μετριοπαθείς : καλύτεροι μισθοί και βελτίωση των όρων διαβίωσης. Από την πρώτη στιγμή που ανέλαβε την πρωθυπουργία, άφησε να φανεί ότι στο οικονομικό και κοινωνικό πεδίο θα εξυπηρετήσει τα συμφέροντα της εργοδοσίας. Και η κοινωνική κατάσταση γίνεται ακόμα πιο εκρηκτική εξαιτίας της γοργής αύξησης του αριθμού των νέων που τελειώνουν το σχολείο χωρίς να έχουν καμιά προοπτική ν'απασχοληθούν επαγγελματικά...

Για το Βορά, είναι ολοφάνερο πως οι Βρετανοί εντείνουν για μία ακόμα φορά την εκστρατεία συλήψεων, ερευνών, φυλακίσεων. Όλα τα φιλοβρετανικά κόμματα περνούν κρίση στη βάση, όσο και στις ηγεσίες τους.

Το ρεπουμπλικάνικο κίνημα βρίσκεται σε μία θέση ανάλογη μ'εκείνη που βρισκόταν πριν 10, 20 ή 30 χρόνια, με την έννοια ότι είναι το ίδιο αποφασισμένο. Η διαφορά είναι ότι σήμερα η πείρα του είναι πολύ σημαντική και η πολιτικοποίηση της βάσης του και της περιφέρειάς του έχει πάρει μία έκταση άγνωστη ως τα τώρα.

Το συνέδριό μας έχει εκλέξει μία ηγεσία που, ευχόμαστε, ότι σ'αυτή τη δεκαετία που ξεκινά, θα μπορέσει να εξασφαλίσει την αποφασιστική επιροή των ρεπουμπλικάνων στο Βορά, ενάντια στην ιμπεριαλιστική κυριαρχία, για να λυθεί το εθνικό ζήτημα, αλλά επίσης και στο Νότο, ενάντια στο καπιταλιστικό σύστημα.

Η "SPECIAL AIR SERVICE" (SAS) που έκανε την εισβολή στην Ιρανική πρεσβεία του Λονδίνου, επιβεβαίωσε την ιδιότητά της σαν "επιλεκτική αντιτρομοκρατική μονάδα". Όλοι στην Αγγλία γνωρίζουν ότι ο ταγματάρχης Ντέιβιντ Στέρλινγκ, που σήμερα στρατολογεί μισθοφόρους, δημιούργησε το 1941 στην Λιβύη τους SAS, για να χτυπούν τις δυνάμεις του άξονα πίσω από τις γραμμές τους. Η ταινία "Τα κανόνια του Ναβαρόνε" ανφέρεται στη δράση τους, τραγουδία μιλάνε για αυτούς...

Ωστόσο λίγοι γνωρίζουν πως μεταπολεμικά οι SAS μετασηματίζονται σε κομάντος του αντι-αντάρτικου : αρχικά συνετείχαν στην καταπολέμηση των ανταρτών στην Ελλάδα. Έπειτα ενάντια στ'απελευθερωτικά κινήματα στη Μαλαισία, στο Άντεν, στην Κένυα, στο Ομάν... Στην Βόρεια Ιρλανδία (επίσημα αναμείχθηκαν το 1976, αλλά στην πραγματικότητα από το 1970), βρίσκουν ένα νέο πεδίο μάχης, αποκομίζουν μία νέα εμπειρία : το αντι-αντάρτικο πόλης στη Δυτ. Ευρώπη.

Υπολογίζεται ότι η δύναμή τους ανέρχεται στους 600, κι είναι μοιρασμένοι ανάμεσα στο Γενικό τους Αρχηγείο στο Χήαρφορντ και σ'ένα στρατόπεδο του Λονδίνου. Δεν γνωστοποιούνται τα ονόματά τους, δεν φωτογραφίζονται ποτέ. Είναι οι μόνιμοι, μες τον αγγλικό στρατό, που δεν στρατολογούνται από πολίτες, αλλά "αποσπώνται" από άλλες μονάδες και στις οποίες δεν παύουν να συμμετέχουν. Η εκπαίδευσή τους σαν κομάντος είναι ιδιαίτερα σκληρή, και τουλάχιστον 3 SAS κι ένας ταγματάρχης, σκοτώθηκαν τους τελευταίους 6 μήνες, στη διάρκεια της εκπαίδευσης. Ο διοικητής τους, ο συνταγματάρχης B.M.F. FRANKS, είναι άγνωστος στους Άγγλους, όπως ήταν κι ο προηγούμενος, ο PADDY WATTS, που έγινε το 1979, Διοικητής του στρατού ξηράς του Σουλτανάτου του Ομάν :

Η Διοίκηση του SAS εδρεύει στη Βρετανική Επιτροπή Συντονισμού των Πληροφοριών. Άλυσσε η "ομάδα αντικατασκοπίας SAS", που σταθμεύει στο στρατόπεδο του Δούκα της Γιδρκης στο Λονδίνο, έχει αναπτύξει δική της υπηρεσία πληροφοριών. Η σημασία που δίνεται στους SAS φαίνεται κι απ'το γεγονός ότι οι μονάδες του είναι σε διαρκή ετοιμότητα και χάρη σ'ένα "διακόπτη συναγερμού" το υπουργείο αμύνης μπορεί να τους κινητοποιήσει αμέσως. Από το 1975, οι SAS επεμβαίνουν ανοιχτά στο εξωτερικό. "Τεχνικοί σύμβουλοι" στάλθηκαν δυό φορές στην Ολλανδία, στη διάρκεια των καταλήψεων από τους Μολούκους. Μαζί με το Γερμανικό GSG 9 συμμετέχουν στην κατάληψη του Μπρίνγκ της Λουφτχάνσα, στο Μογκαντίσιο της Σομαλίας. Εκπαίδευσαν πολλές ειδικές μονάδες στη Γαλλία και στην Ισπανία τις Ομάδες Ειδικών Επιχειρήσεων.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

«Το πράσινο μπουκοτάζ»

Στην Αυστραλία, εδώ και μερικά χρόνια, το Συνδικάτο των Οικοδομών της Νέας Νότιας Ουαλλίας κινεί μιά εκστρατεία που τη λένε "Πράσινο Μπουκοτάζ". Ο Τζακ Μάντεϋ γραμματέας του συνδικάτου εξηγεί :

"Εμείς πιστεύουμε ότι ένα συνδικάτο στις μέρες-μας πρέπει να αισθάνεται ότι το αφορούν κι άλλα ζητήματα εκτός από το φωμί και το βούτυρο. Όταν βλέπει κανείς σε μιά χώρα τόσο αστικοποιημένη, όσο η δική-μας, τις πόλεις ν' αναπτύσσονται με τόσο ανισόροπο τρόπο, δεν μπορεί παρά να εξεγερθεί ενάντια στην καταστροφή των πόλεων-μας. Βέβαια θέλουμε να κτίζουμε, αλλά όλο και περισσότερο θέλουμε ν' αποφασίζουμε εμείς τι θα κτίζουμε. Αυτούς που οικοδομούν, τους αφορά οπωσδήποτε αυτό που φτιάχνουν."

Έτσι, ξεκίνησαν οι επιχειρήσεις "πράσινου μπουκοτάζ" ενάντια στις "τσιμεντέ-νιες ζούγκλες", όπως τις λέει το συνδικάτο.

Το "KELLY'S BUSH" είναι ένα όμορφο φυσικό πάρκο στην κορφή ενός λόφου. Στους κατοίκους της Μελβούρνης αρέσει να πηγαίνουν εκεί να κάνουν τον περίπατό-τους. Και να που ένας οικοδομικός όμιλος αποφασίζει να κτίσει εκεί ένα συγκρότημα κτιρίων, με τη συγκατάθεση της κεντρικής κυβέρνησης. Για μερικούς μήνες, οι διαδηλώσεις, τα διαβήματα, οι συγκεντρώσεις, διαδέχονται η μία την άλλη. Τίποτα.

Μπροστά στο αδιέξοδο, οι πολυάριθμες επιτροπές κατοίκων στρέφονται προς τα συνδικάτα. Σε μιά δημοσία δήλωση το συνδικάτο των οικοδομών προειδοποιεί τον όμιλο Τζένινγκς : αν επιμένει να θέλει να καταστρέψει το πάρκο, όλες οι επιχειρήσεις-του στην Μελβούρνη θα μπουκοταριστούν. Η απειλή έπιασε. Το KELLY'S BUSH βρίσκεται πάντα στη θέση-του, ζωντανός μάρτυρας της επιροής του "πράσινου μπουκοτάζ". Και μετά απ' αυτή την πρώτη νίκη ακολούθησαν κι άλλες.

Στο Ροκς του Σίντνεϋ, π.χ., όπου κινδύνεψε να καταστραφεί μιά από τις πιο όμορφες ιστορικές περιοχές της πόλης, για να κατασκευασθεί ένα μεγάλο εμπορικό κέντρο. Επρόκειτο για "χοντρή μπίζνες" : 500 εκατ. δολάρια επένδυση. Και προϋπόθετε την εκδίωξη των κατοίκων. Μερικοί έφυγαν, εκείνοι όμως που αποφάσισαν να μείνουν οργανώθηκαν για ν' αγωνιστούν. Καταφύγανε στα δικαστήρια, αλλά δεν έγινε τίποτα. 500 εκατ. δολάρια, δεν είναι αστεία υπόθεση : Δεν έμενε πιά παρά η άμεση δράση.

Ένα πρωινό του Γενάρη, 30 γυναίκες σχημάτισαν ζωντανό οδόφραγμα, που παράλυσε την προώθηση των εκσκαφών και των καμιονιών. Καλούν τα συνδικάτα. Των οικοδομών είναι κιόλας εκεί, αλλά έρχεται και το συνδικάτο των χειριστών των μηχανών. Αποφασίζουν να μην κουνήσουν τις μηχανές-τους.

Ο Μάντεϋ είναι επίσης ένας από τους κύριους ηγέτες του Κ.Κ. Αυστραλίας. Ένα μικρό κόμμα, που ακολούθησε τα τελευταία χρόνια μιά δική-του εξέλιξη. Μικρός Δαυίδ δίπλα στον Γολιάθ, το Εργατικό κόμμα, το Κ.Κ. διέκοψε τις σχέσεις-του με τη Μόσχα σε μιά εποχή που ο Ευρωκομμουνισμός δεν είχε ακόμα εμφανιστεί. Ήταν μιά αποκοπή αρκετά βαθειά, που προκάλεσε τη διάσπαση μιάς μικρής φιλοσοβιετικής μερίδας, που σχημάτισε δικό-της κόμμα, ένα ρήγμα που δεν έπαψε να βαθαίνει.

Αυτοδιαχείριση, απόρριψη του σοβιετικού "μοντέλου" που δεν χαρακτηρίζεται σαν "σοσιαλιστική κοινωνία", αυτονομία των γυναικών και των ομοφυλόφιλων μέσα στους κόλπους του κόμματος, οι αντιπυρηνικές εκστρατείες στην πρώτη γραμμή. Παρόλη τη μικρή εκλογική-του δύναμη, έχει αρκετή επιρροή στη βιομηχανία και την οικοδομή.

Δυσή μήνες αργότερα τα συνδικάτα βάζουν μπροστά μιὰ "Επιτροπή γιά την επεξεργασία ενός λαϊκού σχεδίου γιά το Ροκς." Αρχιτέκτονες, οικοδόμοι και κάτοικοι δουλεύουν αδιάκοπα γιά μήνες, δημοσιεύουν μιὰ αναφορά-καταπέλτη γιά το σχέδιο και απαιτούν έναν "έλεγχο που να μπορεί να φτάσει ως το βέτο απ' αυτούς που ζουν και εργάζονται στο Ροκς". Το Ροκς εξακολουθεί να είναι τόπος συνάντησης, τα ιστορικά του καπηλιά είναι πάντα ανοιχτά και το σχέδιο "έμεινε" στα χαρτιά.

Σε μερικούς μήνες, πάνω από δέκα τέτοια σχέδια μπλοκαρίστηκαν : δεν θα γίνει πάρκινγκ στην πλατεία της Όπερας στο Σίντνεϋ, ούτε ολυμπιακό συγκρότημα στο αιωνόβιο πάρκο του Μουρ, ούτε ουρανοξύστης πάνω στα ερείπια ενός μικρού τετραγώνου κατοικιών στην Μελβούρνη, η εκκλησία του Πίτσστριιτ δεν θα γκρεμιστεί, ούτε και τα τρία δμορφα παλιά κτίρια της Μάρτιν Πλάζα.

Συνολικά, μόνο στη Νέα Νότια Ουαλία έγιναν γύρω στα 40 "πράσινα μπούκοτάζ", που επιτρέψανε στις μεγάλες οικοδομικές εταιρίες ν' αποφύγουν την επένδυση 3 δισεκατομμυρίων δολλαρίων... και την αποκδίση άλλων τόσων κερδών.

Καθώς απλώνεται, το κίνημα αναπτύσσεται προς όλες τις κατευθύνσεις. Στο Ηοτ Μπράνσγουικ, θα κτιζόταν ένα εργοστάσιο. Να, όμως, που γιά να γίνει θα 'πρεπε πρώτα να ξεσπιτώσουν μιὰ ηλικιωμένη γυναίκα που ζούσε σ' αυτό το μέρος εδώ και πενήντα χρόνια. Και δεν ήθελε να φύγει. Το δημοτικό συμβούλιο είχε βέβαια προτείνει ν' αλλάξουν λίγο τα σχέδια κατασκευής ώστε να μην την ξεσπιτώσουν. Η απόφαση όμως αυτή ακυρώθηκε από ένα κρατικό οργανισμό. "Μπούκοτάζ : " αποφάσισε τότε το συνδικάτο και η γυναίκα παράμεινε...

Ενισχυμένο από αυτές τις εμπειρίες, το συνδικάτο αποφάσισε να συστήσει μιὰ επιτροπή έρευνας, στην οποία δεν θα συμμετέχουν μόνο μέλη της συνδικαλιστικής οργάνωσης, αλλά και αρχιτέκτονες, ακόμα κι εκπρόσωποι των εργοδοτών.

"Ο σκοπός αυτής της επιτροπής είναι να καθορίσει ποιές προτεραιότητες θα έχει η βιομηχανία, ιδιωτική και δημόσια, έτσι ώστε κατά κάποιο τρόπο ν' αποφασίζεται αν ένα έργο είναι κοινωνικά χρήσιμο ή όχι", εξηγεί ένα μέλος-της. Γιά το συνδικάτο υπάρχουν 5 κριτήρια :

Θα ξεσπιτώσει ανθρώπους ; Θ' αλλάξει το περιβάλλον ; Η μόλυνση ; Ποιές θάναι οι επιπτώσεις στις μεταφορές ; Υπάρχουν επείγουσες τοπικές ανάγκες ;

"Είναι κριτήρια που επιτρέπουν να καθοριστεί αν ένα έργο είναι ή όχι κοινωνικά χρήσιμο. Στην περίπτωση που εμείς και οι κάτοικοι κρίνουμε πως δεν είναι, γίνεται μπούκοτάζ."

ΤΥΝΗΣΙΑ

Μετά τη Γκάφσα

Στις 26 Γενάρη 1980, η Ένοπλη Τυνησιακή Αντίσταση (RAT) επιτίθεται στην πόλη Γκάφσα και την καταλαμβάνει (Λεπτομέρειες στο 1^ο τεύχος της ANTEENAS). Ύστερα από μία βδομάδα μαχών, ο Τυνησιακός στρατός κατέστειλε την εξέγερση. Από τους 104 συλληφθέντες, οι 13 καταδικάστηκαν σε θάνατο, 10 σε ισόβια καταναγκαστικά έργα, οι υπόλοιποι σε πολύχρονες καταδίκες, εκτός από 10 που αθωώθηκαν.

Στις 17 Απρίλη το καθεστώς Μπουργκίμπα εκτέλεσε τους 13 αγωνιστές της RAT. Η εσπευσμένη εκτέλεση των 13 κι η αντικατάσταση του πρωθυπουργού της Τυνησίας έκλεισαν το κεφάλαιο "Γκάφσα".

Ο Αμάρα Νταού, είναι ένας από τους δύο της RAT που καταδικάστηκαν ερήμην σε θάνατο. Ο Αμάρα Νταού διέφυγε από την Τυνησία, και στις 15 Απρίλη παραχώρησε στον δημοσιογράφο JOSE GARCON, την παρακάτω συνέντευξη :

EP: Γιατί διαλέξατε την πόλη της Γκάφσα για αυτή την ενέργεια ;

ΑΠ: Αυτή η πόλη διαθέτει, ίσως, τον πιο μεγάλο αριθμό προλεταρίων, γιατί δουλεύουν εκεί πάνω από 10.000 στα ορυχεία φωσφάτων. Γεωγραφικά, πρόκειται για μία ορεινή περιοχή κοντά στα σύνορα που είναι δύσκολο να ελεγχθεί. Τέλος, η Γκάφσα υπήρξε πάντα μία μαχητική πόλη : το πρώτο αντάρτικο ενάντια στους Γάλλους αποικιοκράτες ξεκίνησε εδώ.

EP: Η διάρκεια κι η ένταση των μαχών, οι κρύπτες όπλων που ανακαλύφθηκαν στην περιοχή, αποδεικνύουν ότι το κομάντο βρισκόταν στην Γκάφσα από αρκετό καιρό. Από πότε ;

ΑΠ: Το κίνημά-μας έχει πυρήνες σ' όλη την Τυνησία. Στη Γκάφσα, όπως κι αλλού, ένας πυρήνας άρχισε πριν από πολύ καιρό να δουλεύει μαζί με τον πληθυσμό, να συζητά, ν' ακούει τα προβλήματα-του, σ' αυτή την περιοχή, την πιο παραμελημένη της χώρας. Όλες οι επαφές του πυρήνα-μας στη Γκάφσα, μας έπεισαν ότι εκεί ήταν το πιο πρόσφορο έδαφος για να πετύχει αυτός ο τύπος δράσης.

Από κει και πέρα αρχίσαμε να οργανώνουμε την αποστολή όπλων. Δημιουργήσαμε ένα δίκτυο για να μεταφερθούν τα όπλα και φτιάξαμε κρύπτες παντού στην περιοχή, από τις αρχές του 79, δηλ. 1 χρόνο περίπου πριν από την εξέγερση. Ένα τμήμα της ομάδας-μας παρέμεινε σε απόλυτη παρανομία, για να βοηθήσει τους μαχητές σε περίπτωση που εμφανίζονταν σοβαρά προβλήματα. Είναι αυτοί που επιφορτίστη

καν να σταματήσουν την προώθηση του τυνησιακού στρατού, αλλά δεν συμμετείχαν στην καθαυτού επιχείρηση. Και οι περισσότεροι απ' αυτούς βρίσκονται ακόμα εκεί, στην επαρχία ή μέσα στην ίδια τη Γκάφσα.

EP: Το κομάντο, λένε, ότι άρχισε με επίθεση στους στρατώνες κι ύστερα μοίρασε τα όπλα στον πληθυσμό. Πώς αντέδρασε ο κόσμος ;

ΑΠ: Πήραμε πράγματι όλο τον οπλισμό που βρισκόταν στους δύο στρατώνες και τον μεταφέραμε στο κέντρο της πόλης. Ένα αυτοκίνητο με μεγάφωνο διέσχισε τους δρόμους της πόλης, καλώντας αυτούς που ήθελαν να πάρουν τα όπλα, και τους άλλους να πάνε στα σπίτια-τους για να μην υπάρξουν ανώφελα θύματα μέσ' απ' τον κόσμο.

Τη στιγμή που πέσανε οι πρώτοι πυροβολισμοί, τα "γιου-γιου" των γυναικών (χαρακτηριστικές κραυγές συνενδότησης) αντηχούσαν σ' όλη την πόλη. Τρεις μέρες κρατήσαμε κάτω από τον απόλυτο έλεγχό-μας την πόλη, ενώ σποραδικά μάχες συνεχίστηκαν για πάνω από μία βδομάδα, ιδιαίτερα στη Μεδίνα.

Ο συνταγματάρχης που διεύθυνε τις επιχειρήσεις του στρατού, δίνει ο ίδιος μία ιδέα της σημασίας της υποστήριξης του πληθυσμού : αναγνώρισε ότι έλειπαν εφτακόσια ντουφέκια από τα όπλα που βρισκόταν στους στρατώνες πριν από την επίθεση. Κανείς, μετά απ' αυτό δεν μπορεί να πιστέψει ότι επρόκειτο για μία επιδρομή μισθοφόρων, πληρωμένων από ξένη χώρα. (όπως ισχυρίστηκε το καθεστώς Μπουργκίμπα).

ΕΡ: Ωστόσο, δύσκολα μπορεί κανείς ν' αρνηθεί ότι το κομάντο ήρθε από το εξωτερικό και ότι το βοήθησαν σημαντικά η Αλγερία και η Λιβύη.

ΑΠ: Στην πραγματικότητα μόνο το κομάντο, γύρω στα 60 άτομα, που επιτέθηκε στην πόλη είχε έρθει κατά ένα μεγάλο μέρος από το εξωτερικό. Εκείνοι που στήριξαν, από κάθε άποψη, την επιχείρηση, βρίσκονταν, το επαναλαμβάνω, επί τόπου από πολύ καιρό.

Ποιοί είμαστε εμείς; Είμαστε Άραβες εθνικιστές. Και σαν τέτοιοι είμαστε προφανώς πολύ συνδεδεμένοι με την παλαιστινιακή υπόθεση. Όταν αναγκάστηκε να φύγουμε από την Τυνησία, και περιμένοντας να 'ρθει η στιγμή ν' αγωνιστούμε και πάλι μέσα στην πατρίδα-μας, όλοι σχεδόν διαλέξαμε να πάμε στα παλαιστινιακά στρατόπεδα του Λιβάνου. Για να εκπαιδευτούμε και να βοηθήσουμε την παλαιστινιακή επανάσταση. Άλλοι πήγαν στην Αλγερία και άλλοι, ακόμα, στη Λιβύη.

Όταν ήρθε η στιγμή τους καλέσαμε. Σαν Άραβες πατριώτες δεν αρνηθήκαμε τη βοήθεια κανενός, αλλά ούτε η Αλγερία, ούτε η Λιβύη ήξεραν ποτέ θα γίνει η επιχείρηση. Μετά τον ξεσηκωμό της Γκάφσα, η Αλγερία κι η Λιβύη αλληλοκατηγορήθηκαν ότι ήξεραν κάτι και δεν ειδοποίησαν ημιά την άλλη.

ΕΡ: Ποιος ήταν ο σκοπός της επιχείρησης της Γκάφσα;

ΑΠ: Είχαμε μια σειρά συγκεκριμένων στόχων που δεν μπορώ βέβαια να τους απαριθμήσω εδώ γιατί εξακολουθούν να ισχύουν. Ας πούμε ότι θέλαμε να απελευθερώσουμε μια περιοχή και να συνεχίσουμε μέχρι την απελευθέρωση όλης της χώρας.

ΕΡ: Το πρόβλημα του ένοπλου αγώνα δεν βρίσκεται, όμως, στην ημερησία διάταξη για την αριστερά της Τυνησίας...

ΑΠ: Για μας, το ουσιαστικό πρόβλημα είναι το αν θέλει, ή όχι, ο λαός ν' αλλάξει το καθεστώς. Ένα τέταρτο του αιώνα που διαρκεί το καθεστώς του Μπουργκίμπα μας έχει δείξει την αδυναμία των δημοκρατικών αγώνων να κάνουν κάτι. Και ξέρουμε τι αξίζει μια "δημοκρατία" παραχωρημένη από ένα καθεστώς, και μάλιστα σε χώρα του Τρίτου Κόσμου..

ΕΡ: Γιατί τότε απέτυχε η επιχείρηση;

ΑΠ: Υποτιμήσαμε το μέγεθος και την ταχύτητα της αντίδρασης της Γαλλίας: οι Γάλλοι ισχυρίστηκαν ότι έδωσαν μόνο αεροπλάνα. Όμως τα πληρώματά-τους χτύπησαν με οπλοπολυβόλα τον πληθυσμό. Ο συνταγματάρχης που διεύθυνε τις επιχειρήσεις είχε διαταγή να καταστρέψει την πόλη, αν χρειαζόταν. Οι κατασταλτικές και εκκαθαριστικές επιχειρήσεις προκάλεσαν πάνω από δυό χιλιάδες νεκρούς.

ΕΡ: Ορισμένες πληροφορίες βεβαιώνουν, αντίθετα, ότι οι γαλλικές μυστικές υπηρεσίες στην Τυνησία, έχοντας μάθει για την ενέργεια που προετοιμαζόταν, συμφώνησαν με τους Τυνησίους υπεύθυνους να μην εμποδίσουν την εξέλιξή-της, να επιταχύνουν μάλιστα την έναρξή-της χάρις σε ορισμένες "διεισδύσεις" για να "ξεκαθαρίσουν" την περιοχή και να δείξουν την γαλλο-τυνησιακή αποφασιστικότητα για επέμβαση.

ΑΠ: Ας πούμε ότι οι Γάλλοι ήταν ενήμεροι της υπόθεσης και ότι περίμεναν την τελευταία στιγμή για να δράσουν και να επιβεβαιώσουν στον Μπουργκίμπα, ότι το ενδιαφέρον-τους για την Τυνησία είναι στρατηγικό.

ΕΡ: Πότε και πώς εγκαταλείψατε την Τυνησία;

ΑΠ: Μείναμε στην περιοχή 18 μέρες ακριβώς, προστατευόμενοι από τον πληθυσμό.

ΕΡ: Αν οι 13 επαναστάτες κρεμαστούν, ποιά θα είναι η αντίδρασή-σας;

ΑΠ: Αν αγγίξουν τους συντρόφους-μας, θα χτυπήσουμε αλύπητα. Συμπεριλαμβανόμενων και των γαλλικών συμφερόντων. Θεωρούμε κάθε Γάλλο συνεργαζόμενο ή τουρίστα στην Τυνησία, σαν υποστήριξη στο καθεστώς που κυβερνά τη χώρα-μας.

ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΚΑΛΑΝΤΙΑ

Μιά Ισραηλινή δικηγόρος επισκέφθηκε τα φυλακισμένα παιδιά της Νταμούν, κοντά στη Χάιφα, στα βουνά Καρμέλ. Τα παιδιά αυτά προέρχονται από το στρατόπεδο της Καλάντια, στα περίχωρα της Ιερουσαλήμ. Η μαρτυρία της δικηγόρου δημοσιεύθηκε στο "PALESTINE SOLIDARITE".

" Σε λίγο θα συναντούσα τα φυλακισμένα παιδιά της Καλάντια. Όταν οι νικητές Ισραηλίτες στρατιώτες έφτασαν στο στρατόπεδο, το 67, τα παιδιά αυτά ήταν δύο χρόνων. Παιδιά προσφύγων. Αυτή η λέξη τα λέει όλα.

Το αυτοκίνητο πέρασε μέσα από τα πράσινα δάση του Καρμέλ και ξαφνικά οι τοίχοι της φυλακής Νταμούν εμφανίστηκαν μπροστά-μας. Η υποδοχή που μας επιφύλασσαν δεν είναι καθόλου "ζεστή". Περισσότερο απ'ότι στο παρελθόν, επικρατεί μία ανοιχτή εχθρότητα, τα εμπόδια στην είσοδο είναι πιο περίτεχνα, η αναμονή μακρύτερη.

Τελικά μου φέρνουν τα παιδιά. Μιά ομάδα από φτωχοντυμένα μικρά αγόρια. Η ηλικία-τους είναι γύρω στα 13, αλλά φαίνονται μόλις 10. Το περιβάλλον όπου μεγάλωσαν δεν τους πρόσφερε πολυτέλειες. Τα μεγάλα μάτια ενός αγοριού με καρφώνουν. Αισθάνομαι αμηχανία. Δεν ξέρω τι να του πω. Τα μπλε και κίτρινα σημάδια στα μπράτσα και τα πόδια-του αποδείχνουν ότι για τους ανακριτές δεν είναι παιδί, και όταν του χάιδεφα το κεφάλι, φάνηκε ενοχλημένος. Μου έδωσε το χεράκι-του και δήλωσε : "Δεν τη φοβόμαστε τη φυλακή, η φυλακή είναι για τους άντρες". Ένα άλλο παιδί, χλωμό, ασθενικό, μου λέει, μιλώντας με δυσκολία : "Έχω διαβάσει τα βιβλία για την κατεχόμενη Παλαιστίνη". Τον κοιτάω έκπληκτη "πώς τα κατάφερες να τα διαβάσεις ;" "Μα, για παιδιά μας περνάς ; Είμαι 13 χρονών !" δηλώνει, λισιώνοντας το κορμί-του. "εμείς τα καταλαβαίνουμε όλα. Οι ανακριτές μας είπαν να μην σου έχουμε εμπιστοσύνη, αλλά εμείς καταλάβαμε αμέσως ότι εσύ μπορείς να μας βοηθήσεις."

"Όταν τον ρωτάω για την υγεία-του, μου λέει : "πες στους γονείς-μας να μην ανησυχούν, το θηκό-μας είναι καλό."

Οι φρουροί τα ξαναπηγαίνουν στα κελιά-τους, σαν να πρόκειται για κάτι απλό, συνηθισμένο. Τα πρόσφατα τραύματα μερικών απ'τα παιδιά, έχουν μία εξήγηση : ορισμένοι κρατούμενοι, Ισραηλίτες ποινικοί κατάδικοι, τους επιτέθηκαν. Αυτό που δεν είχαν κάνει οι ανακριτές με τις γροθιές και τα ρόπαλά-τους, το έκαναν οι άλλοι. Όταν διαμαρτυρήθηκα μου απάντησαν : "Δεν μπορούμε να κάνουμε τίποτα, αυτές είναι οι συνθήκες της φυλακής."

Σε λίγο, τα παιδιά αυτά θα προσαχθούν σε στρατοδικείο. Πάνω σ'αυτό το θέμα ο εισαγγελέας, οργισμένος, μου είπε : "Αυτά τα χαριτωμένα παιδιά επιτέθηκαν σ'ένα στρατιωτικό δχημα με κοκτέηλ Μολότωφ κι ένας στρατιώτης τραυματίστηκε σοβαρά".

Υπάρχει ένα δικαστικό σύστημα πολύ πολύπλοκο, που στόχο-του έχει να εκμηδενίσει κάθε απόπειρα αντίστασης, και τα δικαστήρια επιβάλλουν πολύχρονες ποινές φυλάκισης σε χιλιάδες άτομα. Οι φυλακές είναι γεμάτες, και τα νεκροταφεία είναι επίσης γεμάτα τάφους Παλαιστινίων, τάφους των αδελφών αυτών των μικρών αγοριών.

Τι ωφέλησαν όμως όλ'αυτά, αφού δεν πέτυχαν ν'αποθαρύνουν, 11 χρόνια αργότερα, τα παιδιά της Καλάντια... Κι αυτός που θέλει να μάθει το μέλλον των κατακτητών, μπορεί να το διαβάσει στα μάτια-τους.

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΤΗΣ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗΣ

Απόσπασμα από προκήρυξη της "Γενικής Ένωσης Παλαιστινίων Φοιτητών" που κυκλοφόρησε στην Αθήνα στα τέλη του 1979.-

"Στα κατεχόμενα εδάφη :

Τα παιδιά της Παλαιστίνης είναι θύματα της συνεχούς σιωνιστικής επιθετικότητας, όπου οι στρατιωτικές ισραηλινές δυνάμεις αντιμετωπίζουν με τον πιο βίβαιο τρόπο τις ειρηνικές εκδηλώσεις αντίστασης των μαθητών, κάτι που οδηγεί σε καθημερινές δολοφονίες, τραυματισμούς και συλλήψεις Παλαιστινίων μαθητών.

Οι δυνάμεις κατοχής χρησιμοποιούν τις πιο βάρβαρες μεθόδους βασανισμών και τρομοκρατίας των συλληφθέντων μαθητών. Οι ισραηλινές δυνάμεις κατοχής παραβιάζουν όλες τις αρχές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, φυλακίζουν τους μαθητές στις ίδιες φυλακές με τους κοινούς εγκληματίες κι αυτό έχει ψυχολογικές και σωματικές επιπτώσεις πάνω στα παιδιά. Η Επιτροπή υπεράσπισης των Παλαιστινίων ομήρων και φυλακισμένων στις ισραηλινές φυλακές απευθύνει έκκληση προς όλες τις διεθνείς οργανώσεις που αγωνίζονται για τα δικαιώματα του ανθρώπου και ειδικά των παιδιών, να επέμβουν για το σταμάτημα της ρατσιστικής και απάνθρωπης μεταχείρισης των παλαιστινίων παιδιών-φυλακισμένων, και απαιτεί :

- 1) Να ασκηθεί πίεση πάνω στις δυνάμεις κατοχής για την εφαρμογή του Χάρτη της Γενεύης και του διεθνή χάρτη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όσον αφορά τους φυλακισμένους ομήρους.
- 2) Να χωριστούν αμέσως τα παιδιά-πολιτικοί κρατούμενοι απ'τους κοινούς εγκληματίες και γρήγορα ν'αποφυλακιστούν απ'τις ισραηλινές φυλακές.
- 3) Να εφαρμοστεί το διεθνές δικαιο, και ο νόμος για τα κατεχόμενα εδάφη, που αφορά τις υποθέσεις των ανηλικών φυλακισμένων.
- 4) Να μη δικάστούν τα ανήλικα παιδιά μπροστά σε στρατιωτικά δικαστήρια, αλλά σε ειδικά δικαστήρια ανηλικών.
- 5) Να εξασφαλιστεί η παροχή των απαραίτητων υπηρεσιών στους ανήλικους φυλακισμένους π.χ. εκπαίδευση, μδρφωση κλπ. Και
- 6) Να σταματήσει η τρομοκρατία των μαθητών και οι απειλές και οι εκβιασμοί, που τους εξαναγκάζουν να δουλεύουν στις υπηρεσίες της ισραηλινής ασφάλειας.

Στην προσφυγιά :

Οι Παλαιστίνιοι και ειδικά τα παιδιά αντιμετωπίζουν συστηματικές προσπάθειες αφανισμού-τους, όπου η Σιωνιστική αεροπορία βομβαρδίζει καθημερινά τους καταυλισμούς των Παλαιστινίων Προσφύγων, προκαλώντας το θάνατο σε δεκάδες παιδιά.

Τα τελευταία χρόνια προσπαθούν οι σιωνιστές ν'αφανίσουν τον παλαιστινιακό λαό με άγρια και ανήθικα μέσα, όπως π.χ. με το να ρίχνει η αεροπορία-τους κατά τις επιδρομές, κούκλες παγίδες πάνω στους καταυλισμούς, που μόλις τις πιάσει ένα παιδί εκρήγνυνται, προκαλώντας το θάνατο σ'αυτό και σ'όσους βρεθούν γύρω-του.

Το Παλαιστίνιο παιδί που αντιμετωπίζει την απειλή του αφανισμού-του απ'τους σιωνιστές, αναγκάζεται σήμερα να πάρει το όπλο αντί για τα παιχνίδια, για να υπερασπίσει την ύπαρξή-του. Αυτό το παιδί έχει την ανάγκη κάθε συνειδητού ανθρώπου, να το υποστηρίξει και να το βοηθήσει στην υπεράσπιση της παιδικότητάς-του και της ανθρωπιάς-του.

ΑΦΓΑΝΙΣΤΑΝ

μια αποκαλυπτική συνέντευξη

Περνώντας από το Παρίσι με την ευκαιρία μιάς ενημερωτικής περιόδου στην Ευρώπη, ένας ηγέτης της Αφγανικής αντίστασης στο εσωτερικό, που χρησιμοποιεί το όνομα "Μαχμούντ", έδωσε στην εφημερίδα LIBERATION την συνέντευξη που παραθέτουμε.

ΕΡ. Είστε ένας από τους ηγέτες του κινήματος " ΣΑΜΑ" που αποτελεί μέρος της αντίστασης μέσα στο Αφγανιστάν. Στην Ευρώπη γνωρίζουμε κυρίως τα ισλαμικά κινήματα του εξωτερικού και ελάχιστα την εσωτερική αντίσταση.

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Η ΣΑΜΑ υπάρχει εδώ και 15 περίπου χρόνια. Δεν είναι κόμμα αλλά ένα κίνημα, η "Αιώνια Φλόγα", που συγκέντρωνε στους κόλπους-του τους περισσότερους προοδευτικούς και αντι-ιμπεριαλιστές Αφγανούς, και σημείωσε μεγάλη επιτυχία την περίοδο 1967-71. Υστερα, διαφωνίες και διασπάσεις είχαν σαν αποτέλεσμα, το κίνημα να χάσει την απήχηση-του. Πήρε όμως νέα ώθηση το 1978, με την άνοδο στην εξουσία του Ταράκι. Πέρασε τότε ένας χρόνος συζητήσεων και προετοιμασίας, με αποτέλεσμα να εμφανιστεί το Γενάρη του 79 η "Οργάνωση για την Απελευθέρωση του Αφγανικού Λαού". Το πρόγραμμά-της : εθνική απελευθέρωση και κοινωνική δικαιοσύνη. Δυό μήνες μετά, προτείνοντας το σχηματισμό του "Ενιαίου Μετώπου των Προοδευτικών Δυνάμεων", η ΣΑΜΑ υπενθύμιζε σε μιά ανακοίνωσή-της πως οι Σοβιετικοί ονειρεύονταν εδώ και 20 χρόνια την επέμβαση στο Αφγανιστάν, επέμβαση που προκάλεσε ανάμεσα στ' άλλα την ένωση όλων των αντιδραστικών δυνάμεων, από την οποία οι ΗΠΑ προσπαθούν να επωφεληθούν για να επεκτείνουν τη δική-τους ζώνη επιρροής...

ΕΡ. Όταν λέτε αντιδραστικές δυνάμεις, ποιές εννοείτε ;

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Θα 'λεγα καλύτερα "οπισθοδρομικές δυνάμεις" : είναι οι φεουδάρχες, οι γραφειοκράτες και τα κύρια ισλαμικά κόμματα. Οι Αμερικανοί στηρίζονται σ' αυτούς. Καταγγέλλουμε όμως ταυτόχρονα στην ίδια ανακοίνωση, αυτούς που βρίσκονται τώρα στην εξουσία, σαν εκπροσώπους της "κομπραδορικής" κρατικής μπουρζουαζίας και των συμφερόντων της Σοβ. Ένωσης.

Όπως κι αν είναι, καταλήξαμε στο σχηματισμό του Ενιαίου Εθνικού Μετώπου, του "MELLI", μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα, αφού δημιουργήθηκε τον Ιούνιο του 79. Κάναμε την εκτίμηση ότι ο συντονισμός της αντίστασης έπρεπε να γίνεται στο εσωτερικό της χώρας, σε επαφή με την πραγματικότητα και χωρίς τον κίνδυνο να πέσουμε στην επιρροή ξένων ομάδων πρέσης, όπως συνέβη σε οργανώσεις που εγκαταστάθηκαν έξω από το Αφγανιστάν. Δεν θέλουμε να διατρέξουμε τον κίνδυνο, ν' απαλαγούμε από την κυριαρχία ενός ιμπεριαλισμού ; να πέσουμε στα χέρια ενός άλλου. Έχουμε ένα μακροπρόθεσμο πολιτικό πρόγραμμα, που προβλέπει ένα κράτος όπου θα είναι εξασφαλισμένη η ελευθερία της έκφρασης και η ελευθερία των κομμάτων και όπου εργάτες, αγρότες και στρατιώτες θα είναι οργανωμένοι σε "τσάουρας", δηλ. συμβούλια.

ΕΡ. Και πώς ενεργείτε τώρα ; Οι πληροφορίες από το Νέο Δελχί αναφέρουν μιά έντονη στρατιωτική δραστηριότητα γύρω από την Καμπούλ.

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Έχουμε έντονη δράση στην περιοχή της Καμπούλ και στα βόρεια της χώρας. Και τους τρεις τελευταίους μήνες είχαμε στρατιωτικές επιτυχίες : στις 4 Φλεβάρη, 1500 Αφγανοί στρατιώτες λιποτάκτησαν κι εντάχθηκαν στις γραμμές του MELLI. Στις 10 Απρίλη, οι δυνάμεις του MELLI επιτέθηκαν σε ρωσο-αφγανική φρουρά, στο Χοσεϊν-Κουτ, 20 χλμ. από την Καμπούλ, και πήραν αυτομάτα όπλα, πολυβόλα, ακόμα και ρουκέτες. Στις αρχές του περασμένου μήνα, υπήρξε μιά βδομάδα μαχών στο Παντσέρ' απολογισμός : 25 τάνκς καταστράφηκαν, 500 στρατιώτες του εχθρού σκοτώθηκαν, 4 ελικόπτερα καταλήφθηκαν. Επίσης, το MELLI ήταν που οργάνωσε τις διαδηλώσεις και την απεργία στην Καμπούλ στα τέλη Φλεβάρη.

EP. : Τι νέα υπάρχουν από τον Μαντζίντ Καλακανί, τον ηγέτη της ΣΑΜΑ, που έχει συλληφθεί από τον Μπαμπράκ Καρμάλ ;

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Δεν ξέρουμε και πολλά πράγματα. Πριν δυό βδομάδες μάθαμε ότι κρατείται στην σοβιετική πρεσβεία της Καμπούλ, όπου μόνο ο Μπαμπράκ Καρμάλ ο ίδιος, και ο Νατζίμπ, ο αρχηγός της ΚΑΜ, της μυστικής αστυνομίας του καθεστώτος, μπορούν να τον βλέπουν. Από τότε δεν υπάρχει κανένα νέο. (Σ.Σ. Την επομένη μέρα από τη συνέντευξη ανακοινώθηκε η εκτέλεση του Μαντζίντ Καλακανί)

EP. : Πως φθάνουν οι πληροφορίες στο εξωτερικό ;

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Τα σύνορα με το Πακιστάν και το Ιράν εξακολουθούν να είναι αρκετά ανοιχτά. Στέλνουμε ανθρώπους μέσα.

EP. : Μπορείτε σήμερα να περνάτε σχετικά εύκολα από τα ιρανικά σύνορα ;

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Ακόμα ναί. Κάθε Αφγανός, όμως, που μπαίνει στο Ιράν πρέπει να καταθέσει τα όπλα-του. Αυτό οπωσδήποτε δημιουργεί κάποια προβλήματα... Και ορισμένες αφγανικές ισλαμικές οργανώσεις δεν διστάζουν να μας δημιουργούν δυσκολίες στο Ιράν.

EP. : Ο Μπανί Σαντρ και ο Γκοντζμπζαντέχ έχουν κάνει πολλές δηλώσεις, πρόσφατα, για την προσφορά ιρανικής βοήθειας στην αφγανική αντίσταση. Έχετε δει τίποτα συγκεκριμένο ;

ΜΑΧΜΟΥΝΤ : Η ιρανική κυβέρνηση βοηθάει, αλλά μόνο τις ισλαμικές οργανώσεις. Το ΜΕΛΛΙ δεν έχει πάρει καμιά βοήθεια.

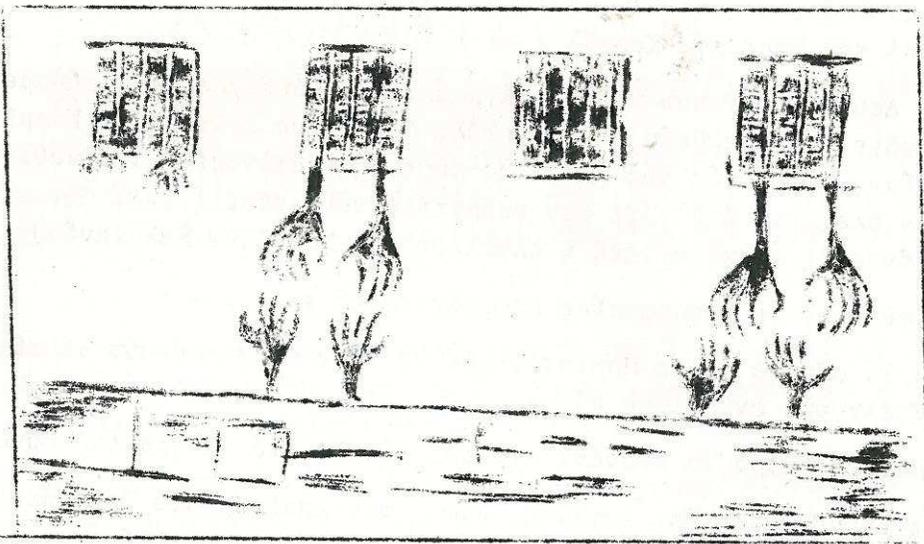
Η εκτέλεση του Μαντζίντ Καλακανί

Στις 8 Ιούνη ανακοινώθηκε στην Καμπούλ ότι 10 άτομα εκτελέστηκαν για τα εγκλήματα-τους κατά του έθνους. Ανάμεσα σ' αυτά τα άτομα ήταν και ο Αμπντολ Μαντζίντ Καλακανί, ηγέτης της αντιστασιακής οργάνωσης ΣΑΜΑ και μιά από τις πιά δημοφιλείς πολιτικές φυσιογνωμίες στο Αφγανιστάν.

Γεννημένος το 1939 στο Καλακάν (απ' όπου και τ' όνομά-του), μερικά χιλιόμετρα βόρεια της Καμπούλ, ο Μαντζίντ, στα έξι-του χρόνια, είδε τον πατέρα και τον παπο-του να εκτελούνται για τη δράση τους ενάντια στο βασιλικό καθεστώς. Ολη η οικογένεια, μαζί κι αυτοί, στάλθηκαν σε αναγκαστική παραμονή στην πόλη Κανταχάρ, ως το 1953, οπότε τους δόθηκε η άδεια να επιστρέψουν στην Καμπούλ.

Ο Μαντζίντ πήγε στο λύκειο, όπου είχε άριστη επίδοση, και δραστηριοποιήθηκε αμέσως πολιτικά, με αποτέλεσμα να συλληφθεί επανειλημμένα. Τό 1958, σε ηλικία 19 χρονών, βγαίνει στην παρανομία και δεν επιστρέφει στη δημόσια ζωή παρά το 1963. Τότε είναι που ιδρύει το κίνημα "Αιώνια Φλόγα", Τσολά-Γιέ-Τζαβίτ, που ενώνει όλες τις εθνικιστικές και ταυτόχρονα προοδευτικές δυνάμεις της χώρας. Προς τα τέλη της δεκαετίας του '60, αναγκάζεται να ξαναπεράσει στην παρανομία, που αυτή τη φορά διαρκεί ως το πραξικόπημα του 1973. Η κυβέρνηση Νταούντ τον επικυρήσει 1 εκατ. αφγκάνι (ένας εργάτης κερδίζει 15000 αφγκάνι τὸ μήνα. Το 1978, μετά το πραξικόπημα του Ταράκι, ιδρύει τὸ κίνημα "ΣΑΜΑ" και ρίχνεται στον ένοπλο αγώνα, μέσα από τις γραμμές του Ενιαίου Μετώπου (ΜΕΛΛΙ), του οποίου είναι ένας από τους ηγέτες. Κάτω από το καθεστώς του Αμίν, που διαδέχθηκε εκείνο του Ταράκι, απελευθέρωσε την επαρχία Μπαταρχάν, στα βορειοδυτικά της χώρας.

Τον Φλεβάρη του '80 επιστρέφει στην Καμπούλ για να πάρει μέρος στην οργάνωση των πρώτων μεγάλων απεργιών της πρωτεύουσας. Στις 27 Φλεβάρη τον συνέλαβε η αστυνομία μαζί μ' έναν άλλο ηγέτη του Ενιαίου Μετώπου, τον Αλλάχ Μωχάμεντ, για τον οποίο από τότε δεν υπάρχουν νέα. Σε μιά συνέντευξη στην ιρανική εφημερίδα "Έτε-λάατ", ο Καρμάλ αναφέρθηκε τιμητικά στον Μαντζίντ, λέγοντας πως ήταν ένας "πατριώτης και ιδεαλιστής". Εντωμεταξύ, δεν είχε γίνει τίποτα γνωστό για τις συνθήκες φυλάκισής-του, εκτός από το ότι βρισκόταν μέσα στην ίδια τη σοβιετική πρεσβεία. Όπου, στις 11 Ιουνίου, έπεσε σα βόμβα η είδηση της εκτέλεσής-του...

ΑΡΓΕΝΤΙΝΗ

Η φυλακή της Βιλια Ντεβτο, όπου στις 15 του Μάρτη 1978 δολοφονήθηκαν 60 κρατούμενοι, βρίσκεται στο κέντρο σχεδόν του Μπουένος Άιρες, μέσα σε μία πυκνοκατοικημένη συνοικία. Τριγύρω, η ζωή συνεχίζεται. Τα παιδιά παίζουν μπάλα στα πεζοδρόμια, οι έμποροι ανοίγουν τα μαγαζιά-τους το πρωί. Από την άλλη μεριά των τοίχων και των σιδερόφραχτων παράθυρων, η ζωή συνεχίζεται επίσης. Εκτός από τους ποινικούς κρατούμενους, υπάρχουν 800 πολιτικές κρατούμενες.

Η Μαρία Κλαούντια Μάσσα, μπήκε στη Βιλια Ντεβτο στις 8 Νοέμβρη 1974. Ήταν τότε 24 χρονών. Βγήκε στις 12 Ιανουαρίου 1978. Αιτία της φυλάκισής-της : βρέθηκαν αριστερά έντυπα στο σπίτι-της. Σήμερα είναι στο Παρίσι και μιλά για τους μήνες και τα χρόνια που πέρασε στη Βιλια Ντεβτο. Η μαρτυρία-της δημοσιεύτηκε στο περιοδικό "URGENT AMERIQUE LATINE".

"Πάντα λέγαμε ότι ζούσαμε μέσα σε καμινέδες : τα κελιά είναι πολύ μικρά για τέσσερις. Στο εσωτερικό-τους υπάρχει το αποχωρητήριο, ο σκουπιδοντενεκές, μία φουφού με μαζούτι, ο νεροχύτης και τέσσερα κρεβάτια, που είναι τα μόνα έπιπλα. Στη φυλακή λείπει ο αέρας και το νερό. Μας επιτρέπανε να κάνουμε μπάνιο, αλλά δεν υπήρχε ζεστό νερό, και το κρύο νερό έτρεχε μόνο 2-3 ώρες τη μέρα. Κρύο νερό, χειμώνα καλοκαίρι.

Στην αρχή είχαμε στολές, μετά όμως έπαφαν να μας δίνουν, προφασιζόμενοι έλειψη χρημάτων. Μας υποχρέωσαν τότε να φοράμε ένα μπλε παντελόνι κι ένα πουκάμισο. Δεν μπορούσαμε να φορέσουμε φούστα. Το καλοκαίρι σκάγαμε από τη ζέστη με τα παντελόνια. Καθώς πλέναμε και στεγνώναμε τα ρούχα μας μέσα στο κελί, είχε πάντα υγρασία και μύριζε άσχημα. Οι αρώστιες εξαπλώνονταν σε χρόνο μηδέν.

Απαγορευόταν να κρεμάσεις οτιδήποτε στον τοίχο, έστω κι ένα σχέδιο. Απαγορευόταν να φοράς ρούχο με χρώμα άλλο από γκριζό, μπλέ, καφέ ή μαύρο. Απαγορευόταν να έχεις ραδιοφωνο, τηλεδραση, ρολόι ή ημερολόγιο. Ο χρόνος-μας χωριζόταν σε δύο : 21 ώρες μέσα στο κελί και 3 ώρες στο διάδρομο. Η συνηθισμένη τιμωρία ήταν να σου στερούν τις 3 ώρες έξω απ' το κελί. Ήταν πολύ δύσκολο να το αντέξεις, φυσικά και ψυχικά.

Σε άλλα κελιά, ο συνωστισμός ήταν ακόμα μεγαλύτερος : έμεναν 20 σε κελιά φτιαγμένα για 12 και δεν είχαν παρά 1 ώρα διάλειμα, γιατί θεωρείτο "αναφυχή" το ότι έμεναν όλες μαζί.

Στη διάρκεια της μέρας, οι γυναίκες-δεσμοφύλακες ασκούν ένα συνεχή έλεγχο. Οι κυρώσεις πέφτουν βροχή για το παραμικρό : γιατί έσκυφες από το παράθυρο, γιατί φόρεσες πιδ κοντό παντελόνι, γιατί χαιρέτησες μία συντρόφισσα... υπάρχει μόνιμα ένα κλίμα έντασης και βίας.

Μέσα στα κελιά μας δίνουν και το φαγητό, που είναι απαίσιο. Το γάλα, στο πρωινό, είναι νερωμένο. Τα γεύματα έρχονται μέσα σε πελώριες γαβάθες. Συνήθως είναι βραστά μ' ένα μεγάλο στρώμα λίπους, που πάνω-του επιπλέουν ζυμαρικά ή ρύζι. Σε 2-3 μήνες και το καλύτερο ακόμα στομάχι έχει χαλάσει. Εκείνες που είναι άρρωστες έχουν δικαίωμα σε δίαιτα : ένα κομμάτι κρέας γεμάτο νεύρα και μία βραστή πατάτα ή κολοκύνθια. Αυτό είναι όλο.

Η ιατρική περίθαλψη είναι πολύ κακή : δεν υπάρχει ούτε ασπιρίνη. Τα μόνα φάρμακα που δίνουν είναι τα ηρεμιστικά. Γενικά, εμείς δεν τα παίρναμε. Τον Νοέμβριο μία συγκρατούμενή-μας πάνω σε μία κρίση άσθματος πέθανε. Δεν την περιθάλψανε, με το πρόσχημα ότι το νόσημά-της ήταν ψυχικό. Της έδωσαν βάλιουμ, κι έπαθε καρδιακή κρίση. Η στάση αυτή των γιατρών είναι σκόπιμη.

- Πώς οργανώνετε τις μέρες-σας ;

Η μόνη δραστηριότητα που επιτρεπόταν ήταν το σκάκι. Απαγορευόταν να τραγουδήσεις, να σφυριξείς, να γελάσεις δυνατά, να χορέψεις, να κάνεις γυμναστική, να παίζεις θέατρο. Εμείς όμως καταφέραμε να ξεπερνάμε τις απαγορεύσεις. Σιγοτραγουδούσαμε. Προσπαθούσαμε να κάνουμε, ώστε η Κυριακή να είναι πραγματικά γιορτινή μέρα. Για να φτιάξουμε "καλό φαί" π.χ., βγάλαμε τα καρδιά από το βραστό και με την ψίχα του ψωμιού φτιάχναμε κρέμα μπεσαμέλ : είχαμε λοιπόν καρδιά μπεσαμέλ. Η ψίχα του ψωμιού μας χρησιμοποιεσε σε χίλια δυο πράγματα : φτιάχναμε πτι φουρ, παξιμαδάκια, τάρτες ... Φυλάγαμε αυτές τις "λιχουδιές" για τις Κυριακές και τις γιορτές. Δεν είχαμε δικαίωμα να παίρνουμε φαγητό απ' έξω, όμως μπορούσαμε ν' αγοράσουμε από την καντίνα αυγά, ζάχαρη, γάλα.

Οργανώναμε δραστηριότητες. Μιλούσαμε για τα προβλήματά-μας, για τις αντιβολές-μας : διαβάζαμε μαζί τα γράμματα που παίρναμε απ' τους δικούς-μας. Συζητούσαμε για τον τρόπο που έπρεπε να χειριστούμε τις σχέσεις-μας με τις οικογένειές-μας, για να τις κάνουμε να καταλάβουν καλύτερα την κατάσταση-μας και για να μας βοηθήσουν απ' έξω. Συζητούσαμε για το ποιός θα ήταν ο καλύτερος τρόπος να γίνει γνωστή η κατάσταση-μας έξω, παρ' όλα τα εμπόδια. Βρίσκαμε πάντα ένα μέσο για να κάνουμε γνωστό, ότι συνέβαινε στη Βίλγια Ντεβότο και σ' άλλες φυλακές, κι αυτό ήταν πολύ σημαντικό. Μαθαίναμε πάντα όλα όσα για μας γίνονταν έξω.

Την Κυριακή, μετά το φαγητό, ανεβάζαμε ένα θεατρικό εργάκι, τραγουδούσαμε, διηγείμαστε ένα φιλμ ή μία ιστορία. Αυτή η κοινή δραστηριότητα, η δημιουργία δεσμών, η αμοιβαία ανταλλαγή εμπειριών μας βοήθησε όσο τίποτ' άλλο να κρατήσουμε το ηθικό-μας.

Ξεκινούσαμε από την ιδέα ότι είμαστε πολιτικές κρατούμενες και ότι, στη φυλακή, συνεχίζαμε τον αγώνα. Ο σκοπός-μας πάντα ήταν, να προεκτείνουμε μέσα στη φυλακή τον αγώνα που γίνεται έξω, μέσα στα όρια, βέβαια, που έβαζε η κατάσταση-μας. Στο μέτρο που η κατάσταση έξω χειροτέρευε, ο αγώνας-μας γινόταν όλο και πιο δύσκολος.

Το 1975, προσπάθησαν να εγκαθιδρύσουν μέσα σ' όλες τις φυλακές, και κυρίως στις φυλακές Ράουσον, το καθεστώς της υψηλής επίβλεψης. Μέχρι τότε, το καθεστώς που ίσχυε για τους πολιτικούς κρατούμενους ήταν παρόμοιο με των ποινικών κρατούμενων, δηλαδή παρόλες τις αδικίες, είχαμε ορισμένες ελευθερίες σε σύγκριση με το καθεστώς που μας επιβλήθηκε στη συνέχεια. Τότε ήταν που οργανώθηκε μία απεργία πείνας για να καταγγελθεί τουλάχιστον η νέα κατάσταση πραγμάτων. Ήταν μία πολύ σημαντική πράξη αντίστασης. Χρησιμοποιήσαμε όλα τα δυνατά μέσα : νομικές ενέργειες, διαβήματα στις αρχές καθώς κι όλα τα μέσα αγώνα των κρατούμενων : απεργία πείνας, αποφυγή προσκλήσεως κ.λ.π.

- Σε τι συνίσταται αυτή η αποφυγή προσκλήσεως ;

Κάθε απόγευμα, οι γυναίκες-δεσμοφύλακες έρχονταν να μας μετρήσουν. Τότε αρχίζαμε να περπατάμε πέρα-δώθε χωρίς να σταματάμε καθόλου. Αυτό τις ενοχλούσε τρομερά, γιατί δεν μπορούσαν να φύγουν χωρίς να μας έχουν μετρήσει και προκαλούσε μία σειρά από ανωμαλίες στη διοίκηση.

-Και δεν μπορούσαν να σας χτυπήσουν, για να σας κάνουν να σταθείτε ήσυχες ;

Την εποχή εκείνη (ήταν πριν από το πραξικόπημα) δεν μπορούσαν να μας χτυπήσουν. Αυτά τα μέτρα τα παίρναμε σε πολύ σημαντικές περιστάσεις, π.χ. όταν είχαμε μεγάλο συνωστισμό στους θαλάμους ή για να απαιτήσουμε ιατρική περίθαλψη για μιάν άρρωστη συντρόφισσα ή για να πετύχουμε καλύτερες συνθήκες υγιεινής για τὰ μωρά (την εποχή εκείνη τα παιδιά μπορούσαν να μένουν με τη μητέρα-τους ως τα δύο-τους χρόνια). Επίσης, αρνούμαστε το συλλύιο που μας έφερναν, δεν το δοκιμάζαμε καν. Προσπαθούσαμε πάντα να προσαρμόζουμε τις μορφές του αγώνα-μας στις περιστάσεις.

ΟΤΑΝ Η ΝΤΕΒΟΤΟ ΚΑΙ ΟΛΕΣ ΟΙ ΦΥΛΑΚΕΣ ΠΕΡΑΣΑΝ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΤΩΝ ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑΤΩΝ

Η κατάσταση μέσα στις φυλακές έγινε πολύ δύσκολη: λιγότερες επισκέψεις, λιγότερα διαλείμματα, δεν μας άφηναν πια να μαγειρεύουμε, μας πήραν τα παιδιά (οι μητέρες μπορούσαν να τα κρατήσουν μέχρι έξι μηνών μονάχα). Δεν μπορούσαμε πια να γράφουμε σε συγγενείς-μας που ήταν επίσης φυλακισμένοι. Ακόμα και ο διάλογος με τις αρχές έγινε πιο δύσκολος. Έτσι, έπρεπε να προσαρμόσουμε την αντίσταση στη νέα κατάσταση, ακριβώς όπως και έξω, όπου οι αγώνες είχαν ν' αντιμετωπίσουν μια πολύ πιο σκληρή καταπίεση. Μαθαίναμε νέα από άλλες φυλακές, από την Κορδοβα π.χ., όπου τουφέκιζαν φυλακισμένους. Ποιά στάση έπρεπε να κρατήσουμε ; Διακινδυνεύαμε να εξαπολυθεί εναντίον μας ένα κύμα εκτελέσεων ή μια πολύ σκληρή καταπίεση από μέρους της διεύθυνσης. Πως ήταν δυνατό να ξέρουμε ως ποιο σημείο μπορούσαμε ν' αντισταθούμε ή να παλέψουμε ; Από τ' άλλο μέρος, βλέπαμε ότι ο εχθρός είχε συγκεκριμένα σχέδια για να μας στερήσει όλο και περισσότερες κατακτήσεις, για να μας κόψει κάθε τι που μας βοηθούσε να διατηρήσουμε την αξιοπρέπειά-μας. Προσπαθούσαν με όλα τα μέσα να μας εξασθενήσουν, να μας φθείρουν. Δεν ήταν εύκολο να προσαρμόσουμε τον αγώνα στις νέες περιστάσεις, γιατί η αλλαγή ήταν απότομη και μεγάλη. Την ιδέα ότι μπορούσαμε ακόμα, παρ'όλ'αυτά, να υπερασπίσουμε τα δικαιώματά-μας την ενστερνίστηκαν όλες οι κρατούμενες. Ξέραμε πως τις κατακτήσεις που χάναμε, τις χάναμε οριστικά, ότι η κατάσταση θα χειροτέρευε και ότι ποτέ δεν θα μας παραχωρούσαν ξανά όσα μας στερούσαν. Προσπαθούσαμε λοιπόν να καθυστερήσουμε με κάθε δυνατά τα σχέδια για την αργή εξόντωσή-μας. Αν στη διάρκεια του αγώνα μπορούσαμε να πετύχουμε να μας επιτρέψουν κάτι που μας είχαν απαγορεύσει, τόσο το καλύτερο. Ο κύριος στόχος-μας πάντως ήταν να καθυστερήσουμε την εφαρμογή νέων μέτρων και να κρατήσουμε το ηθικό-μας.

-Πώς καταφέρνατε να συμφωνήσετε όλες ; Γιατί αυτό απαιτεί συνενόηση και συνειδητότητα . Είναι δύσκολο να πραγματοποιηθεί η ενότητα.

Η ενότητα δεν είναι κάτι που το αποκτάς από τη μια στιγμή στην άλλη. Είναι κάτι που οικοδομείται συνεχώς. Είναι όπως η αντίσταση, που γίνεται όλη την ώρα και οικοδομείται συχνά πάνω σε λάθη. Είμασταν οχτακόσιες γυναίκες, σκορπισμένες μέσα στη φυλακή. Δεν είχαμε τη δυνατότητα να ερχόμαστε πάντα σ' επαφή, αλλά υπήρχε πάντα τρόπος να επικοινωνούμε μεταξύ-μας, να ενημερωνόμαστε για ότι συνέβαινε σ' όλη τη φυλακή, έστω κι αν αυτό έπαιρνε πολύ χρόνο. Όταν σου στερούν αυτό που επιθυμείς πιο πολύ (π.χ. την επικοινωνία με τις συντρόφισσες) προσπαθείς πάντα να επινοήσεις τρόπους για να το αποκαταστήσεις. Έτσι κάναμε πάντα για κάθε τι που μας στερούσαν. Αλλωστε, οι σφροονιστικές αρχές ήξεραν πως συνεννοούμαστε, το έβλεπαν στην πράξη, κι αυτό τις εξόργιζε αφάνταστα. Λέγαμε πάντα "το μόνο όπλο μας είναι η ενότητα" κι αυτό είναι αλήθεια. Γι' αυτό προσπαθούσαμε με κάθε τρόπο να υπάρχει επικοινωνία μεταξύ-μας, γιατί έτσι είμασταν ενήμερες για κάθε τι που συνέβαινε μέσα στις φυλακές και μπορούσαμε μένουμε ενωμένες.

- Πως εκφραζόταν αυτή η ενδοτικότητα στις μορφές αγώνα ;

Οι μορφές του αγώνα-μας είχαν σαν κατευθυντήρια γραμμή τη θέληση να επωφεληθούμε απ' όλες, κυριολεκτικά όλες, τις δυνατότητες: να στέλνουμε αντιπροσώπους σε ακροάσεις, όταν οι αρχές μας δέχονταν (ακόμα και στις πιο σκληρές περιόδους διατηρούσαμε την οργάνωσή-μας με μιὰ αντιπροσωπευτική εκπροσώπηση). Φαινόταν κατά καιρούς ότι θα έπαιναν να αναγνωρίζουν τις εκπροσώπους, στο τέλος όμως πάντα τις αναγνώριζαν. Ήταν απαραίτητο να μιλάμε συνέχεια, να προβάλλουμε τις διεκδικήσεις μας, να απαιτούμε το σεβασμό, να αντιστεκόμαστε στη στέρηση των δικαιωμάτων-μας, να αρνούμαστε κάθε μέτρο που θεωρούσαμε εχθρικό. Ένα συγκεκριμένο παράδειγμα : ένα από τα πρώτα μέτρα μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα, ήταν η εγκατάσταση των "γιάλινων εντευκτηρίων" (ο κρατούμενος και οι επισκέπτες-του χωρίζονται από δύο τζάμια που απέχουν μεταξύ-τους δύο ως τρία μέτρα και επικοινωνούν με τηλέφωνο). Και οι οχτακόσιες αρνηθήκαμε να πάμε στο πρώτο επισκεπτήριο σ' αυτό το εντευκτήριο. Δεν πιστεύαμε ότι θα πετυχαίναμε την κατάργηση των γιάλινων εντευκτηρίων, αλλά ξέραμε ότι έτσι θα κάναμε αισθητή την ενιαία παρουσία-μας: οχτακόσιες κρατούμενες, ήταν ένα σοκ. Από τη μεριά-τους, οι επισκέπτες, όταν είδαν πως καμιά δεν ήρθε στο επισκεπτήριο, διαμαρτυρήθηκαν, έκαναν γνωστή την κατάσταση και ήρθε ο Ερυθρός Σταυρός. Υπήρχαν δηλαδή γεγονότα που οι δικοί-μας τα ερμήνευαν αμέσως. Αρχίζαν τότε να ενεργούν, οι οργανισμοί ενημερώνονταν, η κατάσταση γινόταν γνωστή έξω, ξεπερνώντας τους τοίχους της φυλακής.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΠΙΕΣΗ

Η διεύθυνση των φυλακών επιχείρησε κατόπιν να μας επιβάλει αυτό που ονομάσαμε "βασανιστική έρευνα", που συνίσταται στο να υποχρεώνονται οι κρατούμενες να γυμνώνονται εντελώς κατά τη διάρκεια της έρευνας. Η ομάδα των γυναικών "δεσμοφυλάκων έρευνας" έρχεται και τα κάνει όλα άνω κάτω ερευνούν τα πάντα, παίρνουν μαζί-τους ότι θέλουν από τα λιγοστά υπάρχοντά-μας, μέγιστη σκληρότητα, και μας υποχρεώνουν να γδυθούμε εντελώς.

- Με τι συχνότητα γίνονταν οι έρευνες ;

Κάθε δεκαπέντε μέρες γινόταν μιὰ έρευνα κάπου. Εμείς οι πολιτικές κρατούμενες δεν γδυθήκαμε ποτέ. Η άρνησή-μας να γδυθούμε, να βγάλουμε το σουτιέν ή την κυλότα, σήμαινε δεκαπέντε μέρες απομόνωση. Έτσι, που, από το Φλεβάρη του 77, όταν άρχισε να εφαρμόζεται η "βασανιστική έρευνα", κάθε δεκαπέντε μέρες 70 ως 80 άτομα βρίσκονταν στα απομονωτήρια.

- Την ονομασία "βασανιστική έρευνα" εσείς την επινοήσατε ;

Ναι, εμείς την ονομάσαμε έτσι. Την είπαμε "βασανιστική" γιατί μιὰ γυναίκα στέκεται ολόγυμνη μπροστά σε μιάν άλλη με στολή, που την κοιτάζει, την επιθεωρεί την αγγίζει. Αντιτεθήκαμε σ' αυτό από αξιοπρέπεια. Ένα μέτρο που παίρνει η διεύθυνση των φυλακών εναντίον-μας, δεν είναι ποτέ το τελευταίο. Προαναγγέλει πάντα κάποιο άλλο, χειρότερο. Έτσι, όσο περισσότερο αντιστεκόμαστε στην "βασανιστική έρευνα", τόσο πιο πολύ καθυστερούμε το επόμενο μέτρο, τα δάχτυλα στον κόλπο, π.χ. Μερικές δεσμοφύλακες τύλιγαν κιδλας τα δάχτυλά-τους με χαρτί υγείας και απειλούσαν να μας κάνουν κολπική εξέταση. Μερικές συντρόφισσες τις έγδυναν με τη βία: τους κρατούσαν τα χέρια και τα πόδια, τις χτυπούσαν και τις έγδυναν ολότελα. αλλά για μας, η άρνηση να γδυθούμε ήταν μιὰ από τις πιο σημαντικές εκδηλώσεις αντίστασης.

800 ΓΑΒΑΘΕΣ ΧΤΥΠΟΥΝ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ

Τον Ιούνιο του 1977, η διεύθυνση εγκατέστησε ένα καινοβόγιο μέτρο : τη μεταφορά κρατουμένων προς άλλους τόπους κράτησης, φυλακές, στρατόπεδα συγκέντρωσης, αστυνομικά τμήματα. Ξέραμε ότι η μεταφορά αυτή είναι πολύ επικίνδυνη, εξαιτίας της τέλειας έλειψης κάθε εγγύησης για τη ζωή του κρατούμενου. Οι συντρόφισσες

που μεταφέρονταν για να ανακριθούν από κάποιο στρατηγό ή δικαστή, βασανίζονταν άγρια κατά το περισσότερο διάστημα. Καθώς δεν μπορούσαμε να τις εμποδίσουμε (οι μεταγωγές γίνονταν με τη βία), κάναμε ότι μπορούσαμε για να γίνουν γνωστές: κάναμε γνωστά τα ονόματα των κρατουμένων και τους τόπους όπου μεταφέρονταν, έτσι ώστε να σωθεί τουλάχιστον η ζωή-τους. Η πρώτη μεταγωγή έγινε στις 13 Ιουνίου 77. Πήραν τρεις συντρόφισες από την Κόρδοβα με το πρόσχημα πως ήθελε να τις δει ο στρατηγός Μενέντες. Στα κελιά ή στους θαλάμους όπου βρίσκονταν κάναμε "αλυσίδες" για να εμποδίσουμε να τις πάρουν με τη βία (η αλυσίδα είναι όταν πιανόμαστε από τα μπράτσα και κάνουμε κύκλο γύρω από τη συντρόφισσα που πρόκειται να μεταφερθεί για να εμποδίσουμε τις δεσμοφύλακες να περάσουν). Τις πήραν όμως με τη βία. Τότε όλες εμείς, και οι οχτακόσιες, πήραμε τις γαβάθες-μας κι αρχίσαμε να τις χτυπάμε στα κάγκελα. Έτσι ακουστήκαμε έξω. Άλλες ώρες αργότερα κατέφθασαν οι δικηγόροι, οι δημοσιογράφοι, οι ιερείς, οι οικογένειες, οι γείτονες. Και τα ονόματα των συντροφισών μαθεύτηκαν έξω. Μάθαμε ύστερα ότι κανείς δεν είχε στείλει να φέρουν τις συντρόφισες αυτές και ότι σίγουρα τις είχαν πάρει για να τις σκοτώσουν. Η αντίστασή-μας τους έσωσε τη ζωή. Ήταν ότι περισσότερο μπορούσαμε να κάνουμε. Στις επόμενες μεταγωγές, όταν καταλαβαίναμε ότι ο κίνδυνος ήταν μεγάλος, επαναλαμβάνουμε τα ίδια. Το γεγονός ότι η Βίλλια Ντεβότο βρισκόταν μέσα στην πόλη, βοήθησε στο να κινητοποιήσουμε τον κόσμο.

Μετά τις 13 Ιουνίου, η διεύθυνση επιχείρησε να εγκαινιάσει ένα νέο απομονωτήριο, ακόμα πιο υγρό, πιο σκοτεινό, πιο κρύο, όπου η απομόνωση ήταν απόλυτη. Πήραν εκεί δυό συντρόφισες, που άρχισαν αμέσως μία απεργία πείνας που κράτησε 15 μέρες: δέκα μέρες χωρίς να φάνε τίποτα και πέντε μέρες χωρίς να φάνε ούτε ναπιούν. Την δεκατη-πέμπτη μέρα τις έβγαλαν και δεν ξαναέκλεισαν ποτέ καμιά κρατούμενη εκεί. Ήταν μία μικρή νίκη. Για πρώτη φορά αποσύρανε ένα από τα καταπιεστικά μέτρα-τους. Γνωρίζοντας ότι οι δυό συντρόφισες έκαναν απεργία πείνας, αρνιόμασταν κι εμείς το συζήτιο, σε αλληλεγγύη προς εκείνες. Μετά τις 13 Ιουνίου, όπου σημειώθηκε το απόγειο της αντίστασης, μας τιμώρησαν όλες για ένα μήνα : ούτε γράμματα, ούτε επισκεπτήριο, ούτε έξοδος από τα κελιά. Ξέραμε πως υπήρχε κίνδυνος να γίνει αυτό, αλλά έπρεπε να σώσουμε τη ζωή των συντροφισών-μας. Ήταν πολύ δύσκολες μέρες. Αυτές οι ενέργειες αντίστασης έγιναν γνωστές στον Ερυθρό Σταυρό, στους διεθνείς οργανισμούς, που ασχολήθηκαν με την κατάσταση-μας.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΣ ΔΙΧΑΣΟΥΝ

Ο στόχος του εχθρού ήταν να μας εξουθενώσει σ' όλα τα πεδία, για να μας μεταβάλει σε ανθρώπινα κουρέλια, σωματικά όσο και ψυχικά. Τον Αύγουστο του 77, επιβίβησαν μία διαίρεση σε τρεις κατηγορίες, ένα διαχωρισμό με βάση τη διαγωγή : καλύτερη διαγωγή, περισσότερο "προνομία" ή μάλλον συνθήκες λιγότερο απάνθρωπες. Ο σκοπός : να σπάσουν της αντίστασή-μας, να μας διαιρέσουν. Η ενδότητά-μας ήταν το σπουδαιότερο όπλο μας και το μέτρο αυτό απόβλεπε στο να τη σπάσει. Υπήρχε μία πτέρυγα "καλής διαγωγής", μία ενδιαμέση πτέρυγα και μία τρίτη για τις "απειθείς" συντρόφισες, αυτές που προβάλλανε περισσότερη αντίσταση. Για να περάσει κάποια στην πτέρυγα της Καλής Διαγωγής, έπρεπε να αδρανοποιηθεί εντελώς και, καμιά φορά, να καταδίξει τις συντροφισές-της.

- Και ποιά "προνομία" αποκτούσατε ;

Πολύ λίγα. Να δουλεύουμε χειρωνακτικά, να έχουμε περισσότερα περιοδικά, να έχουμε καμιά φορά το χρόνο μία επίσκεψη "επαφής" με τα παιδιά (να μπορούμε να τ' αγκαλιάσουμε, να τα φιλήσουμε, κι όχι να τα βλέπουμε μέσα από τα τζάμια). Και κυκλοφορούσε η φήμη ότι έτσι ήταν πιο εύκολο να σ' αφήσουν ελεύθερη (πρόνταραν πολύ πάνω σ' αυτό). Όμως στην πραγματικότητα οι απολύσεις κρατουμένων δεν γίνονταν μόνο από την πτέρυγα Καλής Διαγωγής, γίνονταν από παντού. Και για να μας ξεγελάσουν ακόμα περισσότερο, όσες κοπέλες ήταν ν' αφηθούν ελεύθερες, τις περνούσαν πρώτα από την πτέρυγα Καλής Διαγωγής, για να πιστέψουμε ότι όσες ελευ-

θερώνονταν έβγαλναν από κει. Οι πτέρυγες Καλής Διαγωγής έγιναν κάτι σαν "πτέρυγες ελευθερίας". Αυτό το έκαναν για να μας σπάσουν το ηθικό, να μας διαιρέσουν, να μας φέρουν τη σύγχυση. Είναι οι "πτέρυγες-βιτρίνες", αυτές που δείχνουν στους διεθνείς οργανισμούς ή στη διεθνή κοινή γνώμη σε περιπτώσεις όπως το Παγκόσμιο Κύπελο. Μικρός μόνο αριθμός κρατούμενων δέχτηκε τις συνθήκες αυτές. Η πλειονότητα συνέχισε την αντίσταση. Ήταν μια δοκιμασία, αλλά για τις περισσότερες από μας ήταν ξεκάθαρο ότι αυτά τα μικρά προνόμια είχαν ελάχιστη σημασία και ότι το πιο σπουδαίο ήταν να διατηρήσουμε την ηθική-μας ακεραιότητα και την ενδοτικότητα-μας. Η αξιοπρέπεια-μας ανάγκασε τον εχθρό να μας σέβεται. Το πιο σημαντικό είναι αυτό, κι ακόμα το γεγονός ότι αισθανόμαστε πως, μέσα στα όρια των μικρών δυνατοτήτων-μας, συνεχίζουμε να συμμετέχουμε στον αγώνα του λαού-μας, έξω.

- Οι κοπέλες που περνούσαν στην πτέρυγα Καλής Διαγωγής εξακολουθούσαν να έχουν επαφή μαζί-σας ; Μπορούσατε να τους δείξετε κατανόηση ;

Προ σπαθούσαμε να μη χάσουμε την επαφή μαζί-τους. Τις καταλαβαίναμε, είχαμε όλες περάσει από βασανιστήρια* όλοι οι άνθρωποι δεν έχουν την ίδια δύναμη να αντέξουν σε καταστάσεις πραγματικά φριχτές. Το γεγονός ότι σε μια ορισμένη στιγμή αυτές αποφάσισαν να μην προβάδουν καμιά αντίσταση, δεν σημαίνει ότι αυτό θα ίσχυε για πάντα.

ΛΕΓΑΜΕ ΠΑΝΤΑ : "Η ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΑΧΑ ΑΥΤΟ"

Για μας, η αντίσταση αφορούσε όλες τις πλευρές της προσωπικότητας. Δεν ήταν μόνο "μπροστά σ' αυτή την κατάσταση επαναστατώ", αλλά μια ολοκληρωμένη στάση, που συγκροτούν κάθε στιγμή με την πολιτική εξουθένωση-μας. Ένα παράδειγμα από την καθημερινή-μας ζωή : η χειρωνακτική εργασία μας ήταν απαγορευμένη, αλλά εμείς δουλεύαμε με οτιδήποτε μας έπεφτε στα χέρια, παλιά ρούχα, κουτιά από απορυπαντικά, κλπ. Κάναμε η μια στην άλλη δωράκια τα χριστούγεννα ή σε γενέθλια. Με τις έρευνες μνδυνεύαμε να μας τα πάρουν, αλλά δεν είχε σημασία. Βοηθούσαμε όσες συντροφισσες είχαν παιδιά να διατηρούν καλές σχέσεις μ' αυτά: γράφαμε παραμύθια μεταξύ-μας, κάναμε σχέδια και οι μητέρες τους τα έστελναν.

Σημασία είχε να κάνουμε κάτι, να μην αφήνουμε, να επωφελομαστε από το κάθε τι. Και τούτη η καθημερινή, η "γκρίζα" προσπάθεια, χωρίς έξαρση, είναι κι αυτή αντίσταση. Αντίσταση είναι να μην αφήνεις να σε καταβάλει η αρώστια. Ακόμα κι όταν ο γιατρός αδιαφορεί, πρέπει να πηγαίνεις, να ζητάς, να απαιτείς, μέχρι που να καταφέρεις να προχωρήσει σε μια ανάλυση ή να δώσει ένα φάρμακο.

Αντίσταση είναι επίσης η κοινή ζωή. Μας άλλαζαν κελί κάθε τρεις μήνες και δεν έβλεπες πιά τις συντροφισσες που είχες ζήσει μαζί-τους και είχες συνδεθεί.

Αντίσταση ήταν επίσης να βρίσκουμε αμέσως τρόπους να γνωρίζομαστε και να ολοκληρωνόμαστε: να συζητάμε τις διαφορές-μας ή να βρίσκουμε σημεία ενδοτικότητας, έστω κι αν μας χώριζαν πολλά πράγματα. Ήταν απαραίτητο να οικοδομούμε την ενδοτικότητα ξεκινώντας από τα πιο μικρά πράγματα. Είχαμε καταλάβει ότι αυτό μας βοηθούσε όσο τίποτε άλλο ν' αντέξουμε. Αλλιώς θα αφήνουμε σ' ένα αναργό θάνατο. Όταν δεν αντλείς το μέγιστο που μπορείς από το λίγο που έχεις, όταν δεν το υπερασπίζεσαι με λύσσα, δεν μπορείς πιά να διατηρήσεις την ελπίδα και τη θέληση για ζωή.

Ήταν αυτός ο μικρός, απαιτητικός, καθημερινός αγώνας που έκανε ώστε να μη μπορούν να μας εξουθενώσουν.

ΕΛ ΣΑΛΒΑΔΟΡ

Στο Μεξικό, ο Ραφαέλ Βελάσκες, εκπρόσωπος των "LP-28", μιάς από τις κύριες οργανώσεις της επαναστατικής αριστεράς του Σαλβαδόρ, δήλωσε στις 22 Μάη : "Η τελική επίθεση της αριστεράς ενάντια στο στρατιωτικό καθεστώς βρίσκεται ακόμα στο στάδιο της προετοιμασίας, αλλά δεν αργεί πολύ... Ένα πράγμα είναι σίγουρο, η εξέγερση θα γίνει αυτό το χρόνο. Απλά πρέπει να συντονίσουμε ακόμα περισσότερο αυτή τη συνδυασμένη και μαζική επίθεση".

Οι συνδικαλιστικές ενώσεις, οι λαϊκές οργανώσεις, κώματα των μεσαίων τάξεων, που έχουν ενωθεί εδώ και δυο μήνες σ' ένα πλατύ "Δημοκρατικό Μέτωπο", προετοιμάζουν σήμερα μαζί με τις αντάρτικες παράνομες οργανώσεις (που έχουν συγκροτήσει το δικό-τους κοινό συντονιστικό όργανο), τις συνθήκες της εξέγερσης. "Έχουμε σταματήσει τις μεγάλες μαζικές διαδηλώσεις για να δημιουργήσουμε έναν αληθινό λαϊκό στρατό. Καταλαμβάνουμε κάθε μέρα σχολεία, εργοστάσια, χωριά για να μάθουμε στον κόσμο το χειρισμό των όπλων."

Ηδη, πολλά συνδικαλιστικά στελέχη έχουν περβσει στην παρανομία, τόσο για να αποφύγουν την καταπίεση των παραστρατιωτικών οργανώσεων, όσο και για να διαμορφωθούν τα αναγκαία στρατιωτικά στελέχη στη μελλοντική εξέγερση. Εντωμεταξύ, στις λαϊκές συνοικίες φτιάχνονται αποθήκες τρομζμων και παράνομες κλινικές.

ΚΟΛΟΜΒΙΑ

Μετά από 60 μέρες, έληξε η κατοχή της Δομινικανής πρεσβείας στην Μπογκοτά, που είχε γίνει από κομάντο της αντάρτικης οργάνωσης M-19 (Κίνηση 19 Απρίλη). Τα μέλη του κομάντο πήγαν στην Κούβα χωρίς να έχει ικανοποιηθεί ο όρος της απελευθέρωσης των πολιτικών κρατουμένων. Αντίθετα, η κυβέρνηση της Κολομβίας δέχτηκε την καταβολή λύτρων, που το ύψος-τους δεν έγινε γνωστό, κι επέτρεψε στην Διαμερικανική Επιτροπή των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου να επισκεφθεί τις φυλακές και να πάρει μαρτυρίες κρατουμένων για τα βασανιστήρια που έχουν υποστεί.

ΧΙΛΗ

9 Μάρτη : Με την ευκαιρία της "μέρας της γυναίκας" έγιναν διαδηλώσεις στο Σαντιάγο και το Βαλπαράισο. Σημειώθηκαν συγκρούσεις με την αστυνομία κι έγιναν δεκάδες συλλήψεις.

14 Απρίλη : Οι επισκοποι της Χιλής ζητούν με ανακοίνωσή-τους την άρση της κατάστασης εκτάκτου ανάγκης που έχει επιβληθεί στη χώρα εδώ και 6 1/2 χρόνια.

- Ένοπλα κομάντο επιτέθηκαν σε 3 τράπεζες του Σαντιάγο.

Πρωτομαγιά : Η Επιτροπή Αμυνας των Συνδικαλιστικών Δικαιωμάτων της Χιλής, ανακοίνωσε ότι από την παραμονή της Πρωτομαγιάς έχουν συληφθεί σε διάφορες πόλεις της χώρας περίπου 800 άτομα. Ανάμεσά-τους οι μεταλλουργοί συνδικαλιστές ηγέτες Ροδρπεν Βαλντέζ και Χουάν Σεπουλβέδα.

- Την πρωτομαγιά η αστυνομία πυροβόλησε στον αέρα για να διαλύσει παράνομη διαδήλωση. Πιάστηκαν 50 άτομα. Διαδηλωτές διαμαρτυρούμενοι για τις συλλήψεις κατέλαβαν μιὰ εκκλησία.

- Σε ένοπλη σύγκρουση με την αστυνομία σκοτώθηκε ο 30χρονος καθηγητής Οσκαρ Σαλαζάρ ηγετικό στέλεχος του MIR. Εξάλλου το MIR διεκδίκησε την ένοπλη επίθεση που έγινε στο στρατόπεδο της CNI (της πρώην DINA).

ANTENA

Υπεύθυνος σύμφωνα με τον νόμο :

Περιοδική Έκδοση

Αντώνης Κουτσοραδής

Τεύχος 2 - Τιμή : 35δρχ.

Μιαούλη 54 - Περιστέρι

οι ελεύθεροι ραδιοσταθμοί της Ευρώπης

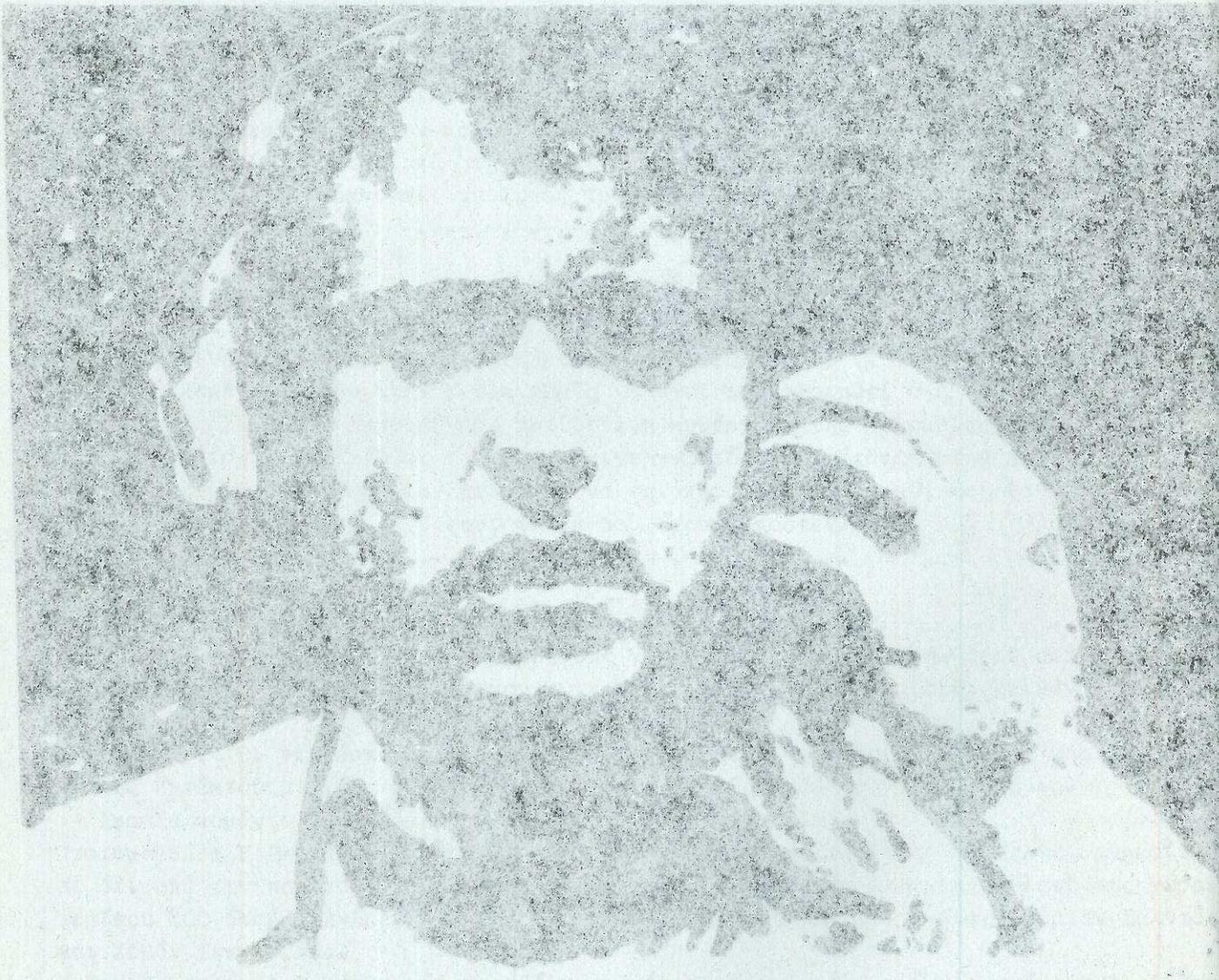
αφιερωμένο εξαιρετικά...

- στον ελεύθερο ραδιοφωνικό σταθμό του Πολυτεχνείου και στον αυτόνομο ραδιοσταθμό των Καταλήψεων
- σ' όλους τους φίλους ερασιτέχνες, που παρά τις διώξεις συνεχίζουν να μας προσφέρουν τις μουσικές τους επιλογές...

ANTENA
S. 2000

PLATE 1

ANTENA S. 2000

ANTENA S. 2000

ANTENA S. 2000

Κερδίζοντας το δικαίωμα στην έκφραση

"Σε κάθε άτομο αναγνωρίζεται η ελευθερία γνώμης και έκφρασης, που κατοχυρώνει το δικαίωμά-του να μην καταδιώκεται για τις απόψεις-του, αλλά και νά αναζητά, να δέχεται και να μεταδίδει, χωρίς να εμποδίζεται, τις πληροφορίες και τις ιδέες-του, με οποιοδήποτε μέσο έκφρασης..."

(Άρθρο 19 της Οικουμενικής Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων-OHE 10/12/1948)

Μία ακόμα διακήρυξη, αρκετά ουσιαστική, αρκετά γενική, που παραμένει στα χαρτιά, όπως τόσες άλλες. Πώς αλλιώς; Ο κρατικός μηχανισμός κάθε χώρας εξακολουθεί πάντα να καταδιώκει, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, όποιον θεωρεί επικίνδυνο για τις ιδέες του ή τον τρόπο που τις εκφράζει. Παράλληλα, φροντίζει να ελέγχει τα κυριότερα μέσα μαζικής ενημέρωσης (ραδιοφωνία-τηλεόραση), βάζοντας σαφείς περιορισμούς στο περιεχόμενο και την ανάπτυξη-τους. Απ' την άλλη μεριά, όσοι ενδιαφέρονται να εκφράσουν, να μεταδώσουν κάτι, συνήθως διαλέγουν πολυδοκιμασμένα μέσα (κυρίως τον τύπο), είτε εξασφαλίζοντας την υποστήριξη κάποιων κοινωνικών ομάδων είτε ενεργώντας μεμονωμένα. Η επιτυχία-τους είναι σχετική, αφού, τελικά, ότι εκφράζουν-εξαιτίας ακριβώς του "ορθόδοξου" τρόπου που γίνεται αυτό-υπολείπεται στη συνείδηση του κόσμου, ενώ επιπλέον καθόλου δεν θίγονται τα κρατικά κερημενά.

Σύμφωνα μ' αυτά τα δεδομένα, στην Ευρώπη του 20ου αιώνα, η Ραδιοφωνία δεν μπορούσε παρά να είναι κρατική, όπως εξάλλου και η τηλεόραση, καλύπτοντας με εθνικούς σταθμούς τη συνολική επιφάνεια κάθε χώρας και με ορισμένους τοπικούς τις ανάγκες των μεγάλων πόλεων. Απαραίτητα χαρακτηριστικά-της: υιοθέτηση της επίσημης κρατικής γραμμής ως προς την πληροφόρηση πάνω στα εσωτερικά κι εξωτερικά γεγονότα, με συνέπεια την ελλιπή αντικειμενικότητα, τη λογοκρισία, την ανεπάρκεια στο περιεχόμενο των προγραμμάτων, την απουσία αμεσότητας, αλλά και κάποιες τάσεις ελεγχόμενου εκμοντερνισμού, όπως και συνεχώς μεγαλύτερες παραχωρήσεις στη διαφήμιση και τα εμπορικά τρασά.

Αμφισβητώντας την κατάσταση αυτή δημιουργούνται οι πρώτοι πειρατικοί σταθμοί (παράνομοι, τοπικοί σταθμοί περιορισμένης εμβέλειας), που κάνουν σε ακανόνιστες ώρες μουσικά μόνο προγράμματα, και στην δυσκινησία και τη σοβαροφάνεια της κρατικής ραδιοφωνίας αντιπαράθετουν την αμεσότητά-τους. Η προσπάθειά-τους περιορίζεται στην ικανοποίηση των μουσικών αναγκών του κοινού-τους, γι αυτό και αντιμετωπίζουν την αντίδραση του επίσημου κράτους και τις ευκολίες των δισκογραφικών εταιριών.

Το 1964, όταν το φαινόμενο της ποπ μουσικής που λάνσαραν οι Μπητλς και οι Ρόλινγκ Στουνς μεσουρανούσε στο δυτικό κόσμο, ένας Ιρλανδός, ο RONAN O RAHELLY, αποφάσισε να βγει στα διεθνή ύδατα μ' ένα μικρό φορτηγό πλοίο, το οποίο μετέτρεψε σε μουσικό εμπορικό ραδιοσταθμό: Τό Ράδιο-Καρολάιν. Ακροατές-του, οι χιλιάδες νέων που είχαν απογοητευτεί από την ανεπάρκεια των μουσικών προγραμμάτων που οι επίσημοι ραδιοσταθμοί αφιέρωναν στα είδωλά-τους. Η δημιουργία του Ράδιο-Καρολάιν, αφού μάλιστα ακολουθήθηκε κι από τη δημιουργία και άλλων πειρατικών σταθμών, ενδόχλησε ιδιαίτερα τις βρετανικές αρχές, χωρίς ωστόσο να καταφέρουν ποτέ να διακόψουν τις εκπεμπές-του. Επί 15 ολόκληρα χρόνια ο πρώτος πλωτός σταθμός παρουσίαζε τις τελευταίες επιτυχίες της ποπ μουσικής και πρόσφατα της ντίσκο.

Διέκοψε τις εκπομπές-του στις 20/3/80, δυό λεπτά πριν ναυαγήσει το παλιό φορτηγό που στεγαζόταν το στούντιό-του...

Τη δεκαετία του '70, η ευρωπαϊκή νεολαία, μέσα στον απόηχο από το Μάη του 68 και το κίνημα της αμερικάνικης νεολαίας, και ενώ εμφανίζεται το φαινόμενο "αυτονομία", αναζητά καινούργιους δρόμους πολιτικής πρακτικής. Αισθάνεται έντονα την ανάγκη ευρύτερης ^{Εκδίνωντας} και πειραματίζεται στους τρόπους πραγμάτωσής της. Σαν γενιά που έχει αναπτυχθεί μαζί με τα οπτικοακουστικά μέσα, διαλέγει να εκφραστεί και με τη ραδιοφωνία, που τη μετατρέπει σε βήμα ελεύθερης έκφρασης.

Το 1975 δημιουργούνται στην Ιταλία οι πρώτοι ελεύθεροι ραδιοσταθμοί. Μ' αυτούς μπαίνουν τα θεμέλια ενός νέου κινήματος, του κινήματος Ελεύθερης Ραδιοφωνίας, που τα επόμενα χρόνια θα βρει τεράστια απήχηση και στο Βέλγιο και τη Γαλλία, και λιγότερο στην υπόλοιπη Ευρώπη.

Οι ελεύθεροι ραδιοσταθμοί δεν είναι παρά τοπικοί σταθμοί που δημιουργούνται αρχικά στις μεγάλες πόλεις κι αργότερα και στις μικρές. Όμως μέσα απ' αυτούς μπορούν να εκφράζονται κινήματα και ομάδες, όπως οι οικολόγοι, οι αντιμιλιταριστές, οι φεμινίστριες, οι ομοφυλόφιλοι, μειονότητες και διάφορες εξωκοινοβουλευτικές πολιτικές οργανώσεις. Ακόμα, προβάλλονται και συζητούνται τοπικά ή και ευρύτερα κοινωνικά προβλήματα από τους ίδιους τους ενδιαφερόμενους. Οι ραδιοσταθμοί αυτοί διατηρούν την ανεξαρτησία τους από τα εμπορικά κυκλώματα και τους κομματικούς μηχανισμούς, και η λειτουργία τους βασίζεται στην αμεσότητα και την καθοριστική συμμετοχή του κοινού. "Είναι πάντα πιο εύκολο, λένε, να βάζεις ένα καλό δημοσιογράφο να δώσει την άποψή του για τα πράγματα, παρά να εξηγήσεις στους ανθρώπους ότι μπορούν να κάνουν αυτή τη δουλειά οι ίδιοι. Σκοπεύουμε ν' ανδρξουμε τη ραδιοφωνία σ' όλα τα στρώματα του πληθυσμού που δεν τους είχε δοθεί ποτέ μέχρι τώρα ο λόγος, γιατί επιμένουμε ότι σ' αυτό το σημείο υπάρχει το σφάλμα ανάμεσα στην πληροφόρηση και στους πληροφορούμενους. Μετά από μια δουλειά ευαισθητοποίησης στη βάση, πολλοί άνθρωποι τηλεφωνούν για να εκφραστούν άμεσα πάνω στα προβλήματά τους. Συχνά είναι άνθρωποι που δεν συνηθίζουν να παίρνουν το λόγο..."

Αυτός ο τύπος πρακτικής απορρέει από τη θέληση να ξεπεραστεί η αιώνια απόσταση πομπή-δέκτη και να ανοιχτεί μια διαδικασία άμεσης επικοινωνίας, μια πρωτότυπη μορφή ανταλλαγών που δεν θα φιλτράρονται από γραφειοκρατικές παρεμβολές και όπου οι άνθρωποι θα 'χουν τη δυνατότητα ν' απαντούν ο ένας στον άλλο.

Στο "Ράδιο-Ποπολάρε" της Ιταλίας, ενώ γινόταν μια συζήτηση με θέμα τη βία στην πολιτική, ένα φασιστικό στέλεχος τηλεφώνησε για να δώσει ελεύθερα τη δική του άποψη. Σύμφωνα μ' αυτή, η βία της άκρας δεξιάς δεν είναι παρά η απάντηση στην ιδεολογική βία της άκρας αριστεράς. Αυτό το δεκάλεπτο τηλεφώνημα προκάλεσε μεγάλη αίσθηση στους ακροατές του σταθμού. Το ακολούθησαν τρεις βδομάδες συζητήσεων πάνω στην ιστορική αναγκαιότητα της βίας.

Ενώ στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες η ελεύθερη ραδιοφωνία είναι ελάχιστα ανεπτυγμένη, στην Ιταλία, τη Γαλλία και το Βέλγιο είναι μια αναμφισβήτητη πραγματικότητα: ο αριθμός των ελεύθερων ραδιοσταθμών αυξάνεται συνεχώς μαζί και οι μορφές τους.

28/4/80: Στο Παρίσι, οι απολυμένοι εργάτες του τυπογραφείου Νταρμπούα, στο οποίο είχαν κάνει κατάληψη απ' την αρχή του χρόνου, έφτιαξαν, για να κάνουν γνωστή την υπόθεσή τους, έναν ελεύθερο ραδιοσταθμό, το "Αγωνιζόμενο Ράδιο-Νταρμπούα". Με τεχνικά μέσα που τους έδωσε η Ομοσπονδία Ελεύθερων Ραδιοσταθμών κατασκεύασαν ένα πραγματικό στούντιο μέσα στο εργοστάσιο και κάθε βράδυ έκαναν εκπομπές πληροφόρησης και συζητήσεων πάνω στα εγαιτικά ζητήματα.

Επιπλέον, το κίνημα της ελεύθερης ραδιοφωνίας έχει επηρεάσει όλο το χώρο της τοπικής-μη κρατικής-ραδιοφωνίας, μ' αποτέλεσμα σήμερα να συναντάμε εκτός από τους εμπορικούς διαφημιστικούς σταθμούς (εξέλιξη των "πειρατικών") και

και ένα ραγδαία αυξανόμενο πλήθος "ανεξάρτητων": σταθμοί των δήμων ορισμένων μεγάλων πόλεων, κομματικοί (ελέγχονται ή επηρεάζονται από τα μεγάλα κόμματα της αντιπολίτευσης), συνδικαλιστικοί (ανήκουν στις μεγάλες συνδικαλιστικές ενώσεις).

Από την άλλη μεριά, σ' όσες χώρες έχει αναπτυχθεί η ελεύθερη ραδιοφωνία, οι κρατικοί μηχανισμοί, αντιμετωπίζοντας τα ολοένα αυξανόμενα, ανεξέλεγκτα απ' αυτούς κέντρα πληροφόρησης, αντιδρούν ποικιλοτρόπα, ανάλογα πάντα με τις ισχύουσες οικονομικές και πολιτικές συνθήκες: ψηφίζουν σκληρούς νόμους και φροντίζουν με ζήλο για την εφαρμογή-τους, τιμωρώντας τους παραβάτες του κρατικού ραδ. μονοπωλίου με κατασχέσεις στα υλικά των σταθμών, πρόστιμα και φυλακίσεις - όπως γίνεται πρόσφατα στη Γαλλία. Όταν πάλι δεν υπάρχει η δυνατότητα νομοθετικής κατοχύρωσης του κρατικού μονοπωλίου (όπως στην Ιταλία), τότε η "εξόντωση" των σταθμών επαφίεται στους σκληρούς νόμους της αγοράς και του ανταγωνισμού, μιά και το Κράτος ξέρει την αφύναμια αυτοσυντήρησης των περισσότερων ελ. ραδ/θμών και την αναπόφευκτη προσφυγή-τους στη διαφήμιση.

Ας δούμε όμως πώς συγκεκριμένα πώς έχει η κατάσταση στις χώρες όπου έχει πια έντονα εμφανιστεί το φαινόμενο της Ελεύθερης Ραδιοφωνίας.

ΙΤΑΛΙΑ

Για πολλά χρόνια, το μονοπώλιο της RAI, της κρατικής ιταλικής ραδιοτηλεδρασης, παρέμενε χωρίς καμιά αμφισβήτηση στην πράξη. Οι χριστιανοδημοκράτες, κατέχοντας την εξουσία, έλεγχαν όλο τον κρατικό μηχανισμό, μαζί και τη ραδιοτηλεδραση, και δεν έμπαινε καν ζήτημα για ανεξάρτητο πομπό. Καθώς όμως, στη δεκαετία του '70, η οικονομική κρίση μονιμοποιείται και εντείνονται οι κοινωνικές και πολιτικές συγκρούσεις, πολλά πράγματα αρχίζουν να συμβαίνουν...

Τον Γενάρη του 1975, εκμεταλευόμενοι τις ελλείψεις στη νομοθεσία τη σχετική με τη ραδιοτηλεδραση, ένας επιχειρηματίας κι ένας δημοσιογράφος ιδρύουν τον πρώτο ανεξάρτητο ραδ/θμό στα F.M., το "Ράδιο-Πάρμα". Δεκάδες άλλοι τους ακολουθούν. Δημιουργούνται κυρίως εμπορικοί ραδ/θμοί με περιεχόμενο μουσική και διαφημίσεις και συγκεντρώνονται στον οργανισμό ANTI.

Τον Σεπτέμβρη του '75, εμφανίζονται οι πρώτοι "κόκκινοι" σταθμοί, από εξωκοινοβουλευτικές αριστερές ομάδες. Οι ελεύθεροι σταθμοί αρχίζουν να γίνονται πολυάριθμοι κι ενοχλητικοί.

Την άνοιξη του 1976, ενώ ο Ντάριο Φο συμμετέχει στις εκπομπές του "RADIO BRANDE ROSSE", η αστυνομία επεμβαίνει και κάνει κατάσχεση στο υλικό του σταθμού. Σ' όλη την Ιταλία παρόμοια γεγονότα διαδέχονται το ένα το άλλο. Όμως, τον Ιούλη '76, η Συντακτική Βουλή κηρύσσει παράνομο το μονοπώλιο της RAI και ο νόμος 103, ο νόμος της μετατροπής της RAI προβλέπει την "αποκέντρωση", δηλ. την δημιουργία τοπικών σταθμών προσαρτημένων στους μητρικούς σταθμούς. Επιπλέον βάζει τέλος στην ημιπαράνομη των "ελεύθερων σταθμών".

Τους επόμενους μήνες εμφανίζονται δεκάδες νέοι ανεξάρτητοι σταθμοί, που πειραματίζονται σε διαφορετικούς δρόμους. Μερικοί διαλέγουν την ευκολία-τους· κρατάνε το μοντέλο της "μάμα-RAI" και ξαναφτιάχνουν τοπικά μινι-μονοπώλια του θεάματος και της πληροφόρησης. Στο αντίθετο άκρο, βρισκόμαστε τους πρωτοπόρους, που συγκροτούν την FRED (Ομοσπονδία Δημοκρατικών Πομπών-Δεκτών), κι έχουν ένα σχέδιο πια φιλόδοξο: "Πρέπει να χτυπήσουμε το μονοπώλιο του κρατικού μηχανισμού όχι μόνο στο γεωγραφικό επίπεδο αλλά και στο επίπεδο της αντίληψης για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης".

Σ' αντίθεση με τη RAI που διακηρύσσει ότι είναι ένα μέσο ενημέρωσης, ο ελεύθερος ραδιοτηλεοπτικός σταθμός "Ραδιο-τηλεδραση Τσιτά" θέλει να είναι μέσο επικοινωνίας και δράσης. "Η δική-μας ραδιοφωνία και τηλεδραση, εξηγεί ένας

από τους μόνιμους συνεργάτες-του, επιδιώκει την προώθηση με θετικό τρόπο - και όχι την άμβλυση - ορισμένων κοινωνικών πιέσεων. Με ενέργειες όπως μια παρέμβαση στο δημοτικό συμβούλιο προκειμένου να δοθεί λύση σ' ένα οποιοδήποτε πρόβλημα (χαλασμένος σηματοδότης, σπασμένος αγωγός κλπ), ή την υποστήριξη μίας συγκεκριμένης πρωτοβουλίας μίας γειτονιάς, παρακινούμε τον κόσμο ν' αποκτήσει εμπιστοσύνη στη δράση. Οι ακροατές-μας δεν είναι συνήθως πολιτικοποιημένα άτομα. Επικοινωνώντας με το σταθμό-μας, αρχίζουν να παραδέχονται ότι με τη δράση μπορεί κανείς ν' αλλάξει την πραγματικότητα".

Μάρτης - 77 : Στη Μπολόνια και στη Ρώμη οι ελεύθεροι ραδιοσταθμοί καλούν τους φοιτητές να κατέβουν στους δρόμους, όπου χιλιάδες νέων συγκροούνται με την αστυνομία.

Τα επόμενα χρόνια, ^{που} σημάδεύονται από έντονο πολιτικό αναβρασμό και οξυμένα κοινωνικά προβλήματα, οι ελεύθεροι σταθμοί πολλαπλασιάζονται σ' όλη την Ιταλία, καταλαμβάνοντας όλες τις διαθέσιμες συχνότητες, και ανάλογα με την οργάνωσή-τους και το περιεχόμενο των προγραμμάτων-τους κερδίζουν ή χάνουν στο συναγωνισμό που τους γίνεται από τους εμπορικούς και κομματικούς σταθμούς.

Ανάμεσα στους 42 ελ.ραδ/θμούς στο Τουρίνο, το Ράδιο Τσιτά Φουτούρα υπήρξε ένας υποδειγματικός ελεύθερος ραδιοσταθμός. Είχε ιδρυθεί από ευτόνομους και παλιούς αγωνιστές της άκρας αριστεράς. Χαρακτηριστικό-του ήταν ότι δεν αρξέστηκε, όπως οι ανταγωνιστές-του, να έχει ένα πρόγραμμα στο μεγαλύτερο μέρος του μουσικό, αλλά έδωσε περισσότερο βάρος στην αντι-πληροφόρηση. Οι εκπομπές-του άρχιζαν στις 7 το πρωί και τέλειωναν στη 1 τη νύχτα· ήταν έτσι διαμορφωμένες ώστε να υπολογίζουν το ρυθμό της ζωής και τα ωράρια της δουλειάς των κατοίκων του Τουρίνου, που στην πλειοψηφία-τους είναι εργάτες στα εργοστάσια της Φιάτ. Έτσι, το πρώτο δελτίο ειδήσεων έβγαίνε στον αέρα στις 7.15 το πρωί, πριν οι εργάτες φύγουν απ' τα σπίτια τους. Και ακολουθούσαν άλλες δύο ^{βασικές} εκπομπές πληροφόρησης, στις 1-2 το μεσημέρι και στις 7-8 το απόγευμα. Περιλάμβαναν, ένα δελτίο με ειδήσεις απ' όλη τη χώρα, νέα του Τουρίνου, ενημέρωση πάνω σε διάφορες πολιτικές και πολιτιστικές εκδηλώσεις και συναντήσεις, συζητήσεις προσκαλεσμένων με δημοσιογράφους ή με Τουρινέζους που τηλεφωνούσαν τις ερωτήσεις και παρατηρήσεις-τους.

Αυτό το μοναδικό στοιχείο σ' όλους τους ελεύθερους σταθμούς, η μεγάλη και ζωντανή συμμετοχή των ακροατών, είχε μετατρέψει το ράδιο Τσιτά Φουτούρα σε ελεύθερο βήμα των ακροατών : οι ακροατές σε συνεργασία με τα βασικά επαγγελματικά στελέχη του σταθμού μπορούσαν να κάνουν μόνοι τους εκπομπές πάνω σε θέματα που κατείχαν ή ακόμα να επεμβαίνουν άμεσα στις εκπομπές του σταθμού και να διαμορφώνουν οι ίδιοι ένα πρόγραμμα, την έκβαση μίας συζήτησης κλπ.

Το Ράδιο-Τσιτά Φουτούρα έδινε ιδιαίτερη σημασία στα κάθε είδους γεγονότα και προβλήματα της πόλης του Τουρίνου. Κάθε βδομάδα δινόταν μία ώρα στο δήμαρχο για ν' απαντήσει στις ερωτήσεις των συντακτών του σταθμού ή των ακροατών και 3 φορές τη βδομάδα δινόταν από ένα τέταρτο στα συνδικάτα της Φιάτ.

Οι οικονομικοί του πόροι προέρχονταν 1) από την προσφορά των 750 μελών του συνεταιρισμού λαϊκής δράσης, που ήταν και ο ιδιοκτήτης του σταθμού, 2) από τη διαφήμιση (μεγάλων καταστημάτων, βιβλιοπωλείων, εκδοτικών οίκων, εφημερίδων, συνδικάτων κλπ) 3) από την οργάνωση συναυλιών (20 περίπου κάθε χρόνο με ιταλούς και ξένους καλλιτέχνες). Τα συνολικά του έξοδα (περιλαμβάνεται και ο μισθός των 17 μόνιμων στελεχών-του) έφθαναν περίπου τις 250.000 δρχ. το μήνα και με δυσκολία καλύπτονταν, καθώς η βασική πηγή εσόδων-του παρέμενε η διαφήμιση...

Ανοιξη του '80 : Η Ιταλία είναι ακόμα η χώρα των 3300 ελεύθερων ραδιοσταθμών και των 700 ιδιωτικών τηλεοπτικών καναλιών, αλλά μέχρι τότε ; Η περίοδος του μεγάλου ενθουσιασμού έχει περάσει και έχουν από καιρό αρχίσει να γίνονται αισθητά τα σοβαρά προβλήματα της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Κάθε μέρα ένας ελεύθερος ραδ/θμός εξαφανίζεται. Υστερα από μία περίοδο σύγχισης, η RAI ξαναπήρε πάνω της και κάνει πραγματικό συναγωνισμό στους ανεξάρτητους τοπικούς ραδ/θμούς, που, καθώς είναι πολυάριθμοι, έχουν φέρει κορεσμό στη διαφημιστική αγορά. Και η διαφήμιση είναι καθοριστικός παράγοντας στην οικονομική στήριξη ενός ανεξάρτητου σταθμού. Οι πύλοιοι σταθμοί, καθώς έχουν τέλειο και σύγχρονο τεχνικό εξοπλισμό, κερδίζουν άνισα την προτίμηση των διαφημιζόμενων. Από την άλλη μεριά οι πύλοιοι, κύρια όσοι στηρίζονται από τα μεγάλα κόμματα, δεν διστάζουν να εφαρμόσουν και το DUMPING στις τιμές των διαφημίσεων για ν' απομονώσουν και να εξαφανίσουν τους μικρότερους σταθμούς. Πολλοί απ' αυτούς γονατίζουν από το βάρος των εξόδων και διακόπτουν. Αυτό περισσότερο συμβαίνει στον τομέα της εμπορικής ανεξάρτητης ραδιοφωνίας. Ήταν πολλοί οι μικροί "καρχαρίες" που πίστευαν πως ήταν αρκετοί να θέσουν σε λειτουργία ένα πομπό και να εγκαταστήσουν στο μικρόφωνο ένα ντισκ-τζόκευ για ν' αρχίσει να πέφτει βροχή το χρήμα των διαφημιζόμενων. Σήμερα, αναγκάζονται να δώσουν το χέρι στους μεγαλοκαρχαρίες των εκδοτικών οίκων και των βιομηχανιών, που έχουν τα μέσα να πατρωνάρον τους ραδιοφωνικούς σταθμούς νοικιάζοντας τα προγράμματά-τους και παίρνοντας τελικά τον έλεγχό-τους.

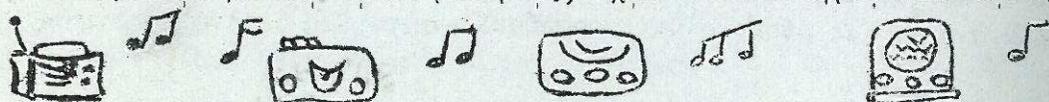
#

Μ' αυτό τον τρόπο, το καινούργιο ραδιοφωνικό πλαίσιο στην Ιταλία διαμορφώνεται πάνω στο αμερικάνικο μοντέλο. Η RAI προβλέπει ότι μέσα σε τρία χρόνια δεν θα υπάρχουν πάνω από 300 ανεξάρτητοι σταθμοί, που η μεγάλη πλειοψηφία τους θα είναι ενσωματωμένα σ' ένα ιδιωτικό δίκτυο. Αυτά τα ιδιωτικά δίκτυα θα φέρουν το κύριο οικονομικό βάρος, θα έχουν μεγαλύτερη ευκινησία στη λειτουργία-τους, και μία αρκετά μεγάλη ικανότητα να αγγίζουν ολοένα και πιο ιδιαίτερες μερίδες του κοινού. Θα συνυπάρχουν με το δημόσιο δίκτυο της RAI και με όσους ελεύθερους ραδιοσταθμούς θ' αντέξουν και θα καταφέρουν να κρατήσουν την ανεξαρτησία-τους.

το ράδιο-Ποπολάρε στην πρώτη γραμμή

Τα δύο τελευταία χρόνια, οι ραδιοσταθμοί οι πραγματικά ανεξάρτητοι έχουν συναντήσει μεγάλες δυσκολίες, συχνά αξεπέραστες. Παράδειγμα το Ράδιο-Ποιτά Φουτοβρα. Καθώς είχε καταβληθεί απ' τις οικονομικές δυσκολίες και τις εσωτερικές διαμάχες, που αντικαθρέφτιζαν τις ανακατατάξεις του "Κινήματος", μία φασιστική επίθεση του έδωσε τη χαριστική βολή. Αναφέρουμε επίσης το Ράδιο-Σέργουντι, που η αστυνομία σφράγισε με δικαστική απόφαση, και το Ράδιο Οντα Ρόσα του οποίου πολλοί υπεύθυνοι φυλακίστηκαν πρόσφατα για "υποστήριξη στον ένοπλο αγώνα". Άλλοι πάλι ραδιοσταθμοί, καταπονημένοι από τα υλικά προβλήματα και απογοητευμένοι από τη δυσκολία που παρουσιάζει η πραγματοποίηση μιας ραδιοφωνίας με ακροατικότητα, σταμάτησαν από μόνοι-τους. Το να βάζεις στο πικάπ ένα δίσκο 45 στροφών δεν είναι ιδιαίτερα πολύπλοκο. Όμως το να εμπυχνώνεις ένα σταθμό που βάζει σ' εφαρμογή μία καινούργια πολιτική της πληροφόρησης και της καλλιτεχνικής έκφρασης και ένα αληθινό άνοιγμα προς τα έξω, είναι μία άλλη είδους προσπάθεια με διαφορετικές απαιτήσεις.

Ένας από τους ελεύθερους σταθμούς που έχουν ως τα τώρα αντέξει στις κάθε λογής πιέσεις, είναι το Ράδιο-Ποπολάρε του Μιλάνου, που μάλιστα διατηρεί την μεγαλύτερη ακροατικότητα στην περιοχή των Αλπεων. Πραγματοποιεί ένα διαφορετικό είδος ενημέρωσης, παρακολουθώντας από κοντά τα γεγονότα και πληροφορώντας τους ακροατές με επί τόπου ρεπορτάζ, σχόλια και στιγμιότυπα από την εξέλιξη

ενός γεγονότος, αλλά και με αναλύσεις για τα αίτια-του. Χάρη σ' αυτό τον αέρα της αλήθειας που πνέει στο Ράδιο Ποπολάρε μπορεί κανείς να πληροφορηθεί με σιγουριά για κάθε κόμμα συλλήψεων, για κάθε διαδήλωση ή επίθεση· ακόμα, μπορεί να τηλεφωνήσει και να δώσει πληροφορίες ή να εκφράσει τη γνώμη του πάνω στ φλέγονται ζητήματα της στιγμής.

Μια μόνιμη εκπομπή του Ράδιο-Ποπολάρε, πέρα από τα δελτία, τα μουσικά προγράμματα κλπ, είναι η "βραδινή συζήτηση". Από της 8 ως τις 12 κάθε βράδυ, γίνονται συζητήσεις με διάφορα θέματα: πολιτικός προβληματισμός, οικολογικά ζητήματα, θέματα που αφορούν τη σεξουαλική ζωή, το γυναικείο κίνημα κλπ. Αυτές οι νυχτερινές εκπομπές υπολογίζεται ότι δεν έχουν παραπάνω από 5000 ακροατές, κι έτσι ο τόνος τους είναι πιο οικειός - πάντως οποιοσδήποτε μπορεί να πάρει τηλέφωνο και να δώσει απ' ευθείας τη γνώμη του.

Αλλά ο σταθμός δεν αρκείται μόνο στις συζητήσεις. Τον καιρό των εκλογών, το Μάη του 1979, το Ράδιο-Ποπολάρε μαγνητοφώνησε μια εξομολόγηση, όπου ένας παπάς συμβούλευε ένα ταλαιπωρημένο πιστό να ψηφίσει Χριστιανοδημοκρατία. Άλλοτε, στη διάρκεια μιας έρευνας γύρω από την κατοικία στο Μιλάνο, ένας συντάκτης του μαγνητοφώνησε την κουβέντα ενός μεσίτη διαμερισμάτων που ανέφερε σ' έναν πελάτη τις επίσημες τιμές και τις τιμές της μαύρης αγοράς: η μαρτυρία του εξαπατημένου πελάτη θορυχήσε 1,5 χρόνο φυλακή μ' αναστολή στον διευθυντή του μεσιτικού γραφείου.

Στις ζωντανές εκπομπές έρευνας του Ράδιο-Ποπολάρε θίγονται σε βάθος τα πιο οξυμένα προβλήματα της ιταλικής κοινωνίας. Μιλούν οι μετανάστες από τον ιταλικό νότο που είναι εγκατεστημένοι στο Σεβέζο και δηλητηριάζονται από τα πετροχημικά τραστ. Κι ακόμα, οι μηχανικοί του ατομικού κέντρου του Καδρσο, 60 μόνο χιλιόμετρα από το Μιλάνο) οι οποίοι δηλώνουν την αγνοιά τους για το τι πρέπει να γίνει σε περίπτωση ατυχήματος και επισημαίνουν τα 40 ατυχήματα που έχουν ήδη γίνει...

ΤΑ "ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ" ΤΟΥ ΡΑΔΙΟ-ΠΟΠΟΛΑΡΕ

Αν το Ράδιο-Ποπολάρε υπάρχει ακόμα σήμερα, αυτό οφείλεται και στο γεγονός ότι διαχειρίζεται ρεαλιστικά ένα χρηματικό ποσό που ίσως φανεί αστείο στους ειδικούς των μέσων μαζικής ενημέρωσης, αλλά πάντως εξασφαλίζει το ελάχιστο αναγκαίο για τη ζωή του σταθμού. Για παράδειγμα, ο προϋπολογισμός του 1978 περιλάμβανε τα εξής :

ΕΣΟΔΑ		ΕΞΟΔΑ	
Διαφήμιση	2400000 δρ.	Μισθοί	2500000
Συναυλίες	500000 "	τηλέφωνο	1200000
Συνδρομές ακροατών	900000 "	Τεχνική συντήρηση	200000
Ενισχύσεις συνδικάτων	500000 "	Συνδρομές πρακτορείων	150000
Σήματα, αφίσες κλπ	250000 "	Νοίκια και ηλεκτρικό	300000
	<u>4500000 δρ.</u>		<u>4350000</u>

Η οικονομική ενίσχυση του σταθμού πραγματοποιείται ιδιαίτερα στη διάρκεια των συναυλιών, με τη μορφή των συνδρομών. Οποιοσ ακροατής εγγράφεται συνδρομητής αποκτά μια κάρτα που του δίνει το δικαίωμα για έκπτωση σε πολλά θέματα. Ωστόσο, η πρωταρχική πηγή εσόδων παραμένει η διαφήμιση, που οι κυριώτεροι τομείς της είναι οι μικρές αγγελίες (30%), οι φάρμες HI-FI (20%) και οι εκδότες βιβλίων (20%). Οι τιμές των διαφημιστικών μηνυμάτων είναι 500 δρχ. για 30", μεταξύ όμως 11 και 3μμ, ώρες μεγάλης ακροατικότητας, η τιμή γίνεται 1000δρχ.

Όταν το Ράδιο-Ποπολάρε είχε αναμεταδοτή 800 βάρ, τουλάχιστον 170000 άτομα άκουγαν το σταθμό κάθε βδομάδα. Σήμερα διαθέτει αναμεταδοτή 5 κιλοβάρ που αυξάνει αισθητά τη ζώνη ακρόασης-του, αλλά έχει προκαλέσει ένα έλλειμα 900000δρχ. σ' ένα προϋπολογισμό κιόλας δύσκολο να ισοροπήσει...

ΓΑΛΛΙΑ

Στην περίοδο από το Μάρτη του 77 μέχρι το Μάρτη του 78 γίνονται οι πρώτες σοβαρές απόπειρες για τη δημιουργία ελεύθερων ραδιοσταθμών από διάφορες ομάδες, λιγότες στον αριθμό και χωρίς ξεκαθαρισμένη αντίληψη για την υπόθεση της ελεύθερης ραδιοφωνίας. Είναι μια περίοδος ιδιαίτερα αβέβαιη και οι σταθμοί βρσκονται ακόμα στο πειραματικό τους στάδιο. Αυτό δεν τους εμποδίζει να πληθαίνουν, να καθιερώνουν τις μεταδόσεις των εκπομπών-τους στα FM και να συγκροτήσουν την ALO (Ένωση για την Απελευθέρωση των Κυμάτων).

Το Μάρτη του 78 γίνεται στο Παρίσι η συνδιάσκεψη της ALFREDO, από την ALO και την αντίστοιχη ιταλική FRED. Καθώς έχουν ήδη τεθεί τα προβλήματα της πολιτικής και οικονομικής ανεξαρτησίας των σταθμών, εκεί γίνεται η πρώτη αντίπαρθεση στις αντιλήψεις των ραδιοφωνικών ομάδων, τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο. Αποτέλεσμα: το κίνημα των ελ. σταθμών διασπάται. Οσοι αρνούνται "οποιαδήποτε εξδρτηση της ελεύθερης ραδιοφωνίας από τις οικονομικές και τις κομματικές δυνάμεις" εγκαταλείπουν την ALO και, με τη συμπαράσταση πολλών διανοομένων, συγκροτούν την "Ομάδα υποστήριξης στους Ελεύθερους Ραδιοσταθμούς". Η ALO επιμένει στην άποψη-της για μια ραδιοφωνία "ελεύθερη, τοπική και εμπορική" (που όμως δεν θα 'χει κερδοσκοπικούς στόχους), και συνεργάζεται με διάφορους άλλους ραδιοφωνικούς συλλόγους. Οι ασυμβίβαστοι, δηλαδή όσοι αρνούνται τη σχέση με οποιαδήποτε οικονομική ή πολιτική αρχή, ενώνονται στην "Ομοσπονδία Ελεύθερων Ραδιοσταθμών", ωθημένοι από την ανάγκη ν' ανταλλάσουν τις απόψεις τους, ν' αντιπαραθέτουν τις εμπειρίες τους και ν' αντιμετωπίζουν συλλογικά τα κοινά προβλήματα.

Το φθινόπωρο του 78 έρχεται μαζί μ'ένα "ειδικό" νόμο ψηφισμένο από τη Βουλή ο οποίος προβλέπει, για κάθε άτομο που παραβιάζει το Κρατικό Ραδιοφωνικό Μονοπώλιο, φυλάκιση μέχρι και 12 μηνών και πρόστιμο 10.000 μέχρι 100.000 FR, καθώς και κατάσχεση των μηχανικών εγκαταστάσεων του σταθμού. Και οι πιο τολμηροί αποκαρδιώνονται. Στδ Παρίσι, πολλοί σταθμοί σταματούν. Μια κάποια κλίση είναι εμφανής, όχι όμως και ολοκληρωτική. Διάφορες ομάδες έρχονται σ'επαφή μεταξύ τους και αλληλουποστηρίζονται τεχνικά και οικονομικά. Έτσι, στην Προβηγγία αρκετοί σταθμοί συνεχίζουν τη λειτουργία-τους.

Πάντως, στις αρχές του 79, ελάχιστη κουβέντα ακούμε να γίνεται για τα ελεύθερα ράδια. Ωστόσο η αστυνομία έχει κάνει ήδη "επισκέψεις" σε πολλούς σταθμούς κατασχοντας τον εξοπλισμό-τους, κι δλ'αυτά μέσα στην αδιαφορία και τη σιωπή του τύπου.

Λίγο αργότερα, οι υπάρχοντες φορείς της ελεύθερης ραδιοφωνίας (ALO, Ομοσπονδία Ελ. Ραδ/θμών κλπ), επιχειρούν χωρίς επιτυχία να ξαναδώσουν ζωή στο κίνημα, προωθώντας το συντονισμό των ελ. ραδ/θμων. Παράλληλα, μερικές ραδιοφωνικές ομάδες βοηθιούνται μεταξύ-τους, οργανώνονται κι εξασφαλίζουν την επιβίωση των σταθμών-τους με κατά μέσο όρο μια εκπομπή την εβδομάδα. Επιμένουν. Καινούργιοι σταθμοί ξεφυτρώνουν συνέχεια σε διάφορες πόλεις, καθώς η ανάγκη για έκφραση και το μεράκι αποδεικνύονται ισχυρότερα από τις δυσκολίες.

ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΜΕΣΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ Η ΟΧΙ ;

(Κείμενο του RADIO ONZE DEBROUILLE)

Ο τύπος, το ραδιοφωνο και η τηλεδραση βρσκονται σε κρίση. Έχουν αρωστήσει από τα οικονομικά και πολιτικά μονοπώλια, ή μάλλον έχουν τόσο ταΐσει που κοντεύουν να σκάσουν. Αμήν και τότε !

Στη Γαλλία υπάρχει μια επίφαση ελευθερίας του τύπου: οποιοσδήποτε, δηλαδή, μπορεί να βγάλει μια εφημερίδα. Όταν επιχειρεί τη διάδοσή-της, πέφτει στην πρώτη παγίδα. Όταν επιχειρεί να την πουλήσει, στη δεύτερη. Βλέπεις, το

κόστος της εκτύπωσης και της διάδοσης είναι τόσο μεγάλο, ώστε η εξισορρόπηση των εσόδων και των εξόδων μίας έκδοσης γίνεται ένα εξαντλητικό спор, είτε συνοδεύεται από διαφήμιση είτε όχι. Έτσι τα διάφορα φύλλα "σπάνε" το ένα μετά το άλλο... Και άλλα παίρνουν τη θέση τους - προσωρινά. Είναι η εποχή που όλοι εκφράζονται "ελεύθερα" πάνω στο χαρτί ελπίζοντας πάντα σ'ένα ρεκόρ αναγνωστών.

Παρόμοια είναι και τα εμπόδια στον κινηματογράφο : τα προβλήματα που έχει να ξεπεράσει κανείς, βρίσκονται στη διακίνηση και στο πούλημα της ταινίας.

Στο ραδιοφωνικό όμως και στην τηλεόραση δεν υπάρχει ούτε καν επίφαση ελευθερίας στη Γαλλία. Δεν υπάρχει παρά η ΔΙΚΗ-ΤΟΥΣ τηλεόραση και το ΔΙΚΟ-ΤΟΥΣ ραδιοφωνικό. Έτσι, αν θελήσεις να δημιουργήσεις ένα μέσο "μαζικής επικοινωνίας", αυτό δεν μπορεί νά'ναι παρά ένα έντυπο. Όχι ραδιοφωνικός σταθμός ούτε τηλεοπτικό κανάλι· αυτά ανήκουν σ'ΕΚΕΙΝΟΥΣ. Όπως εξάλλου και τα όπλα. Θυμήσου πάντως πως θα μας δώσουν πάλι εύκολα τη ραδιοφωνία και την τηλεόραση από τα όπλα...

Γι' αυτό λοιπόν, όταν κουβεντιάζεις ένα ζήτημα με κάποιον άλλο, κάνε-το μπροστά σ'ένα μικρόφωνο. Πάντα θα υπάρχει κάποιος που θ'ανοίξει το τρανζίστορ του. Είναι στο σπίτι του και δεν χρειάζεται να πληρώσει τίποτα. Και την επόμενη φορά θα συζητάς μαζί του μπροστά στο μικρόφωνο :

Η γαλλική ελεύθερη ραδιοφωνία είναι πιά μία πραγματικότητα, αρκετά δυσάρεστη βέβαια για ορισμένους. Οι διακηρύξεις των υπουργών, των βουλευτών, των διάφορων ηγετών καθώς και άλλων πολιτικών προσωπικοτήτων δείχνουν ότι, από τη δεξιά μέχρι την αριστερά, σε κανένα δεν αρέσουν αυτά τα "ελεύθερα ράδια". Η "εικόνα της Ιταλίας", η "αναρχία", η "ανατρεπτική δραστηριότητα", η "τρομοκρατία", οι διάφορες "ιδεολογίες", όλ' αυτά που καταλογίζουν στους σταθμούς, κύρια όμως η έλλειψη ελέγχου στις ιδέες παγώνουν αυτούς τους κύριους που ο ρόλος τους είναι να ελέγχουν και να βάζουν σε κανάλια τα άτομα και τις απόψεις τους.

Η παραδοσιακή αριστερά διαδηλώνει την αντίθεσή της στο μονοπώλιο απ' το κράτος της ραδιοτηλεοπτικής πληροφόρησης, χωρίς όμως με τις προτάσεις της ν' αναγνωρίζει και να ευνοεί το ρόλο των ελεύθερων ραδιοσταθμών. Ενδιαφέρεται περισσότερο να εδραιώσει τη δική της πρόσβαση στην τοπική ραδιοφωνία, που τα τελευταία χρόνια πραγματοποιείται με τους κομματικούς σταθμούς ή τους σταθμούς των μεγάλων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Το ΚΚΓ προτείνει οι τοπικοί ραδιοσταθμοί να μη δημιουργούνται παρά "μετά από απόφαση των δημοτικών συμβουλίων κάθε πόλης". Σύμφωνα μ' αυτή τη θέση, το Κράτος και η τοπική αυτοδιοίκηση μοιράζονται το ραδιοφωνικό μονοπώλιο και θέτουν υπό τον έλεγχό τους, δηλαδή εξαφανίζουν, τους ελεύθερους σταθμούς.

Το Σοσιαλιστικό Κόμμα, " για ν' αποφευχθεί η αναρχία και η επικράτηση του πάλι ισχυρού", προτείνει, σε καθένα από τα 22 μεγάλα γεωγραφικά διαμερίσματα της χώρας, η υπευθυνότητα για την αντίστοιχη ραδιοτηλεόραση νάνηκει σ'ένα τοπικό συμβούλιο (από εκλεγμένους αντιπροσώπους του κάθε γεωγραφικού διαμερίσματος, των εθνικών ραδιοτηλεοπτικών οργανισμών και από άλλα άτομα κατά υποδειξη των συνδικάτων, των πολιτιστικών συλλόγων, των ενώσεων ακροατών, καταναλωτών, ποιότητας ζωής κλπ).

Απ' την άλλη μεριά, η δεξιά, μετά τις αποτυχημένες απόπειρές της να αμφισβητήσει κι αυτή το κρατικό μονοπώλιο (:) φτιάχνοντας κάποιους "ανεξάρτητους" σταθμούς στο μοντέλο των ελεύθερων, σήμερα προωθεί τους τοπικούς "πειραματικούς" σταθμούς που δεν είναι παρά εκμοντερνισμένα κατασκευάσματα του κρατικού ραδιοφωνικού μονοπωλίου. Κύριο μέλημά της είναι η προετοιμασία της επίθεσης των εμπορικών τραστί, που θα ολοκληρωθεί μετά τις προεδρικές εκλογές του 1981

με την εγκατάσταση τοπικών εμπορικών ραδιοσταθμών. Τόσο θεωρητικά όσο και πρακτικά, η στάση-της απέναντι στην ελεύθερη ραδιοφωνία υπήρξε πάντα αρνητική: αρχικά πέτυχε να ψηφιστεί ο "ειδικός νόμος Δεκά" κι από τότε επεδίωξε με κάθε τρόπο την αυστηρή εφαρμογή-του κινητοποιώντας γι' αυτό όλο τον κρατικό μηχανισμό.

ΤΟ ΚΡΑΤΙΚΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ ΑΝΤΙΠΙΣΤΩΕΤΑΙ

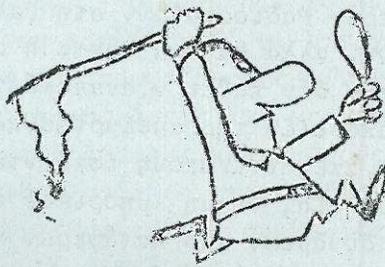
Δεκέμβρης 79 : Το Διεθνές Ράδιο Κορσική ήταν ένας ελεύθερος ραδιοσταθμός εγκατεστημένος στο νησί του Ελβα. Η γαλλική κυβέρνηση εξανάγκασε τους τεχνικούς των γαλλικών τηλεπικοινωνιών στην Κορσική ν' αχρηστέψουν με παράσιτα τις εκπομπές-του. Η ενέργεια αυτή ήταν παράνομη, αφού το μονοπώλιο της γαλλικής ραδιοφωνίας περιορίζεται στο εθνικό έδαφος της Γαλλίας ενώ το νησί του Ελβα ανήκει στην Ιταλία.

Όταν το κρατικό μονοπώλιο δεν ενεργεί "πολιτισμένα", με τη βοήθεια της σύγχρονης τεχνολογίας, καταφεύγει σε δεκάδες κατασχέσεις - πολλές φορές και καταστροφές - του τεχνικού εξοπλισμού των ελεύθερων σταθμών, εισβρίθμες δικές των στελεχών ή ακόμα και των φίλων τους, με ασήρικτο συνήθως κατηγορητήριο, που καταλήγουν σε επιβολές μεγάλων προστίμων αλλά και φυλακίσεων, Πράσφατα αυτού του είδους η μεταχείριση επεκτάθηκε και στους τοπικούς ραδιοσταθμούς με γάλων συνδικαλιστικών οργανώσεων.

Στις 4 Ιούνη, τη μέρα που οι δημοσιογράφοι και οι υπάλληλοι του γαλλικού τύπου συμμετείχαν σε μια 24ωρη επεργία, η κυβέρνηση έστρεψε την αστυνομία ενάντια στην ελεύθερη ραδιοφωνία. Ίδου ο απολογισμός της δράσης της.

- στο Παρίσι, στις 6 το πρωί, κατάσχεση του Ράδιο-Παρίσι 80
- στο Ομπύ, πολλές εκατοντάδες CRS (τα γαλλικά MAT) και αβρες κατέλαβαν τη μικρή αυτή πόλη των 5000 κατοίκων, και ενώ η EDF (η γαλ. ΔΕΗ) σταμάτησε την παροχή ηλεκτρικού ρεύματος για δύο ώρες, ξεσήκωσαν και κατέστρεψαν το υλικό του Ράδιο-Κενκέν, τοπικού ραδιοσταθμού της CGT.
- στο Νανσύ, η αστυνομία χτύπησε εργάτες και κατέλαβε το Ράδιο-Λορέν.

Τον Οκτώβρη του 79, οι γάλλοι δικαστές επιβάλουν για πρώτη φορά την ποινή της φυλάκισης (2 μηνών) σε δύο στελέχη του ελεύθερου "Ράδιο-Περιπέτεια", με μοναδική κατηγορία τη συμμετοχή-τους στις ηχογραφήσεις των προγραμμάτων του σταθμού. Από τότε ακούραστα σ'ωεχίζονται μοιράζοντας κατά το κέφι τους ποινές που δύσκολα βρσκουν λιγική αιτιολόγηση. "Οι αξιωματίτες δραστηριότητες των κατηγορουμένων αναστατώνουν σοβαρά τη δημόσια τάξη. Προκαλούν μά-λιστα ορισμένη ζημία στο κοινό επειδή απομακρύνουν απ' τις εκπομπές του κρατικού μονοπωλίου ένα μέρος των ακροατών." Ορισμένοι θεωρούνται ένοχοι επειδή λειτούργησαν έναν ελεύθερο σταθμό, άλλοι επειδή πήραν μέρος στις εκπομπές-του, άλλοι επειδή πλάστηκαν να τον ακούν(!)

Στις αρχές του 80, 4 καταδίκες για το Ράδιο-Πεζοδρόμιο της Τουλόν : Για τη συμμετοχή-τους στο σταθμό, επιβλήθηκε πρόστιμο 1000 φράγκων σε δύο κοπέλες και φυλάκιση 4 μηνών σε έναν "επικίνδυνο" κατά τη γνώμη της δικαιοσύνης αναρχικό. Φυλάκιση 3 μηνών επιβλήθηκε σε κάποιον που συνελήφθη από την αστυνομία απλώς να ακούει Ράδιο-Πεζοδρόμιο.

Πώς αντιδρούν οι ελεύθερες ραδιοφωνικές ομάδες απ' τη την περίοδο της εντεινόμενης κρατικής καταστολής ; Δημιουργούνται συνέχεια ομάδες και επιτροπές

συμπαράστασης σ' όλους τους δικαζόμενους. Μιά ομάδα δικηγόρων ειδικευμένων στα νομικά ζητήματα της ραδιοφωνίας αναλαμβάνει τις υποθέσεις των κατασχέσεων και των δικών. Οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, μαζί με πλήθος νέων ανθρώπων, παρίστανται στις δίκες, αφιερώνουν πάμπολλες εκπομπές στα γεγονότα και τα προβλήματα της καταστολής, αλληλοϋποστηρίζονται και έχουν τακτικές συναντήσεις μεταξύ-τους προκειμένου να συνεχιστεί με κάθε τρόπο η λειτουργία των ελεύθερων ραδ/θμών.

ΓΑΡΥΤΙΚΟ ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΡΑΔΙΟΣΤΑΘΜΩΝ (FEDERATION DES RADIOS-LIBRES)

Πού βρίσκεται το κίνημα της ελεύθερης ραδιοφωνίας ;

Περνώντας από το ύπουλο φίμωτρο των παραστίτων και φτάνοντας στο πιδ βάνουσο των αστυνομικών επεμβάσεων, η εξουσία κάνει φανερή την πρόθεσή-της να πνίξει τους Ελεύθερους Ραδιοσταθμούς, δηλαδή ένα ολόκληρο κίνημα για έκφραση της γνώμης, ανταλλαγή απόψεων, συζήτηση, αγώνα, δημιουργικότητα, καλλιτεχνική έκφραση.

Καθώς η εξουσία αποκαλύπτει την ανάγκη της να επαναβεβαιώσει την αρχή του μονοπωλίου στα μέσα ραδιοφωνικής επικοινωνίας, μας δείχνει και το βάθος της ανησυχίας της. Γιατί ποιος ο λόγος να επιβεβαιώσει μιάν αρχή που από μόνη της επιβάλεται ;

Αλλά το κίνημα της Ελεύθερης Ραδιοφωνίας, ακριβώς επειδή ανταποκρίνεται σε ανάγκες υγιεινές, ποικίλες και βαθιά συνειδητοποιημένες και επειδή δεν ανέχεται να παζαρεύει την ελευθερία της έκφρασης, θα αναπτυχθεί πριν αλλά και μετά από κάθε κατασταλτική νομοθεσία.

Για μία Ομοσπονδία

Επειδή η καλύτερη απάντηση στην επίθεση της εξουσίας θα είναι ο πολλαπλασιασμός των σταθμών και των εκπομπών, καθώς και η πρόωση ενός πλατιού κινήματος για την κατάργηση του μονοπωλίου, οι Ελεύθεροι Ραδιοσταθμοί έχουν σήμερα ανάγκη να ανταλλάξουν τις απόψεις-τους, να αντιπαραθέσουν τις εμπειρίες-τους και, ενωμένοι σε μία ομοσπονδία, να προωθήσουν μία συλλογική αντινετώπιση των προβλημάτων-τους.

Να διατηρηθεί η πολυμορφία και η ανεξαρτησία των Ελεύθερων Ραδιοσταθμών

Ήρδσον η ανταλλαγή εμπειριών και η κοινή δράση έχουν καταστεί αναγκαίες, ιδιαίτερα μπροστά στη σημερινή κατάσταση, οι Ελεύθεροι Ραδιοσταθμοί εννοούν να αφήσουν στην κεντρική εξουσία και στις άλλες εξουσίες τη φροντίδα να απαγορεύουν, να εξαιρούν, και να ομογενοποιούν κατα πώς τους βολεύει, με διατάγματα, νομοσχέδια και δηλώσεις, ένα κίνημα που αδιάκοπα τους ξεφεύγει.

Η ποικιλομορφία των εμπειριών και των απόψεων, που συνεχώς επιβεβαιώνεται στη διάρκεια των τελευταίων μηνών, είναι ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά του Κινήματος των Ελεύθερων Ραδιοσταθμών στη Γαλλία, κι όχι μόνο δεν αποτελεί εμπόδιο στην ανάπτυξη-του, αλλά θά'ναι πάντα η απόδειξη της ζωντάνιας και του πλούτου ενός κινήματος που δεν παύει ν' ανακαλύπτει νέους χώρους επέμβασης. Παραμένει άλλωστε η καλύτερη απόδειξη της ανεξαρτησίας' τού τόσο απέναντι στις δυνάμεις τού κράτους όσο και απέναντι στους ισχυρότερους θεσμούς.

Αυτή την ανεξαρτησία, οι μη εμπορικοί ελεύθεροι σταθμοί την κατάκτησαν χάρη στο συσχετισμό δυνάμεων που κατάφεραν να εδραιώσουν με την επιμονή-τους να επιβιώνουν και να πολλαπλασιάζονται και με τις απόψεις που προωθούν.

Μιά οικονομική επιλογή : ένας τρόπος πρωτότυπης και ανοιχτής χρηματοδότησης

Οι φτηνές και απλές τεχνικές εγκαταστάσεις που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σήμερα μας επιτρέπουν να προσφύγουμε σ' ένα τρόπο χρηματοδότησης πρωτότυπο και ριζικά διαφορετικό από εκείνο που επιβάλλει η πληρωμένη διαφήμιση. Τα ελεύθερα ράδια έδειξαν ότι δεν υστερούν σε ιδέες σχετικά μ' αυτό το ζήτημα. Η επιτυχία αυτού του είδους ανοιχτής χρηματοδότησης, με πόρους που προέρχονται από συνδρομές, κουπόνια ενίσχυσης, κασέτες, αφίσες, γιορτές κλπ, υποσκέλισε την επιπληρωμή διαφήμιση και απόδειξε, σ' όσους είχαν ακόμα αμφιβολίες, ότι ο κόσμος έχει αναγνωρίσει την ανάγκη της ύπαρξης της ελεύθερης ραδιοφωνίας.

Μπροστὰ στην ουσιαστικὴ ἀνάγκη γιὰ ἐπικοινωνία που ὑπάρχει σ' αὐτὴ τὴ χώρα, οἱ Μη-Ἐμπορικὸι Ἐλευθεροὶ Ραδιοσταθμοὶ ὑπῆρξαν οἱ πρῶτοι καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι οἱ μόνου που ἐκμεταλεῖονται ὅσες καινοὲς δυνατότητες προσφέρει ἡ τεχνικὴ ἀνάπτυξη.

Πράγματι, ἡ πτώση τῶν τιμῶν τῶν υλικῶν παραγωγῆς καὶ μεταδόσης, τὰ μικρὰ σχετικὰ ἐξοδα γιὰ τὴ χρησιμοποίηση καὶ τὴ διατήρησή-τους, καὶ μαζὶ ἡ ἀπλοστεύση του χειρισμοῦ-τους, ἐπιτρέπουν ἀπὸ δῶ καὶ μπρὸς νὰ χρησιμοποιεῖται ελαφρὸ υλικὸ, που δίνει σ' ὅλους τὴ δυνατότητα νὰ ἐκφράζονται στὰ "ερτζιανὰ".

Καὶ εἶναι αὐτὴ ἡ ἰκανότητα χρησιμοποίησης ἀπλῶν μέσων, σε συνδιασμὸ με τὸν ἀποκλεισμὸ τῶν κερδοσκοπικῶν ἐπιδιώξεων, που θεμελιώνει τὴν μοναδικότητα τῶν Ἐλευθερῶν Ραδιοσταθμῶν, συνιστᾷ τὴ δύναμή-τους καὶ διασφαλίζει τὴν ἀνεξαρτησία-τους.

Συγκεκριμένα ἐπιτρέπει :

- Τὸν πολλαπλασιασμὸ τῶν σταθμῶν καὶ ἐπομένως τὴν ποικιλομορφία τῶν σχεδίων καὶ τῶν ἐμπειρῶν-τους.

- τὴ συνύπαρξη, στὴν ἴδια περιοχὴ, πολλῶν ραδιοσταθμῶν με τὴ χρησιμοποίηση ἀναμεταδοτῶν μικρῆς ἰσχύος (ἡ μέση ἰσχύς δὲν ξεπερνᾷ τα 40 WATTS)

- τὴν ὄχι ἐπαγγελματικὴ λειτουργία, τὴν ἀπουσία τῶν διαφόρων ἐιδικῶν, τὴ δυνατότητα νὰ συμμετέχουν ὅλοι σε ὅλες τὶς πλευρὲς τῆς λειτουργίας καὶ ἐπομένως τὴν συλλογικὴ ἀνάληψη εὐθύνης.

- Ἐνα τρόπο λειτουργίας εὐέλικτο, ἰκανὸ νὰ προσαρμῶζεται εὐκόλα

- Ἐναν ἐιδικὸ τρόπο οικονομικῆς στήριξης τῶν σταθμῶν, ὅπως ἀναφέρθηκε παραπάνω.

ΤΟ ΡΑΔΙΟ ΠΑΡΙΣΙ 80 ΣΤΗ ΔΗΚΛΩΣΙΑ ΤΟΥΣΟ

Ρᾶδιο-Παρίσι 80: "Ὁ τελευταῖος ἀπ' τοὺς πειρατικὸς σταθμοὺς καὶ ὁ πρῶτος ἀπ' τοὺς ἐλευθεροὺς". Ἔτσι τὸν θέλουν οἱ ἐμπνευστὲς-του. Θέλουν νὰ μάθουν τὸ ἐπάγγελμα-τους. Τέρμα στὸν ἐρασιτεχνισμὸ, τὴν περιθωριοποίηση, τὴν κακομοιριά, καὶ τὴν παρανομία, που περιδριζᾶν τοὺς ἐλευθεροὺς ραδιοσταθμοὺς σ' ἓνα γκέτο.

Κάθε βράδι στὶς 6 τὰ "παιδιὰ" τοῦ Ρᾶδιο-Παρίσι 80 βρῖσκονται στὸ στούντιο, που εἶναι ἐγκατεστημένο στὸ χῶρο τῆς ἐφημερίδας "LA GUELE OUVERTE". Τὸ πρόγραμμα διαρκεῖ συνήθως μέχρι τὶς 10 καὶ περιέχει :

- Δύο ὥρες μουσικῆς

- προπάντως ὅπως πληροφόρηση. Κάθε μέρα στὶς 8 βγαίνει στὸν αἴρα μιὰ προφορικὴ ἐφημερίδα διάρκειας μιᾶς ὥρας : πηγὲς τῆς, ὁ καθημερινὸς τύπος καὶ οἱ "ἀνταποκριτὲς" τοῦ σταθμοῦ σε πολλὰ σημεῖα τῆς Ἑυρώπης. Ἰδιαίτερα τονίζονται καὶ ἀναθρονται θέματα ὅπως ἡ ἀναταραχὴ στὴν ἐκπαίδευση, οἱ ἀπεργίες, τὸ ἀντιπυρηνικὸ κίνημα, ἡ μετανάστευση κλπ. Ἀλλὰ μέρη τοῦ προγράμματος δίνονται σε συλλόγους ἢ ἀφιερῶνονται σε τοπικὲς εἰδήσεις καὶ παρουσιάσεις τῶν γεωγραφικῶν διαμερισμάτων τῆς Γαλλίας καθὼς καὶ σε συζητήσεις με διαφόρους καλεσμένους.

Μερικὲς μικρὲς ρουμπρικὲς τρυπῶνδὲν ἀνάμεσα στὶς διαφόρες ἐκπομπές, ὅπως "Βοηθήστε τοὺς Παριζιάνους νὰ κάνουν οικονομία", με συμβουλὲς γιὰ τὸ πῶς μπορεῖ κανεὶς νὰ ταξιδεῖ δωρεάν, νὰ τηλεφωνεῖ φθηνὰ κλπ.

Με ἀπευθεῖας τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία πραγματοποιήθηκαν 3 ἄμεσα ρεπορτάζ πάνω στα γεγονότα τοῦ Πλογκὸφ - δημοσιογραφικὴ ἐπιτυχία σε ἐθνικὸ ἐπίπεδο.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ Μᾶη, τὸ Ρᾶδιο-Παρίσι 80, σε συνεργασία με ἄλλες τοπικὲς ἐλευθερὲς ραδ. ομάδες, μετέδιδε συνέχεια ἀπὸ τὴν αἴθουσα τοῦ συνεδρίου τῶν οἰκολόγων στὴ Λυὸν.

Σήμερα, ἡ υπεύθυνη ἐπιτροπὴ τοῦ σταθμοῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 10 ἐθελοντὲς. Πῶς βρῖσκουν χρόνον νὰ δουλεύουν γιὰ τὶς ἐκπομπές ; "Ὅταν κανεὶς τὸ χεὶ μεράκι, πάντα βρῖσκει τρόπο νὰ τὰ καταφέρει".

Μιὰ ἀπὸ τὶς δυσκολίες τοῦ σταθμοῦ εἶναι τὰ οικονομικὰ του, που ἐξαρτιῶνται ἀπὸ τὴν καλὴ θέληση τοῦ κοινοῦ, ἐφόσον ἀποκλείεται ἡ διαφήμιση. Ἐγγράφονται συνδρομητὲς, πούλιωνται σήματα καὶ ἀφίσες, ὁργανῶνται συναυλίες κλπ.

Άλλο πρόβλημα είναι τα παράσιτα, που συχνά δε σταματάνε καθόλου. "Είναι ο πιο απαράδεκτος τρόπος καταστολής. Είναι όπως αν η κυβέρνηση έδειλαζε τόνους από μαύρο μελάνι σ' όσες εφημερίδες δεν της άρεσαν. Αν οι εκπομπές των ελεύθερων σταθμών δε θεωρούνται νόμιμες, άλλο τόσο παράνομη είναι και η παρεμβολή των παρασίτων".

Όταν έκανε αυτή τη δήλωση ο εκπρόσωπος του σταθμού δεν ήξερε ότι κάτι πολύ χειρότερο θα συνέβαινε σε λίγες μέρες: Πράγματι, στις 4 Ιούνη η αστυνομία έκανε επιδρομή στο στούντιο του σταθμού και κατάσχεσε το υλικό του...

ΑΠΟ ΕΝΤΥΠΟ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΡΑΔ/ΘΜΟΥ RADIO ONZ DEBERCUILLE
ΑΝΑΔΗΜΟΣΙΕΥΟ ΜΕ ΤΑ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΧΕΔΙΑ

